

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF.
Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR.
Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

A kedves jövevény.

Budapest, július 19.

(s.) Ismeretlenül is örömmel köszöntjük azt a jövevényt, amelynek érkezését ma félhivatalosan bejelentik. Pedig Bécs felől jött, még pedig katonáktól, ahonnan — mi tagadás? — ritkán kapunk kedves vendéget. De ezt a mostanit szívesen fogadjuk, jó szívet marasztjuk s azzal köszöntjük, hogy legyen itthon nálunk. Holott pedig nem ismerjük még, az arcát sem láttuk, egy darabig még nem is igen látjuk, mégis a legjobbat reméljük felőle. Vagy ha nem is a legjobbat, de mindenesetre a *jobbat*. Ennek a legújabb katonai jövevénynek ugyanis az a jogcíme a szíveslátásunkra, hogy *jobb* valaminél, ami itt van, amit sohasem láttunk szívesen, amit évek óta nógatunk szíves távozásra, de mégis rettenetes otthoniasan terpeszkedik és garázdálkodik itt. Ez a valami a régi katonai büntető-eljárás, jogrendünknek ősi botrányköve, a hadsereg szégyenfoltja, katonafiainknak gyilkos veszedelme, ez a gyalázatos és buta abszurdum. A bécsi jövevény pedig, amelyet látatlanba is szeretettel és bizalommal üdvözölünk — kell-e mondanunk ezek után? — az új katonai büntetőtörvény tervezete, amelyet végre megküldött a közös hadügyminiszter a magyar igazságügyminiszternek, hogy szolgáljon hozzá és segítsen véglegesen nyelbeütni.

Szinte tulságos is talán ez a nagy bizalom, mikor az egész tervezetet csak hallomásból ismerjük, de szövegének nem láttuk egyetlen írott szavát sem. Csak annyit hallottunk róla, hogy modern, becsületes, okos törvény akar lenni, a modern jogtudomány elveit *akarják* benne szóhoz juttatni a szerzői, hogy védőt rendel a vádlott mellé s hogy jogot ad, a váddal egyenlő jogot a védelemnek is. Ennyit, nem többet. Vajon elég ez

arra, hogy lelkesüljünk ezért a paragrafusokból gyurt embrióért mára világrajövetele előtt? Hogy elég-e? Több az elegendő. Elégnek elég volna már az is, ha csak annyit tudnánk felőle, hogy *lesz* végre törvény, lesz végre a mai államrendbe formájánál, eredeténél, természeténél fogva beleillő jogszabály, amely a katonák büntető-igazságszolgáltatásának az útját kiméri. Elég volna, ha csak annyit tudnánk, hogy *másképpen* lesz, mint eddig, mert ahogy most van, az gonosz, bárgyu és veszedelmes állapot.

Majdnem érthetetlen volna, hogyan lehetett így ilyen sokáig, ha nem ismernők azt a végtelenségig menő konzervatív szellemet, amely a hadseregben utját állja minden újításnak. De még ennek a hiperkonzervatív szellemnek is a legszörnyűbb produktuma a mai katonai büntetőper. Amilyen csodálkozással állunk ma meg a muzeumokban a kőkorszakból fennmaradt holmik előtt, amennyire furcsáljuk az ó-kori meg középkori harcosok ócska fegyverzetét, olyan csodálkozással fogja olvasni a következő generáció a mostani katonai jogszolgáltatás egy-egy fejezetét s annyira furcsállani fogja, hogy így ültek törvényt Magyarországon az uniformisba bujtató polgárok fölött abban az időben, amikor a polgárság többi része a világ egyik legszabadlelvűbb és leghumánusabb büntetőperrendtartásának oltalmát élvezte. Körülbelül olyan groteszk módon fog lerajzolódni ez a dolog a mi unokáink agyában, mint hogyha lerajzolnának előttük egy familiát, amelynek a felerésze rendingotba, a másik fele állatbőrökbe öltözve ül a családi asztal körül; vagy egy hadsereget, amelynek egyik fele gyorstüzelő-ágyúval, a másika nyíllal meg kopjával csatázik ugyanabban a csatasorban. A kép körülbelül ennyire harmonikus. A különbség mégis az, hogy *abban* az összhangtalan groteskségben, amelyet a katonai jog-

szolgáltatás mutat egyéb állapotainkkal egybevetve, több a borzalom, mint komikum.

Az a törvény tehát, amely ennek a borzalmasan groteszk állapotnak véget fog vetni, megérdemli a lelkesedésünket, még akkor is, ha nem lesz tökéletes törvény. Mert még egy tökéletlen törvény is jobb a tökéletes törvénytőlküliségnél. Hiányos jog és csonka emberiség is jobb a jogtalanságnak és embertelenségnek annál a teljességénél, amelyet most katonai büntető-eljárásnak hívnak.

De azt mondják — és minden okunk van rá, hogy el is higgyük — hogy az a tervezet, amely most került a magyar kormány approbációja alá, nem is tökéletlen, nem is hiányos, hanem már mostani alakjában is közel jár a tökéletességnek, a modernségnek ahhoz a mértékéhez, mely a katonai törvénykezésben megvalósítható. Nem kételkedünk benne, hogy a magyar igazságügyminiszter és általában a magyar kormány befolyása még közelebb hozza. Ez egygel több ok arra, hogy örömmel üdvözöljük a bécsi jövevényt. Régi vágyunknak, régi követeléseinknek igéri közeli megvalósulását, régi sebünknek hamaros gyógyulását, régi gyalázatunknak végleges eltűnését. Hogyne örülnénk a jövetelén, hogyne kívánnók, hogy a törvény-embrióból mennél előbb élő törvény legyen? Adja Isten, hogy megszülethesse mennél előbb, hogy kergesse poklokra, ahová való, a mostani hitvány állapotot és keltse életre a hadseregben az embernek és az emberi jogoknak megbecsülését. Jókor jön éppen. Javában háborog a közönség lelkiismerete a Ferenc József-kaszárnyának leplezett sötét rejtelméi miatt. Hadd jöjjön hát az az új törvény valahára, hogy kipszutiljon már egyszer végképpen a *cukszfirer Kovácsok* fajtája.

TÁRCA

Janika koporsója.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: Goda Géza.

Janikát agyonrugta a ló. Apja kis, kék koporsót hozott a városból s éppen most állt meg az udvaron a kocsi. A kocsiözöngésre kijött a Janika anyja is. A szeme vörös volt a sirástól. A paraszt leszállt a kocsi. A kocsi hajolt s csöndesen dobálta le a szalmát a kocsi. A szalma alól már látszott a kis, kék koporsó.

Az asszony most hirtelen sirva fakadt s egy pár percig szótlanul nézte a koporsót. A kőnénye szélét a szájába dugta s a fogaival harapdálta, miközben a szája szöglete remegni kezdett s orrcimpájá kitágult. A paraszt hirtelen félbehagyta a munkáját, leeresztette a két kezét s meredten nézett maga elé. Aztán egyszerre megszólalt:

— Nézd meg!

Az asszony odalépett a szekérhez, a koporsót nézegette s már nem sirt. Erdes, vastag ujjaival fogdosta a koporsóból kilógó tüllcsipkét s szakértő szemmel nézte a rajta lévő varrást.

— Hol vette kend?

— A Funerbránál.

— Olyan drága helyre ment?

— Nem drágább, mint másol.

Az asszony megint a koporsó csipkéjét nézte, gondolkodott s aztán azt kérdezte:

— Hát mit adott érte?

— Találd ki.

— Hat forintot.

A paraszt mosolygott s csak a kezével intett.

— Többet? — kérdezte az asszony.

— Nem. Négy forint ötven krajcár volt mindössze. Még a nevét is ráfestették érte.

Az asszony most már csodálkozni kezdett, egész lelkét elfoglalta az a kis csecsebecse, amelyet a koporsón látott s erősen foglalkoztatta az, amit az ura mondott a koporsó áráról.

— Olesó — mondta aztán, miközben kihuzta a kis koporsót s a földre tette. Nem is hinném, hogy ilyen olesón adják. A varrás is megér rajta másfél forintot.

— Ugy ám — mondja a paraszt, — ha kézzel csinálnák.

— Kézzel? Hát mi mással csinálnák?

— Masinával. A fáját meg külfországból hozták. Azért olyan olesó.

A szobában egy öregasszony ült s a Janikát legyezte. Egész délelőtt ott ült a kis holttest mellett, vigyázott rá s a földre tette. Nem is hinném, hogy ilyen olesón adják. A varrás is megér rajta másfél forintot. Ugy ám — mondja a paraszt, — ha kézzel csinálnák. Kézzel? Hát mi mással csinálnák? Masinával. A fáját meg külfországból hozták. Azért olyan olesó. A szobában egy öregasszony ült s a Janikát legyezte. Egész délelőtt ott ült a kis holttest mellett, vigyázott rá s a földre tette. Nem is hinném, hogy ilyen olesón adják. A varrás is megér rajta másfél forintot. Ugy ám — mondja a paraszt, — ha kézzel csinálnák. Kézzel? Hát mi mással csinálnák? Masinával. A fáját meg külfországból hozták. Azért olyan olesó. A szobában egy öregasszony ült s a Janikát legyezte. Egész délelőtt ott ült a kis holttest mellett, vigyázott rá s a földre tette. Nem is hinném, hogy ilyen olesón adják. A varrás is megér rajta másfél forintot. Ugy ám — mondja a paraszt, — ha kézzel csinálnák. Kézzel? Hát mi mással csinálnák? Masinával. A fáját meg külfországból hozták. Azért olyan olesó.

az Isten kezében van s minden attól függ, hogy hova telepszik le az ember vagy az állat.

Most fölállt s a mint a kis fiura nézett, nagy szomorúság támadt a lelkében. Majdnem sirva fakadt, de aztán megint erősebb lett a gyöngédsége, mint a bánata s miközben lehajolt a kis holttesthez s figyelmesen nézte, édeskés hangon mondta:

— Edes bogaram, szegénykém...

A paraszt beszólt az ajtón.

— Jöjjön ki, anyám. Nézze már meg kend is.

Az öregasszony hirtelen elfelejtett minden egyebet s apró, tipegő lépéssel sietett kifelé. Mikor megpillantotta a koporsót, csodálkozott, kimeresztette a szemét s mosolygott.

— Ugy-e, szép?

— Nagyon gyönyörű — mondta az öregasszony s már a csipkéken járt a szeme. — A varrás is finom rajta — mondta aztán s a Janika anyja felé fordult.

Ott álltak most hárman a kis, kék koporsó mellett, telve bámulattal. Egészen elfoglalta őket ez a négy szál deszka, amely világoskékre volt bemázolva s amely csakugyan nagyon csinos volt. Egy szót sem szóltak, csak gondolataikkal voltak elfoglalva s úgy álltak körül a koporsót, mint a gyermekek szokták megbámulni a takaros játékszereket. A halál szomorúsága nem szorongatta szívüket.

— Szép kis ágya lesz a bogaramnak — mondta az öregasszony s szinte azt szerette volna, ha a gyereket most fölkelhetné s megmutathatná neki, hogy milyen takaros koporsóban fog nyugodni.

— Az a varrás nagyon szép rajta — mondta a fiatalasszony. — Masina-varrás.

— És nézze kend — mondta a férfi —

BELFÖLD

A katonai igazságszolgáltatás reformja.

Parlamentben és delegációban, sajtóban és népgyűléseken állandó téma volt: a katonai igazságszolgáltatás reformjának követelése. A téma mindig régi volt s mindig új maradt. A delegáció utolsó ülészakájában azonban már derengeni kezdett s a parlamentben báró Fejerváry Géza honvédelmi miniszter már a szünet előtt határozottan is jelenthette, hogy a magyar kormány legkésőbb július végén meg fogja kapni a hadügyminiszteriumban kidolgozott új katonai büntető-kodex első előadói tervezetét. A miniszter ígérete most megvalósult. A katonai hatóságok teljesen elkészítették az új katonai büntető-törvénykönyv előadói tervezetét és azt a *testes kötetre rugó megoklással együtt tegnap már átadták a magyar és az osztrák kormányoknak.* A kodexet tudvalevőleg a magyar és az osztrák honvédelmi miniszteriumok kodifikáló bizottságai, a közös hadügyminiszterium hasonló célból kiküldött bizottságával egyetértésben készítették elő. Az évek hosszú során keresztül folytatott anyaggyűjtés és tervezgetések után első sorban megállapították az új katonai büntető-kodex alapelveit, rendszerét és tárgy körét. Midőn erre nézve mind a három katonai miniszterium megállapodásra jutott, hozzáfogtak a kodex első előadói tervezetének és indoklásának kidolgozásához. Erre vonatkozólag a múlt ősz óta, felváltva Budapesten és Bécsben, több hónapon keresztül szakadatlanul folytatták a munkát. Most a tervezetet kiadják a magyar és az osztrák igazságügyi kormányoknak, melyek az átnézet és esetleges módosításokkal szövegezett elaborátumot, mint törvényjavaslatot, *napyon rövid idő múlva a törvényhozás elé fogják terjeszteni alkotmányos tárgyalás céljából.* Az új katonai büntető-törvénykönyv, a kiszivárgott hírek szerint, a modern büntetőjogtudomány immár tisztázott és végleg megállapított vezérelveit alapján épül fel. A vád és védelem egyenjogú képviselőit, a szóbeliségre és közvetlenségre, a bizonyítékok erősségére vonatkozó modern alapelvek megfelelő mértékben érvényesülnek. A büntetések nevéinek meghatározása, azok alkalmazása és büntetés mértéke tekintetében is megtalálták a határvonalakat, amelyeken túlmenni a katonai szolgálat szigorúsága és a katonai vasfegyelem fenntartása szempontjából nem volna indokolt. A magyar közönségnek egy régi és mindig hangoztatott óhajta s jutott tehát a megvalósulás stádiumába kétségtelen, hogy az új törvényjavaslat a parla-

ment minden pártjának legteljesebb érdeklődésével fog találkozni.

Mese Apponyiról. Gróf Apponyi Albertől politikai pályája során meglehetősen sok mesét gyártottak. A mesék nem ártottak meg neki, pedig a legtöbbet nem éppen ártatlan szándékkal gyártották. Gróf Apponyi Albert azért megcsinálta a maga diadalmas útját s ma a magyar parlamentnek tisztelettel övezett elnöke. Idehaza nem is gyártanak már róla meséket, de a külföldi rosszindulatú sajtójában még sikerül olykor-olykor elhelyezni valami ostoba meséséket a nemes gróf állítólag kedveltségéről és lemondó szándékáról. Most a bécsi *Deutsches Volksblatt* írja róla, hogy le akar mondani a házelnökségről, mert a kiegyezés dolgában nincs egy véleményen Széll Kálmánnal. A *Magyar Nemzet* azonban a *legilletékesebb* helyről nyert felhatalmazás alapján jelenti, hogy gróf Apponyi Albertnek esze ágában sincs lemondani s ő maga lépődött meg legjobban a bécsi hazug mesén.

Gyermekek törvényesítése. A kötelező polgári házasság életbe lépése előtt állandó volt a panasz, hogy különböző felekezeti szülőktől született törvénytelen gyermekek keresztlevélét az illetékes lelkész akkor sem igazította ki, ha a szülők a gyermeket utólagos házassággal törvényesítik. E miatt magánál Budapest székesfőváros tanácsánál is igen sok szülő emelt panaszt. A tanács azonban nem segíthetett rajtuk, hanem fölterjesztéssel fordult a kultuszminiszterhez, hogy ha másként nem lehet, engedje meg, hogy az állami anyakönyvi hivatalok, ha a lelkész az utólagos törvényesítést megtagadja, az illetőt újra anyakönyveztesse. A miniszter négy esztendeig nem válaszolt a fölterjesztésre. Most körülbelül száz ilyen kérvényt visszaküldött a fővárosnak. A miniszter az illetők eredeti keresztlevélét maga látta el a törvényesítési záradékkal. A tanácsot pedig fölhívta a miniszter, értesítse a feleket, hogy ha a keresztlevelet elvesztik, vagy bármi okból új keresztlevélre van szükségük, csak *fordulásuk közvetlenül a kultuszminiszteriumhoz, ahol minden akadály nélkül rávezetik keresztlevelükre a törvényesítő záradékot.*

Leleplezett misztifikáció. Az agráriusok napilapja a minap megtámadta az országgyűlési függetlenségi és 48-as pártot, amiért legutóbbi pártértekezletén kimondta, hogy az önálló vámterület érdekében indítandó mozgalomban az Országos Iparegyesülettel együttesen kíván eljárni. Támadását arra az állításra építette, hogy az Iparegyesület feladta az önálló vámterület mellett elfoglalt álláspontját abban az emlékiratban, amelyet két év előtt a kereskedelemügyi miniszterhez intézett az autonóm vámterület dologában. Ezt a támadást most az Országos Iparegyesület hivatalos lapja holnap számának élén igen erélyesen utasítja vissza, *misztifikációnak* nevezve az agrárlap vádját. A cikk idézi az emlékiratnak azt a passzusát, amely az önálló vámterületre vonatkozó követelést *kifejezetten fenntartja*, s amely így szól:

Ismeretes egyesületünk abbeli álláspontja, hogy ipari érdekeinknek megfelelően csak önálló és Ausztriától különvált vámterület lehet intézkedni. Tudjuk, hogy ezáltal a kérdést nem tárgyalhatjuk s azon *kényszerhelyzetből* kell nyilatkoznunk, mely az Ausztriával való gazdasági területet tartva fenn, a közös vámterületen belül kívánja a magyar ipar érdekeit is szolgálni. *Ebből a szempontból* az autonóm vámpolitika követését a magyar ipar érdekében határozottan rossznak kell jelezniünk.

Azt hisszük, — mondja a *M. I.* — ez elég arra, hogy *jóhiszeműen* ne lehessen egyesületünket régi álláspontjának feladásával vádolni.

A cikk a következő kategorikus kijelentéssel végződik:

Legyen elég itt még csak annyit megjegyeznünk, hogy az önálló vámterület gazdaságpolitikai programja, úgy, amint ma a közvéleményben él, az Országos Iparegyesületben született meg; annak fenntartására az egyesületet évtizedes hagyományai kötelezik s az egyesület ezektől az évtizedes hagyományoktól soha el nem tért.

A kereszténységi mandátum. A *Schwicker* Henrik elhalálozásával megüresedett kereszténységi kerületben eddig *Greskovich* főjegyző az egyedüli jelölt és így egyhangú választásra van kitéve.

Kamarák demonstrációja. Debreczen jelentés szerint a kassai kereskedelmi és iparkamarától távirati megkeresés érkezett tegnapelőtt Debreczenbe. Ez az érdekes távirat azt indítványozza, hogy a szeptemberi országos gyűlés alkalmával az *összes kamarák demonstrációjának Debreczenben az önálló vámterület mellett* s minden más ügyet vegyenek le a napirendről. A kassai kamara távirata így szól:

Hazafias meggyőződésünk, hogy az összes, a hazai ipar igazainak védelmére hivatott testületek szent kötelessége az országos értekezleteik, egyetemes gyűléseik alkalmával a szent korona birodalmának gazdasági önállósága mellett sikra szállani. Ezen telfogásunk arra indít bennünket, hogy indítványozzuk, miszerint a hazai kamarák Debreczenben tartandó országos értekezletének egyetlen napirendi tárgya az önálló vámterület melletti állásfoglalás legyen. A hivatott gazdasági közvéleménynek impozáns megnyilatkozása csak erősítheti az Ausztriával tárgyaló magyar kormány pozícióját és megérti azokkal, akiket illet, hogy a magyar nemzet nemcsak nem fél a gazdasági külvilágtól, de abban látja a haza boldogulásának, felvirágzásának egyetlen eszközeit. Testvéri üdvözléssel. Kassa, július 17. Iparkamara.

Halyó, alelnök.

Deß, titkár.

A debreczeni kamara nyomban kérdést intézett az összes kamarákhoz ez ügyben s felvetette azt a megoldási módot, hogy esetleg a felavatás első ünnepi napjára tüzessék ki kizárólagos pontul az ország gazdasági önállóságának kérdése.

A szerb egyházi kongresszus elnapolása. Karlováczról jelentik nekünk: A szerb nemzeti egyházi kongresszus ma befejezvéen hatheti működését, 6 felségének legfelsőbb elhatározása alapján elnapoltatott. *Tallán* Béla királyi biztos az erre rendelt küldöttség és titkára kíséretében megjelent az ülésteremben, ahol a patriárka, a püspökök, valamint a kongresszusi képviselők által ünnepélyesen fogadta. A királyi biztos elfoglalván helyét az emelvényen, kijelentette, hogy 6 felség legfelsőbb engedélye alapján s 6 felség nevében a kongresszust elnapolja, egyben a kongresszus működése fölött teljes megelődeését fejezte ki. A kongresszus lelkes zsviával fogadta e kijelentést.

A kongresszus nevében *Brankovics* patriárka szép és hazafias beszédben hálás köszönetet mondott 6 felségének a görög-keleti szerb egyház és a nemzeti egyházi autonómia iránt szakadatlanul tanúsított uralkodói és atyai jóindulata és gondoskodásért s egyben köszönetet mondott a kir. biztosnak tapintatos és áldásos működéséért. Nagy zsviőzés után a kongresszust berekesztették. A püspöki zsvint ünnepélyesen fogadta a királyi biztos, ki a püspöki zsvintot 6 felség nevében elnapolta és így folytatta:

Midőn a magam részéről 6 nagyméltósága a metropolita-patriárkától, valamint a főtiszteletendő püspökök uraktól a viszonzatlásra bucsut veszek, legyen szabad remélnem, hogy együttműködésünknek csak kellemes emlékeit őrzi meg, a magam részéről örömmel jelentvén, hogy a most elnapolt zsvint tárgyalásai nemcsak annak méltóságához mérten kifogástalanul és jó egyetértésben, hanem 6 felség legmagasabb kívánása szerint megfelelően folytak le. Ezért öszinte köszönetem első sorban a zsvint elnökét, a metropolita-patriárka 6 nagyméltóságát s vele együtt a zsvint tagjait, a püspöki urakat is jogosan megilleti. 6 császári és apostoli királyi felsége éljen!

A zsvint tagjai és a közönség lelkes éljenzésbe tört ki. *Brankovics* patriárka a zsvint nevében köszönetet mondott, mire a püspöki zsvint is berekesztetett.

Hamis hír. A *Budapesti Tudósító* illetékes helyről kapott felhatalmazás alapján megafolja azt a hírt, mintha a kereskedelmi miniszter az esküért-híd ügyében tartott ankét behatása alatt *Csehéltész* Auréli miniszteri tanácsost felszólította volna, hogy adja be nyugdíjaztatása iránti kérvényét. Az egész hír kassa. Semmi alapja.

KÜLFÖLD

Edvárd király állapota. Orvosi jelentés ma nincs Edvárd király hogylétéről és hétfőig nem is adnak ki újat, mert — s ez a legjobb jel — szükségtelen. Mindazonáltal egy londoni távirat a következőket jelenti: A király jól és nyugodtan töltötte az éjszakát. Állapota minden tekintetben tovább javul.

UJ IDŐK.

Herceg Ferenc lapja valóságos album-füzettel indult meg az új negyedben. Közleményeinek a gazdagsága, képeinek a szépsége révén a legnagyobb külföldi képes lapokkal kiállja a versenyt. Januárban pompás, nagyméretű, kerethe való két színes képet ad teljesen díjtalanul előfizetőinek. A magyar háznak magyar művészi dísz lesz ez a gyönyörű reprodukció. Az Uj Idők előfizetési ára negyedévre 4 korona. Előfizethetni postautalványon a kiadóhivatalnál Budapesten, Andrásy-ut 10. — Mutatványszámot kérésre szívesen küldünk.

Lipót belga király, akinek yachtja Solentban horgonyoz, ma délelőtt félórát látogatást tett Edvárd királynál a Viktoria and Albert-yachton.

Az albán trónkövetelő Bécsben. Egy bécsi könyvnyomtatás szerint *Aladro Kasztrioti* György „herceg” „albán trónkövetelő”, aki Korin szigetén telepedett le, *Bésbe* érkezett, hogy ügyét előmozdítsa. A „trónkövetelő” gróf *Goluchowski* akart tisztelegni, de a külügyminiszter távol lévén, gróf *Lützow* osztályfőnök fogadta, aki előtt a „herceg” kijelentette, hogy abban az esetben, ha agitációjával célhoz ér, azaz Albánia uralkodója lesz, a „legbarátságosabb viszonyt fogja fenntartani az osztrák-magyar monarchiával”. *Aladro* herceg, az őssel Rómába utazik, hogy az olasz kormányral is tárgyaljon ügye érdekében. Ott azonban aligha fogadják szívesen, mert a kormány, a tavasszal megtiltotta neki, hogy Olaszországban tartózkodjék.

A „hercegnek”, úgy látszik, pénzre van szüksége. S bizik abban, hogy vagy Rómában, vagy Bécsben jól megfizetik.

Mikor a nagykövet szabadságra megy. *Viktor Emanuel* király pétérvári látogatása alkalmával sok lap szóváltette, hogy *monarkhiánk pétérvári nagykövete, báró Aerenhalt* nem volt állomása helyén. Ezt nagyon rossz néven vették Olaszországban. Most újabb panasz érkezik Rómából egy szakasztott hasonló esetről. Berlińi nagykövetségünk, *Szögyény-Marich* László tegnap Berlińből fejedelmeyei birtokára utazott *hosszabb szabadságra*. Ezt az egyszerű faktumot az olasz sajtó nagy bosszankodással vette tudomásul; kommentálják a berlińi nagykövet elutazását s megütdönek azon, hogy *Szögyény-Marich éppen akkor hagyja el állomáshelyét, mikor ott az olasz királyt vendégül várják*. Hogy ennyire összeesik a két nagykövet szabadságolásának ideje, ez az olasz lapok szerint nem csupán a véletlen műve, hanem a *bécsi udvar timentése az olasz király ellen*. Bécsi tudósítónk épp ma jelenti, hogy *Szögyény-Marich* László, ki ma Bécsbe érkezett és gróf *Goluchowski* külügyminiszterrel hosszasan értekezett, holnap utazik el esőri birtokára, ahonnan az olasz király berlińi látogatása alatt néhány napra alkalmasint visszatér Berlińbe.

Az olasz király útja. Az olasz király ma kevés nap alatt másodszer utazott Ausztrián keresztül. A kilenc kocsi álló olasz udvari vonat délután két órakor lépett Kufstein mellett osztrák területre. A helytartó — mint Innsbruckból jelentik — intézkedett, hogy az összes vasúti állomásokot elárják s hogy az egész vonal mentén esendőrök álljanak. Innsbruckon délután 5 órakor haladt át a királyi vonat. — Rómából táviratozzák: *A Tribuna* értesülése szerint a cár a buszusánál azt mondta az olasz királynak:

— A mielőbbi viszontlátásra Rómában!

Erre az olasz király a következőket felelte a cárnak:

— Még egyszer köszönetemet fejezem ki a szíves, meleg fogadásért és reménylom, hogy felségedet neomsokára viszontlátom. Népem hálás érzéssel fogja üdvözölni.

A cár valószínűleg januárban utazik Rómába.

A tripoliszi kérdés. Tegnap nyilatkozott a tripoliszi kérdésről az angol külügyminiszter s valamely véletlen coincenciájára egy turini lap, a *Gazzetta del Popolo* tegnap interviúval meg egy olasz minisztert a tripoliszi kérdés ügyében. A miniszter azt mondta, hogy jól tudja, hogy a parlamenti ellenzék szentül meg van győződve arról, hogy a kormány az *összes expediciót szándékozik küldeni Tripoliszba*. Ez azonban teljesen alaptalan hír, mert az olyan kormány, amelyik a Földközi-tenger statusquoját erőszakkal akarná megbojgatni, *örül volna. Olaszország Tripoliszt az örökségének tekinti, amely érett gyümölcsként fog az ölébe hullani*. Olaszország nem türelmetlen és diplomáciai szerződéseken alapuló jogainál fogva *csakis akkor okkupálná, ha a Földközi-tenger viszonyai bizonyos események következtében változást szenvednének*.

Az angol gyarmatok és a vámegegyesület. Londonból táviratozzák, hogy az angol gyarmati miniszterelnökök tanácskozásán *jelentékeny nézeteltérés* mutatkozott, mely a megegyezést szinte kizárja. Az új-zélandi miniszterelnök, aki eddig a vámegegyesület barátja volt, mindazokat, akik Angliában a szabadkereskedelmet megtagadják, *eretnekeknek* mondta. Az ausztrálai miniszterelnök kijelentette, hogy *Ausztrália*

nem járulhat hozzá a vámegegyesülethez, mert ez Ausztrália végromlásával volna egyértelmű. A kanadai miniszterelnök azt mondta, hogy Kanada nem lesz azon, hogy a statusquot megváltoztassa.

Zanzibár reménye. Meghalt Zanzibár szultánja, most életetik az utat. Az új szultánról a következő rövid, de velős jellemzést küldik Londonból: *A zanzibári új szultán még egészen fiatal ember, aki csak tavaly fejezte be tanulmányait a Harrow-collegen. A fiatal szultán teljesen tehetségtelen ember s tanulóársai közt mindig a legutolsó volt. De azért szultánnak talán beválik.*

A választási reform Ausztriában. Bécsből táviratozzák: *A tartománygyűlések közül tegnap a felső-ausztriaiak ülészakát is berekesztették.* A választási reform, mely egy új általános választási kuria létesítésével járt volna, *egyelőre nem jött létre*. Közben azonban a stájerországi tartománygyűlés választási reformbizottsága befejezte munkáját, melynek sorsa még teljesen bizonytalan.

Szegény leányok védelme.

Budapest, július 19.

Tegnap vezetőinkünk beszámolt arról az akcióról, amelyet a szegény leányok védelmére s a leánykereskedés ellen kezdeményezett a most Párisban üléselő, a tárggyal foglalkozó kongresszus. A kongresszus tanácskozásairól a következőket írják Párisból:

Tegnapelőtt kezdte meg tanácskozását a leánykereskedésről az a nemzetközi kongresszus, amelyet a francia kormány hívott össze s amelyen Németország, Anglia, Ausztria, Belgium, Olaszország, Norvégia, Oroszország, Hollandia, Svájc és az északamerikai Egyesült-Államok kormánya is képviselve van. A tanácskozás alkalmasint *helelég fog tartani* s remélni lehet, hogy a kormányok képviselői megegyeznek azokra az eszközökre nézve, amelyekkel a leánykereskedést, ha megszüntetni nem is, de legalább korlátozni lehet.

A leánykereskedés a legjövődelműbb üzletek közé tartozik s ennek következtében hatalmas a szervezete s igen ügyes a berendezése. Ennek az iparágának megvan a maga nagy és jómódú vásárló közönsége, vannak ügynősközei, utazói és piacai.

A leánykereskedésnek óriási a kiterjedése és mégis ritka eset, hogy egy-egy leánykereskedőt tetten érjenek. Ez azonban nem valami megmagyarázhatatlan dolog. A ma érvényben levő büntetőtörvények akkor alkották, amikor ez az iparág még ismeretlen volt, vagy sok országban még egyáltalában nem is létezett; természetes tehát, hogy a törvényekben csak nagyon kevés és éppen nem szigorú intézkedés van, amelylyel a leánykereskedést korlátozni lehetne. E tekintetben minden államnak a büntetőtörvénykönyve reformra szorul.

Ezt az igazságot *Coote* fődöle föl, a *National Vigilance Company* titkára. *Coote* csaknem minden európai államot beár, s mindenütt igyekezett a kormányt és a társadalmat megnyerni nemes céljainak. Megállapította azt is, hogy a leánykereskedésnek bizonyos áramlatai vannak. Például Ausztriából, Magyarországából, Olaszországból és Oroszországból jobbra Dél-Amerikába viszik a leányokat, míg Franciaországból Hollandiába és Dél-Afrikába, Angliából pedig Buenos-Ayresbe és Transvaalba. Meggyőződött arról is, hogy a büntetőtörvények *seholsem alkalmasak a büntet megrovására, sőt sok helyütt a leánykereskedésnek még csak gátolására sem* Nemzetközi mozgalmat indított tehát a törvények revíziója érdekében. A mozgalomhoz igen sokan csatlakoztak, különösen Angliában és Németországban, ahol a leánykereskedés ellen már számos egyesület küzd a maga csekély erejéből. Franciaországban és másutt is csakhamar keletkeztek olyan egyesületek, amelyek, bár nagyon szerény eszközökkel, de mégis sok nőt megmentenek a leánykereskedőtől. Hivatalos hatalom nélkül, a mai törvényekkel azonban nem lehet kiirtani ezt a bűntettet.

A párisi kongresszus elő határozati javaslatot terjesztettek, amely csak három rövid pontból áll ugyan, de ha e három pont megvalósul (s ennek mi sem állja útját), véget lehet vetni a virágzó leánykereskedésnek. Ime a három pont:

1. Egyezzenek meg minden állam abban az alapelvben, hogy lehetőleg *egyenlően szigorú büntetéssel* sújt minden oly kísérletet, amelynek célja erőszakkal, csellel, vagy bármely eszközzel nőket prostituációra csábítani.
2. Egyezzenek meg minden állam arra a módra

nézve, hogy hogyan kell vezetni a *viszsgálatot a leánykereskedés ellen*, oly esetben, mikor a bűntettet nem egy, hanem két vagy több állam területén követte el.

3. Egyezzenek meg minden állam abban, hogy *hol ülkezzenek a több állam területén elkövetett leánykereskedés büntetéről*.

A két utolsó pont különösen fontos, mert a leánykereskedő magát a bűntettet, a leány eladását és átszolgáltatását rendszeren nem abban az országban követi el, ahová való a leány, hanem idegen országban, s így vagy nem lehet büntetni, vagy pedig csak diplomáciai eljárás útján lehet befejezni a vizsgálatot. Franciaországban megtörtént, hogy egy hollandi leánykereskedőt Párisban elfogtak. Noha rábizonyult, hogy már egész sereg francia leányt szállított amsterdami üzletébe, szabadon kellett bocsátani, mert bűntettét nem Franciaország területén, hanem a külföldön követte el. Ez az eset bírta a *Béran-ger* szenátor arra, hogy a leánykereskedés korlátozását a francia kormánynál megsürgesse, s a francia kormány *Béran-ger* sürgetésére hívta össze a nemzetközi kongresszust.

A tanácskozásnak, amelyen számos kiváló jogtudós is részt vett, az a célja, hogy megjelölje, mely államnak hogyan kellene kiegészítenie büntetőtörvénykönyvét, hogy a nemzetközi jognak a reformját ebben az irányban előkészítse. A több hétre tervezett tanácskozásnak alkalmasint meg is lesz az eredménye, hogy módot és eszközt szerez minden államnak a leánykereskedő kipuhatólására, üldözésére és szigorú megbüntetésére.

A délafrikai veszedelem.

Budapest, július 19.

A hivatalos angol távirati ügynökségek által Délafrikából terjesztett veszedelmes hírekkel foglalkozik a sajtó jó része. Legérdekesebb a *Times* cikke, amely körülbelül fejjén találja a szöveget. A city-lap így okoskodik:

Egy pretóriai levelező azt jelenti, hogy a boerok között, akiket Lord Milner minden eszközzel újra letelepíteni igyekszik, *eléggedetlenség, zavargás és nemzeti-ségi vitakodás* van. Senki sem fog ezen csodálkozni, akinek elég esze van, hogy belássa, hogy emberekkel és nem anygákkal van dolgunk. Az öröm, amelylyel a háboru befejezését üdvözölték, természetesen csak *muló mozgalom* volt. Mit is várhatunk mást azoktól az emberektől, akik az előtt a nehéz feladat előtt állanak, hogy szétronbalt házaikat fölépítsék? Ezek olyan jelenségek, amelyek elkerülhetetlenek és amelyekre tul kell esni. Eppen oly ostobaság volna a boerok kedvének a megváltozása miatt kétségbeesni, mint első lelkesedésükből egy ezerestendős bírodalom kezdetét látni. Egy hosszab háboru által elpusztított ország megnyugtatója nem egy kéznek a munkája. *A nyílt fölkelés elhárításának legjobb eszköze a kemény munkálkodás*. Minden lépés, amelyet valaki tesz arra nézve, hogy elpusztított házat ismét fölépítse, mindinkább abba a helyzetbe juttatja, hogy újabb nyugalanság esetén valamit elveszthet. Minden segítség, amelyet neki nyújtunk, a jövőben kamatostul megtérül, habár a jelen pillanatban nem is csökkent látszólag az elkeseredést és rossz kedvet. Országunkról még legkevésbé barátságos kritikusi is elismerik, hogy utoléphetetlen egy legyőzött nép kibékítésében.

Angliának Dél-Afrikában a saját hivatalnokaival is meggyűllt a baja. A Reuter-ügynökség jelentése szerint Dél-Afrikában sok nehézséget okoz a polgári állami hivatalok betöltése. A gyarmatiügyi minisztérium és az indiai kormány egy sereg tisztviselőt küldött Dél-Afrikába, de a legnagyobb baj az, hogy a *tisztviselők fizetéséhez viszonyítva, óriás drágaság van Dél-Afrikában*. Egy például egy egész kis háznak évi bére átlag háromszáz font (3600 írt). Egy szakácsné 7—10 fontnyi bért követel és a durvább házimunkákra alkalmazott kaffer-legények bére 4—6 font. A friss hus alig fizethető meg. A polgári tisztviselők, akiknek fizetés 500—700 font (6000—8400 írt), ilyen körülmények között alig tudnak megélni. Még rosszabb dolguk van a tiszteknek, akik Transvaalban a béke idején csak úgy tudnak megélni, ha nagy privátjövödelmük van. A közönséges katonáknak némileg megkönnyítették a helyzetet katonai lakások és kantinek építése által.

Hágti forrásból világgá küldtek egy hírt, amely körülbelül minden újságolvasó ember egy titkos gondolatát fejezi ki. Hágába érkezett levelek szerint ugyanis *De Wet* a békekötés napján így kiáltott föl:

— *Ez a háboru csak iskolája volt a legközelebbinek!*

FÉNYKÉPÉSZETI MŰKEDVELŐKNEK
Kütnő fényképészeti szalon- és utazó apparátusok új, felülmulhatlan pillanati kézi-apparátusok

MOLL A. császári és királyi udvari szállítónál, BECS, Tuchlauben 9. sz.
Kívánatra nagy képes árjegyzék. Ezen üzletág alapítottat 1854-ben.

Egy másik boer parancsnok Fokvárosban úgy nyilatkozott, hogy ha a férfiak ki is béküléneek, az asszonyok sohasem fognak belenyugodni az angolok uralmába.

A *Berliner Tagblatt* londoni értesülése szerint azt a körülményt, hogy sir Arthur Lanoleyt, Nyugat-Ausztrália eddigi kormányzóját Transvaal alkormányzójává nevezték ki, úgy fogják föl, mint Milner lemondásának előjelét. Milner távozása különben állítólag titkos ültetve volt a vereeningi békekötések és a lemondás a koronázás után fog megtörténni. Milner távozását még két körülmény sürgeti. Az egyik: Kitchener jelentése, amelyben Milner magatartását elítéli; a második: a fölközi alkotmány felfüggesztésének kérdésében szenvedett fiasokja.

Anglia nemzetközi politikája.

— Anglia és Kína. — Kínát nem szabad felosztani. — Statusquo a Földközi-tenger partjain. — Az Olaszországgal való viszony.

Budapest, július 19.

Az angol felsőház tegnap éjjeli ülésén Lansdowne márkai, Anglia külügyminisztere fontos beszédekben ösmertette Anglia külügyi politikáját, egyes nemzetekhez való viszonyát s diplomáciájának vezető elvét, amely a statusquo megtartásán sarkallik. Ez az angol kormány első szabványos exposéja, amióta Balfour került Salisbury helyébe. Az alább közölt beszédekkel látható, hogy a kormányelnökkel nem változott Anglia külpolitikája. Európára nézve felette megnyugtatók azok a nyilatkozatok, hogy a Földközi-tenger mellékén Anglia mindenképpen fenn akarja tartani a mostani helyzetet.

Az expozéról a következő jelentéseket kaptuk:

London, július 18.

A felsőházban Lord Spencer szövetségi a francia-olasz megegyezést. Angliának, úgymond, érdekében áll, hogy Franciaországgal a legbarátságosabb viszonyban legyen. Nem látja be, miért adhatna aggodalomra és létkénységre okot az a tény, hogy Olaszország, amely iránt Anglia a legnagyobb rokonszenvet érzi, Franciaországhoz közeledett. Minél szorosabban fűződik Olaszország a szövetségéhez, annál inkább van biztosítva a Földközi-tengeren támadható zavarok ellen.

Lansdowne márkai külügyminiszter Angliának Olaszországgal való viszonyára azt mondja, hogy ez a viszony nagyon szives és barátságos természetű. A két ország között sohasem volt ugyan olyan természetű szövetség, mint Japánnal, de a két kormány között eszmecsere folyt, amelynek eredménye az a tény, hogy néztük a földközi-tengeri politika kérdésében nagyon hasonló. Mind a kettő a statusquo fenntartását óhajtják a Földközi-tengeren. Azt akarják továbbá, hogy a Földközi-tenger partjain levő országok függetlenségén csorba ne essék, hogy Anglia politikája erre a célra irányuljon és hogy a két ország, ha alkalom adódik rá, egyesüljön e cél fenntartására. Ezt az eszmecsérét nem foglalták szerződésbe, de ettől a politikai ígérettől Anglia soha sem lépett vissza és most újra megemlékszik Olaszországgal való barátságát, a statusquo fenntartásának óhaját és azt a reményt, hogy a két hatalmasság, ha szükséges, közösen fog eljárni. Anglia és Olaszország között nem voltak nehézségek, kivéve azt az egy-két ügyet, amelyek tárgyalásokat tettek szükségessé, köztük az eritreai határ kérdése és legutóbb, 1899-ben a tripoliszi kérdés. Az utóbbit illetőleg Salisbury megegyezésre jutott a francia kormánnyal és kétségtelenül e megegyezés hatása volt, hogy az olasz kormány aggodalmat kezdett táplálni és azt hitte, hogy Anglia meg akarja bontani a Földközi-tenger partvidékének statusquo-ját. Az olasz kormány azonban úgy az angol, mint a francia kormánytól erre a pontra nézve olyan kijelentéseket kapott, amelyek teljesen kielégítették. Az angol kormány ezekhez a kijelentésekhez hozzátette, hogy Angliának teljesítenie kell ugyan kötelezettségeit, de óhajtja, hogy a dolgok állása a Földközi-tengeren ne zavartassék meg. Ezeket a kijelentéseket Olaszország készséggel fogadta. A miniszter megemlíti aztán, hogy Olaszország támogatta Angliát a szomáli-parton a molla ellen végzett meglehetősen nehéz hadműveletekben. Egy olasz tisz elköszerte az angol sereget és az olasz hajók rajta voltak, hogy megakadályozzák a fegyverbehozatalt. Teljesen hozzájárulok ahhoz, mondja a miniszter, amit Spencer Olaszország és Franciaország megegyezésére vonatkozólag mondott, hogy tudniillik ez a megegyezés nem alkalmas arra, hogy Angliában aggodalmat keltsen. A dolgot úgy tüntették fel, mintha elvesztettük volna az Olaszországgal való szövetséget és mintha Olaszországot Franciaország karjaiba kergettük volna. Épp úgy egészen természetesen találjuk, hogy Olaszország barátságos viszonyban akar lenni hatalmas

szomszédjával, amint nekünk érdekünk, hogy Olaszország viruljon, és mi leszünk az utolsó, akik panaszkodni fognak, ha Olaszország ilyen megegyezéssel javít nemzetközi helyzetén. Nincs hatalmasság, amelylyel szivesebb és barátságosabb viszonyban akarnánk lenni és úgy tudom, nincs hatalmasság, amelylyel barátságosabb viszonyban volnánk.

London, július 18.

A lordok házában Spencer kérdéseire válaszolva, Lansdowne márkai külügyminiszter ismertetve a kínai helyzetet és azt mondja, hogy a kormányhoz érkezett jelentés szerint a nagy falon kívül levő vasutat az egyezményben említett jéleivi határidőn belül átadják, újabb feléval pedig Niucsungot is visszaadják. Meglehet azonban, hogy az orosz hatóságok kénytelenek lesznek Niucsungot olyan időben visszaadni, amikor Tienocin is visszaadják a kínai hatóságoknak. A kormány teljesen el van készülve arra, hogy a nagy falon belül levő vasut egyik részét visszaadja Kínának, de előbb bizonyosságot kell szereznie arra nézve, hogy kellőképpen gondoskodtak a brit pénzügyi érdekek megóvásáról és a vonalnak, mint Peking és a tenger között való összekötő utnak biztosításáról. Kína és egy másik hatalmasság között nehézség merült fel, amely a Kínával való megegyezés végrehajtását késleltette. E nehézség megszüntetése, amely nehézség azonban valószínűleg nem komoly természetű, a vonalat megszállva kell tartani. Beszéde további folyamán azt mondja a külügyminiszter, hogy alapos oka van arra a föltevére, hogy Kína elfogadja a Tienocin visszaadására vonatkozó módosított feltételeket és reméli, hogy Tienocin visszaadása három-négy hét alatt megtörténhetik. A kártérítéseket illetőleg kijelenti Lansdowne, hogy Anglia nem táplál bosszút Kína ellen. A kormány azt ajánlotta, hogy az eső nyolc esztendőre a hatalmasságok olyan összegbe taelt fogadjanak el, amely nem nagyobb annál az összegnél, amelylyel Kína tartozott volna, ha a taelt megtartotta volna azt az aranyértékét, amelylyel a jegyzőkönyv aláírásakor birt. Ez az ajánlat eleinte nem részesült a hatalmasságoknál kedvező fogadásban, de később kitűnt, hogy Anglia nem áll magában azzal a kivánsággal, hogy Kínának némi könnyebbséget nyújtsanak. A módzatokra nézve lehetnek ugyan nézeteltérések de a cél ugyanaz. Angliának mindent el kell követnie, hogy a többi hatalmasságokkal közösen járjon el, mert ez nagyobb könnyebbséget nyújtana Kínának. Anglia nem hajlandó az áldozat terhét viselni, ha nem vesz benne részt más hatalmasság is és arra fog törekedni, hogy önkéntes és bizalmas eszmecsere útján közös politikát és közös eljárási módot érjen el. A saugban kereskedelem-politikai tárgyalásokra nézve megjegyzi a külügyminiszter, hogy éppen most kapott előterjesztést az angol képviselőtől, amelyet a kormány még nem vizsgált meg, de amely a kérdés olyan rendezését ígéri meg, amely az angol kereskedelmek nagyobb teret biztosít. Anglia kínai politikájára nézve kijelenti a miniszter, hogy Angliának el kell háritania minden olyan rendszabályt, amely Kína fejlesztésére irányul, ugyszintén mindazokat a lépéseket, amelyekkel célja az, hogy Kínát valamely idegen hatalmasság gyámsága alá helyezze. Angliának semmi erőfeszítéstől sem szabad visszariadnia, hogy a kereskedelem szabadságát vívja ki Anglia és a világ számára és e tekintetben a többi érdekelt hatalmassággal egyetértően kell eljárnia.

HIREK

Budapest, július 19.

— BUDAPESTI NAPLO. Július 15-én új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetés ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Lapunk legközelebbi száma hétfőn délután jelenik meg.

— Személyi hír. Dr. Donath Gyula egyetemi m. tanár tegnap 4 hétre elutazott a fővárosból.

— József főherceg szemléje. A honvédelmi hadgyakorlatok Sárkeresztúr környékén ma befejezték. A gyakorlatokon öt ezred volt koncentrálva és József főherceg tartott felettük szemlét. A főherceg az ezredet harc képessége, gyors és ügyes mozdulatai felett elismerését fejezte ki. Holnap Abán huszárlövésny lesz. József főherceg és József Ágost főherceg valószínűleg szintén ott lesznek.

— A szász hadügyminiszter betegsége. Drezdából jelentik nekünk, hogy a súlyosan megbetegedett Planitz hadügyminiszternek az állapota aggasztóra fordult. Az orvosok már lemondtak róla.

— Seefeld bárók Korytniczán. Báró Seefried, aki feleségével, királyunk unokájával Rózsahegy mellett nyaral, kocsin Korytniczára rándultak és a fűrődigazgatóság vendégeként egy napig maradtak ott. Dr. Ormai József kir. tanácsos, fűrődörvos és Várkonyi Dezső fűrődigazgató kalauzolták a vendégeket. A kávéházi oszonna alkalmával bemutatták a bárónénak dr. Ormai nejét. Farkas József cigánybandájával a báróné magyar darabokat huzatott. Jellemző a király unokájának a magyarok iránti érzelmeire rokonszenves kijelentése:

— Lelkemből szeretem a magyar népet és igen boldognak érzem magam Magyarországon.

A báróné különben most magyarul tanul. Távozásukkor a vendégek meglegedésüknek adott kifejezést és megígérték, hogy többször ellátogatnak Korytniczára.

— Kinevezés. A király, mint a hivatalos lap mai száma jelenti, Vangel Károly dohányjövendőki központi igazgatósági pénzügyi tanácsos pénzügyi főtanácsossá nevezte ki és Zobel Lajos pénzügyi tanácsosnak a pénzügyi főtanácsosi címet és jellegű adományozta.

— Macskuta gróf Budapesten. Gróf Macskuta volt japán minisztereinek a mai napot fővárosunk nevezetességeinek megtekintésére fordította. Báró Siebold és Mukno bécsi japán követ társaságában délelőtt megnézte az eskütéri hidat, ellátogatott a Nemzeti Múzeumba, az új országába, azután felhajtotta a minisztereinek palotába s ott a távolevő minisztereinek részére leadta névjegyet. Délután kihajtatott a városligeti Iparcsarnokba, ahol Kovács Gyula kereskedelmi tanácsos, dr. Brüll Ignác angol konzul, Hegedűs Ödön főelügyelő és Sasvári Armin kalauzolás mellett megtekintette a Kereskedelmi Múzeum kiállítását. Este a Gerbeaud-pavilonban Brill Ignác konzul ebédet adott tisztelőre. A japán gróf, a ki látta már Európa összes világvárosait, nagy csudálattal beszélt a magyar fővárosról. Sajnálatainak adott kifejezést, hogy a távolevő magyar miniszterelnökekkel nem találkozhott, annyival is inkább, mert nagy tisztelője Széll Kálmán politikai egyéniségének. elragadtatással szölt egy hírlapíró előtt Budapest középületeiről, páratlan lekvéséről és bár, mint megjegyezte, csak futólagosan látott mindent, de abból amit látott, a magyarok nagy reményeket táplálhatnak. Budapest azért érdekelte különösen, mert ez a város is oly rövid idő alatt fejlődött, mint Tokio. Macskuta gróf holnap elbajja fővárosunkat és Bécsen keresztül Pétervárra utazik, ahol Comatu herceggel, a mikáid unokaöccsével találkozok s vele együtt a szibériai vasuton utazik haza.

— A román király Ischlben. Bécsi jelentés szerint Károly román király augusztus 1-én királyunk látogatására Ischlbe utazik. A román király kíséretében a következők lesznek: Príbóano tábornok udvari marsall, Grasoieski kapitány szárnysegéd és Baranga őrnagy. A román király az Erzsébet-hotelban fog lakni és királyunk a pályaúdváron fogja várni vendégét, akinek tisztelőre diszebed és színházi diszeadás lesz. Károly király 2-án érkezik Bécsbe és ugyanaznap kihallgatásny fogadja gróf Goluchowski külügyminisztert. Másnap a király külön vonaton indul Ischlbe. Meg nem bizonyos, vajjon Sturza minisztereinek, aki jelenleg Gasteinban tartózkodik, a felségei találkozásánál jelen lesz-e.

— Kiténtés. A király nyugalmazásuk alkalmából, sokévi eredményes szolgálatuk elismeréséül Hantschel Ferenc erdőmesternek a Ferenc József-rend lovagkeresztjét, Scholz Hugó I. oszt. udvari vadászának pedig a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta.

— Pekingi követünk Bécsben. Bécsből jelentik, hogy Czikann báró, pekingi nagykövetségünk, Heger követéségi futár kíséretében tegnap odaérkezett. Czikann báró még június 21-én indult el Pekingből és Moszkvában, Varsón át vasuton tette meg a több mint husz napig tartó nagy utat. Távollétében Rosthorn követéségi tanácsos vezeti a pekingi követéségi ügyeit. — Báró Czikann ma részletesen jelentést tett gróf Goluchowski külügyminiszternek a kínai helyzetéről és az új osztrák-magyar követéségi palotának Pekingben való felépítéséről. Az építkezés annyira előrehaladt, hogy a jövő év elején elkészül.

— Virohow tanár betegsége. Berlnből jelentik, hogy Virohow Rudolf állapota ismét rosszabbra fordult. Az agg tudóson, aki néhány hét óta a Harz-hegységben tartózkodik, aggasztó gyöngesség jelei mutatkoznak.

— Báró Fejérváry-gőzös. Az újonnan épült „Báró Fejérváry” nevű gőzös, mint Fiuméből táviratozták, ma kezdte meg rakodását braziliai útjára. Az új gőzös Széll Kálmán nevű testvérhajójával együtt disze szolgál a magyar kereskedelmi tengerészetnek. Rakodóképességük 9000 tonna s eddig a hazai kereskedelmi flottá legnagyobb hajói, melyek a hajóépítés legmodernebb követelményei szerint vannak felszerelve és személyszállításra is fognak szolgálni.

— **A helységnevek.** A Széll-kormány ellen elhangzott alaptalan vádak közt nem volt az utolsó az, hogy nem hajta végre az 1898. évi IV. törvényeket, amely felhatalmazza a belügyminisztert, hogy a hivatalos községnevek helyesírását rendeletileg megállapíthassa. Ezek a vádak is el fognak múlni, mert a hivatalos lap mai számában a belügyminiszter rendeletét közli, amelyvel megindul a helységnevekről szóló törvény végrehajtásának munkája. A rendelet egyelőre a vármegyei és törvényhatósági joggal felruházott városok és a rendezett tanácsú városok magyar neveinek kizárólagos használatát állapítja meg. Ez a rendelet, midőn az ország vármegyeinek és a legnagyobb helységeknek neveinél a magyar állam nyelvnek feltétlenül érvenyt szerez, a törvény legfontosabb feltevéseivel felel meg. Tudvalevő, hogy a százas városok mily gyűlöletes agitációt fejtettek ki e törvény életbeléptetése ellen, a belügyminiszter említett rendelete is meggyőzheti őket, hogy a Széll-kormány nem ismer megalkuvást ott, ahol egy szentesített és az ország lakossága által oly lelkesedéssel üdvözölt törvénynek érvenyt kell szerezni. A vármegye és törvényhatósági joggal felruházott városok nevei törvénybe vannak iktatva s a miniszteri rendelet azokra nézve ezuttal a törvénybe iktatott név kizárólagos használatát rendeli el, míg a rendezett tanácsú városokra nézve a törvény értelmében megszűnteti az ingadozást az elnevezésben és helyesírásban, biztosítva a régi magyar nevet legalább a hivatalos használatban.

A rendeletileg megállapított hivatalos helyesírás szerint a városok nevei:

Törvényhatósági joggal bíró városok: Arad, Ba, Budapest, Debreczen, Fiume, Győr, Hódmező-Vásárhely, Kassa, Keoskemét, Kolozsvár, Komárom, Maros-Vásárhely, Nagyvárad, Panosova, Pécs, Pozsony, Selmec- és Belsőbánya, Sopron, Szabadka, Szatmár-Németi, Szeged, Székesfehérvár, Temesvár, Ujvidék, Versecz, Zombor.

Rendezett tanácsú városok: Abrudbánya, Gyulafehérvár, Nagyenyed, Vizakna, Zenta, Körömczobánya, Léva, Ujbánya, Gyula, Beregszász, Munkács, Beszterce, Miskolcz, Brassó, Makó, Csikszereza, Szentcs, Esztergom, Dobsina, Jolsva, Nagyrőce, Rimaszombat, Rozsnyó, Hajduböszörmény, Hadunánás, Hajduszoboszló, Kézdivásárhely, Sepsiszentgyörgy, Eger, Gyöngyös, Korpona, Déva, Hátzeg, Szászváros, Vajdahunyad, Jászberény, Karczag, Kiszajzállás, Mezőtúr, Szolnok, Turkeve, Erzsébetváros, Kőlozs, Karánsebes, Lugos, Maramarosziget, Szászrév, Medgyes, Segesvár, Losoncz, Ersekújvár, Nyitra, Szokolca, Czegéldi Kiskunlégháza, Kiskunhalas, Nagykőrös, Szentendre, Vác, Bazin, Modor, Nagyszombat, Szentgyörgy, Bártfa, Eperjes, Kisszeben, Kaposvár, Kismarton, Ruszt, Nyiregyháza, Alsóbánya, Nagybánya, Nagykároly, Nagyszécsen, Szászsebes, Gömliczobánya, Igó, Késmárk, Leibicz, Lőcs, Óbuda, Póprád, Szepesbél, Szepesolász, Szepesváralja, Szilgyesócskó, Zilah, Dés, Szamosújvár, Fehértéplő, Torda, Nagybecskerek, Nagykikinda, Trenosén, Székelyudvarhely, Ungvár, Kőszeg, Szombathely, Pápa, Veszprém, Nyakanizsa, Zalaegerszeg, Sátoraljaújhegy, Besztercebánya, Breznóbánya, Zólyom.

— **Kossuth Lajos születésnapja.** Szeptember 19-ikén készült be Kossuth Lajos születésének századik évfordulója. Készségtelen, hogy ezt a napot a hazafiak megemlékezés ünnepevé fogja avatni a nemzeti kegyelet, az ország minden polgára, egyletei, kaszinói, szaktestületei és a társadalom minden tényezője versenyezni fog egymással a nemzet nagy fiának emléke előtt való hódolattal. A könyves Kálmán magyar műkiadó-társaság azzal kívánta elősegíteni az országos ünnepet, hogy új kiadást rendezett Kossuth Lajosnak egyik legsikerültebb életnagysága arcképeiből. Ezt a képet Kossuth Lajos századik születésnapja alkalmából adja ki a kiadó-társaság, meg levén győződve, hogy nem lesz olyan magyar polgár, kaszinó, vagy más társadalmi egyesület, amely elmulasztaná az alkalmát, hogy Kossuth Lajos dicsőségének a maga hajlékában emléket állítson. A kitűnően sikerült színes kép nagysága 110/6 cm. és díszes aranyozott keretben 44 koronáért. szállítja a Könyves Kálmán magyar műkiadó-társaság (Kerepesi-ut 17.) csomagolva és bérmentve. Ugyanezen az áron 2 koronás havi részletre is megszerezhető.

— **A kapucinusok új tartományi főnöke.** A kapucinus-rendű áldozatok legutóbbi üléstükön, amelyet a napokban tartottak meg, tartományi főnöküknek Volin Alajos választották meg. Volin Alajos atya a budai kapucinus-zárda főnöke volt és utódja lett Lukács Vitál tartományi főnöknek, aki már két ízben hat évig viselte ezt a tisztséget.

— **Szabadka házlezerde.** A keoskeméti 4. honvédszázad-erzed holnap vonul be Szabadkára házlezerdeként. A városi hatóság fogadja az erzedet és bankettet rendez a tisztikarnak.

— **Tajfun.** A londoni lapok jelentik Hongkongból: Tegnap éjjel itt rendkívül erős tajfun pusztított, amely a városban és környékén nagy károkat okozott. Allítólag husz ember vesztette életét.

— **Női doktorok Ausztriában.** Bécsből jelentik tudósítók: A bécsi egyetemen ma délelőz harmincegy halgatolt promoveáltak doktorrá, az új doktorok között két leány is van; az egyik Furcht Margit, Furcht Ignác börtözügynek leánya, aki a vegytanból szerzett doktori oklevelet, a másik Orginz Anna, Orginz bécsi rendőrtanácsos leánya, aki a történet és germán filológia doktora.

— **A horvát Dalmácia.** A dalmát tartománygyűlés, a többitől eltérően, ezekben a forró napokban közjogi szecesszióval foglalkozik. Zárai távirat szerint ez a gyűlés, ha idejekorán be nem rekesztik, elfogadja azt a főbírái javaslatot, mely Dalmáciának Hervátországhoz való csatlósát követeli. Az ülészak kezdeten a horvát jogpárt egyik vezetője, dr. Prodán Ivó katolikus pap, kijelentette, hogy nem teszi le a képviselői hűségüket az osztrák császárnak, hanem csak a horvát királynak. Be is adott egy határozati javaslatot az ügyrend 9. szakaszának módosítására, amelynek indoklása így szól:

Miért akar bennünket az osztrák kormány kényszeríteni arra, hogy átmenjünk a caudummi iga alá? Az osztrák császár cím a svájci Geszler-kalupa emlékezet bennünket. E címet csak azért kényszerítik ránk, mert meg akarnak alázni. A horvátok azok voltak valaha, mint a mai angolok: a világtengerek urai. A horvátokat nem lehet büntetlenül provokálni, mert nekünk, mint Starcevic mondotta, senki sem parancsolhat, csak hazánk és Istenünk.

Prodán határozati javaslatát most a bizottság tárgyalja, a helytartó az indoklás után elismerte, hogy a törvény helyes értelmezése az volna, ha a dalmát képviselők az osztrák császárnak és a dalmát királynak esküdnének hűséget. E különös nyilatkozat, ugy látszik, nagyon főbátorította a jogpárt másik vezetőjét, Bianchini, aki dühös beszédet mondott az osztrák császár ellen.

Nagy bünt követtek el a horvátok, ugymond, mikor a törökök ellen védelmezték a monarchiát, mer: máséket most legalább oly szabadok lennének, mint a szerbek és bolgárok. Az osztrák kormányzás sokkalt rosszabb, mint a török. Mi nem akarunk se osztrákok, se magyarok lenni, mi csak horvátok akarunk maradni. Nem engedjük, hogy leaacsonyítsanak bennünket Ausztria vagy Magyarország rabszolgáivá.

— **Mattasich-Keglevich és a kintinosé.** Eddigélé szőke hercegasszonyokra kellett gondolnunk, ha Mattasich-Keglevich nevét hallottuk. De vége a dalás főhadnagynak, vége a romantikus fejedelmi szerelemnek és Mattasich-Keglevich, a möllersdorfi katonai fegyház rabja most más vonatkozásban foglalkoztatja a világot. A Wiener Allgemeine Zeitung jelentése szerint tudniillik Mattasich-Keglevich volt főhadnagya a möllersdorfi fegyházban viszonyt kezdett a kintinoséval, akinek férje ma rájött a tilos viszonyra és most válpórt indított a felesége ellen. A hercegasszony után a kintinosé, — valóban kissé meglepő a sorrend a főhadnagyi szerelmi gallériájában, akinek, ugy látszik, végzte, hogy miatta válpórtoket indítsanak. A szerencsétlen embert különben most sokkal szigorubb felügyelet alatt tartják, mint azelőtt. Mattes József alezredest, a fohgész eddigi parancsnokát elhelyezték és helyére gróf Jabiecky Artur századost nevezték ki.

— **Kasszarabló cigányok.** Sátoraljaújhegyről táviratozzák, hogy a csendőrség egy 28 tagu cigánykaravánt fogott el, a harkányi uradalom kasszarablóinak tetteseit. Öt főkompos lóbaton elvágatott; a csendőrkök utánuk löttek, de nem találtak. A kasszát a Tiszában feltörve megtalálták, üresen. Valószínű, hogy az öt elmenekült cigány magával vitte a rablott pénzt. A csendőrség nyomozza őket.

— **Az amerikai magyarok zászlaja.** Az amerikai magyarság körében mozgalom indult meg, hogy az Országos Nemzeti Szövetség által küldendő zászlót nagy ünnepelességgel fogadják. A zászlót vívő küldöttség augusztus 17-ikén indul el Budapestről. Bécsen keresztül Rotterdamba utazik, ahol augusztus 21-ikén száll hajóra és szeptember elsőjén érkezik meg New-Yorkba. Itt több mint száz magyar egyesület fog a küldöttség elé a tengerpartra vonulni zászlókkal, zenekarokkal. Az Országos Nemzeti Szövetség szívesen venné, ha a küldöttséghez minél többen csatlakoznának. Az utazás, beleértve Amerikában egy-két heti tartózkodást is, mintegy 1400—1800 koronába kerül személyenként. Fővilágosításokat készséggel ad szóval és levél útján az Országos Nemzeti Szövetség elnöksége (Kerepesi-ut 72).

— **Villamos világtás Bécsben.** A bécsi városi tanács, mint nekünk jelentik, elhatározta a Ring, a Graben és Kärthner-Strasse villamos világtását.

— **A szerb iskolák felügyelői.** A karlócazi szerb nemzeti egyházi kongresszus, mint Karlócazról táviratozzák, az összes magyarországi szerb iskolák felügyelőjének Popovic György pakráci tanítóképző tanárt, a budai és báni egyházmegyéék tanfelügyelőjének Gyorgyevics ujvidéki felső leányiskolai tanítót, a temesi és verseczi egyházmegyéék tanfelügyelőjének pedig Kicsin verseci tanítót választotta meg.

— **Pénzverseny.** Nekünk, duna-tiszaközi földművelőnek fogalmunk sincs arról, hogy mily rengeteg sok pénz vágyódik ki a milliómosok kasszáiból, hogy óriási lapangó erélyét belelőpja hatalmas embri művekbe: két urat szolgálván dus erejével, az általános mivelődést és a kamatrá vágyó gazdát. Ha milliárdokról halunk, akkor eszünkbe jut az amerikai acéltrüst, az amerikai hajótrüst, az amerikai csatornavállalat: csupa amerikai dolog s miután Amerika nagyon messze van a mi látóhatárunktól, hát ugy olvassuk ezeket a pénz-hireket, mint valami mesét. De ime, egy ma érkezett rövid távirat felvilágosít minket arról, hogy nem is kell Amerikáig, a valószínűtlenségek hazájáig mennünk, ha munkára éhes tőkét akarunk látni. Mert ime közel szomszédunkban annyira garmadába gyűlt a tétlen pénz, hogy mihelyest munka kínálkozik számára: eszeveszeten rohan s helyet kér.

Közből kaptuk ma éjjel a távirati hírt, hogy a német-Atlanti távirati társaság aláírási felhívást bocsátott ki, 20 millió márkányi összegre egy második német-amerikai kábel létesítésére. S a hírrel együtt tudósítást kaptunk a felszólítás eredményéről is. Nem kevesebb, mint 200 millió márkát jegyeztek eddig: oly óriási eredmény, amely egyrészt képet ad Németország munkára éhes tőkéjének nagyságáról, másrészt azt is mutatja, hogy egy nemzet vállalkozás, amely az egész birodalom javát célozza s új csatornát ás a német ipar-főlétség világgazdálkodásának: minő lelkes fogadtatásra talál Németországban. Szívós erejű, kemény iparosnép lett a német, korlátatlan a munkakedve. Es gazdag lett ipara által s a szerzett gazdagságot ime ismét ipara, kereskedelme hatalmas föllendítésére szánja. A kölni hír jóval többet jelent az egyszerű közgazdasági információnál: a munkakedv és kulturkedv elsőrangú bizonyítéka. Es jelenti azt is, hogy van pénz a világon bőven: csak szolid alkalmatosságok kell neki adni, menten seregestül munkára kínálja magát.

— **Jules Verne a léghajóról.** Jules Verne, a nagy francia regényíró tudvalevőleg veszedelmes szembajban szenved s az egész napot villájának elsőtített szobájában töti. Emmellet azonban szorgalmasan dolgozik s a napokban jezte be *Klondike* című regényét, amelyet toliba mondott egyik meghitt emberének. Ez a könyv éppen századik regénye Jules Vernének, aki szenvedései dacára is szívesen fogad vendégeket s hosszasan elbeszélget velük. Legutóbb egy francia újságíró előtt érdekes nyilatkozatokat tett a kormányozható léghajóról.

— **Véleményem szerint** — mondta — meddő kísérlet, ha az emberek olyan eszközzel akarnak a levegőben járni, amely könnyebb, mint a levegő. Olyan léghajóval, mint Santos-Dumonté szép időben jöbillet szállni, de ha csak hét méter sebességű légáram keletkezik, már nem lehet kormányozni a hajót. A hajónak ezenkívül az a hibája is van, hogy nagyon könnyen kigyulladhat. Bizonyos vagyok a felől, hogy Santos-Dumont is ugy fog járni, mint Severo. A repülőgéppel soha sem lesz tökéletes. E mellett a levegőben nem lehet az esetleg megronggá t járműveket kijavítani. Azon a napon, melyen lehetséges lesz egy lőerőt a zsebróba beszeríteni, minden közlekedési eszköz reformja meg fog indulni. Addig azonban nem hiszek a léghajósok fantasztikus reményeiben.

— **Tanárok szüneti tanfolyama.** A tanítóképezdi tanárok szüneti tanfolyama ma véget ért. A tanfolyam vezetésével a közoktatásügyi miniszter Pauer Imre egyetemi tanárt bízta meg, aki egyuttal az újabb neveléstani irányok köréből tartott sorozatos előadást. Kivülie Wittmann Ferenc műegyetemi tanár az elektrotechnika újabb vívmányait ismertette, Pastiner Gyula pedig a művészetek történetéből tartott előadásokat. *Sebestyén Gyula* az országos közoktatási tanács titkára az életbeléptetendő új tanterv tárgyában módoszer konferenciákat tartott. A tanfolyamon körrülbelül 80 tanítóképző-intézeti tanár és tanítónő vett részt, különbözőbb jellegű tanítóképzők köréből. A tanfolyam hallgatói részint a pedagógiumban, részint a tanítókézházában voltak elszállásolva. A hallgatók a tanfolyam ideje alatt több tanulmányi kirándulást is tettek, így legutóbb Wittmann vezetésével a budapesti villamos világtás központi telepeit tekintették meg. A tanfolyamot lakoma jezte be, melyen Pauer Imre Wallace Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter mondott felkötésőt. A hallgatók az előadó tanárokról mondtak felkötésőt; nemkülönbön lelkesen köszöntötték fel a tanítóképző tanárok országos egyesületének vezetőségét is.

— **A beddőt Campanio.** Felencéből jelentik, hogy Nási miniszter hétfőn visszautazik Rómába. A Megváltó-ünnepe megtartását a hatóság megtiltotta. A kamarában interpellálni fogják a kormányt a harangtorony beddése dolgában. A szenátusban herceg Odescalchi ugyanilyen interpellációt fog a kormányhoz intézni.

— **A nyughatatlan anyaföld.** A mai *New-York Journal* jelenti *Port of Spain*-ből, hogy St. Vincent szigetén nagy rémületet okozott több újabb erős földrengés. Csütörtökön olyan erős volt a földrengés, hogy Kingston lakosai otthagyták üzleteiket és lakásaikat.

— Életuntak szövetsége. Beteges lelkek gyászos kishitűségének áldozata egy szegény gimnazista, aki megbukott a vizsgán és most megvált az élettől. A mód pedig, ahogy végzetes tettet végrehajtott, megdöbbentő jele az időnek. Szabó Tivadár, a sepi-szent-györgyi gimnázium diákja a középajtai erdőségekben társai szemlélőjévé lett öngyilkossá. A fiuk ugyanis megfogadták, hogy valamennyien öngyilkossá lesznek és sorshuzás utján megállapították, hogy Szabó Tivadár kezdje meg a sort. A szegény fiu agyonlőtte magát, mire a többiek megijedtek és rémület saladátka haza. Titoktartást fogadtak és pár napig ott feküdt az erdő sűrűjében a fiatal halott. Mikor aztán megtalálták, a bukkott diákok bevallották, hogy valamennyien szövetséget alkottak az öngyilkosságra.

— Felfüggesztett végrehajtók A *Pesti Hirlap* július 17-iki számában közölte, hogy dr. Vássonny Vilmos ügyvéd nagyszabású csalárol rántotta le a leplet, amelyben Tenk Sándor adóvégrehajtó intézkedésére Mandel Ferenc és Komáromy László végrehajtók súlyos beszámítás alá eső hivatali kötelességzegést követtek el, az ő segítségükkel hitelező kereskedőket adósáik kijátszották. A közlés még azt is megemlítette, hogy Halmos János polgármester az emlelt végrehajtók ellen az 1886. XXIII. törvény-cikk alapján a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálatot is elrendelte és ellenük közokirathamisítás miatt a büntválti eljárást megindította. A szóban levő végrehajtók most annak a közlésére kérték fel lapunkat, hogy ügyvédjük, dr. Gleichmann Lajos utján főlebbezésel éltek, s ezen az uton akarják megszerezni rehabilitálásukat; kijelentik, hogy sem hivatali inkorrektséget, sem okirathamisítást nem követtek el és a vád egyoldaluan színezett ki ellenük.

— Halálozás. Az Új-Tátrafűredek elhalt *Láposy* Péter egri közjegyző temetés-szüledején, *Tiszafűredek* tegnap helyezték örök nyugalomra. A végtesztesség iránt örösi részvét mutakozott egész Hevesmegyében. A gyászszobában történt megdélás után a kálmista templomba helyezték a kettős éroporsókat ravatalra s itt *Csánky* Benjamin tiszafűredek pap mondott fölötte mélyen megindító gyászbeszédet. A templomi énekek és a tiszafűredek dalára gyászadalokat énekeltek. A temetőben a családi sirbontól *Kérszay* Barna tiszánál pap egyházközeleti főjegyző méltatta a boldogultak társadalmi hazafisí és ev. ref. egyház körül szerzett maradandó érdemeit. Magas szárnyalású, költői beszéde végén letette a koporsóra a hitűözég, egyházmegye és egyházkerület koszorúját. Hevesvármegye impozáns koszorúját hármatagú küldöttség helyezte el a vármegye nagyeremű ospiöpmembernek koporsójára. Meghátó módon nyilvánult a boldogult által alapított egri ref. egyház gyászja, melynek nagyszámú, jobbra szegény iparos, földmives emberekből álló küldöttsége jelent meg nagyrabecsült gondnokok végső tisztességén.

— A panki zendülés. A hunyadmegyei Pank községben történetekről a következő részleteket közlik: Midőn a dévai kir. törvényészek kiküldött bírása a szakértő becsökkel, mérnökkel és a harminc csendőrrel a helyszínen kiszállott, Pank község lakossága vörös zászlókkal nagy csapatokban vonult fel a Dob-ránál elágazó keskeny út mellett levő magas hegyekre s azok csúcán előre elhelyezték a követeket és fatököket, melyeket akkor löktek le a mélységbe elvonuló egyedül utra, midőn a bírő a szakértőkkel és a csendőrökkel odaért. A szomszédos Lapusnyák község lakossága szintén a pankiakhoz csatlakozott ásóval, kapával, kaszával és puskával fellegyerkezve. A dévai kir. ügyészség azonnal intézkedett a felbujtók kipuhatólása és törvény elő állítása iránt. A rend helyreállítása érdekében Mara László aispán a helyszínre utazott. Tegnap déltájban érkezett meg Szászvárosról két század katonaság, melynek láttára lelohadt a pankiak és lapusnyákiak fenyegető magatartása. Mindazonáltal Jakab István kir. törvényészi bírő a legnagyobb óvatossággal fogantatította a becsölési és osztályozási eljárást, melyről a pankiak azt hitték, hogy elveszik az erdőt és legelőt. A dévai kir. törvényészek vizsgálobírója Horváth Simon kir. ügyészséggel együtt a helyszínen megindította a bűnyomozatot, mely azt is kideríteni lesz hivatva, hogy a lakosság közül tegnapelőtt sértült-e meg valaki. A vizsgálat első sorban a bujtogatók kinyomozására irányul.

— Házaság. Glósz Dezső máv. titkár az osztrák általános tisztviselő-egyesület igazgatója, ma vezette oltárhoz a jezsuiták jözelet-utcai templomában *Hódy* Lenkét, néhai Vársárhelyi Pálnak, a tiszaszabályozási tervek alapítójának és az aulnau szabályozási munkálátok egyik nagynevű tervezőjének egyetlen unokáját. Dr. *Haberfeld* Marcell ismert fővárosi ügyvéd eljegyezte *Kiss* Lónkát, dr. *Kiss* József budapesti kir. közjegyző és fővárosi bizottsági tag leányát.

— Turista-halál. A norvégiai *Fegenaból* jelentik, hogy *Monod* berlini francia kereskedelmi alta-sét ma holtan találták a Kulla-hegy egyik hasadékában. *Monod* tegnap családijával kiránduláson volt a Kulla-hegyen, s míg a családja pihent addig is tovább barangolt, de nyoma veszett, s később a családja már nem talált rá. Még nincs kiderítve, hogy *Monod* lezuhant-e, vagy más baleset érte.

— Mese az összedarabolt holttestről. Örösi izgatottságot kellett ma délután és este fel az Erzsébetváros külső részében egy alkoholista embernek rémes meséje, amelyvel sikerült neki felültetnie nemcsak a környék lakosságát, hanem a rendőrséget is. Az Izabella-utca 25-ik számú házában van *Takács* Józsefnek a vendéglője. Ebben a vendéglőben ivott már egy hét óta szinte egész nap *Andrasovszky* Károly asztalosmester, aki az Izabella-utca 39-ik számú házában lakik. Az öreg ember körülbelül egy hét óta részeg már s azóta egyre *Petrónának* borzalmas bűntényéről beszélt, míg végre azután feleségizott fantáziája ma kieselt egy, a *Petrónához* hasonló gyilkosságot. *Takács* József, akinek a Zuglóban is van háza és üzlete, ma reggel elkérte az öreg *Andrasovszky* től kis kézikönyvét, hogy azon egyet-mást kiküldjön az inasgyerekével a Zuglóba. *Andrasovszky* szívesen átengedte a kocsit, amelyre *Takács* felrakott egy hordó bort, egy hordó söröt és egy meglehetősen nagy ládát. Mikor azután a gyerek a kocsival el akart indulni, *Andrasovszky* kirohant a kocsmából s megrongta a kocsit:

— Az én kocsimon csak olyan dolgot visznek el, amit én látok!

Ezzel felemelte a láda tetejét s azután hirtelen lecsapta azt. Ezután bement a kocsmába s ott fennhangon beszélte, hogy *Takács* József, a kocsmáros megölte egyik cselédjét, annak holttestét feldarabolta s most az inasával akarja a ládában a Zuglóba vinni, hogy ott elássa. *Takács* nem sokat tördődött a részeg ember meséjével, de az öreg *Andrasovszky* délutánig már telebeszélte az egész környéket a dologgal, sőt azt mesélte, hogy ő már tegnap látta *Takács* pincéjében a ládát, felemelte annak fedelét és amint belejött, egy női kar akadt a kezébe. Borzadva dobta azután a kart vissza a ládába. Az emberek fejbizatták az öreget, hogy menjen el a rendőrségre és tegyen följelentést az esetről. Az öreg *Andrasovszky* azt délután 4 órakor meg is tette. *Sajó* kapitány, az inspekciólos rendőrtisztviselő azonnal két detektívét küldött ki az Izabella-utca, *Takács* kocsmájába, akik rövid pubatolással után azt jelentették, hogy gyanus a dolog. *Sajó* kapitány erre maga ment ki a helyszínre, ahol ekkorra már 4-5000 ember gyűlt egybe. Rémesbűnbűnös mesék keringtek a tömeg között a gyilkosság részleteiről s a felizgató tömeg — mert az öreg *Andrasovszky* egyre bujtogatta az embereket — meg akarta támadni *Takács* kocsmárosát, úgy, hogy a rendőrségnek kellett őt megvédelmezni. *Sajó* kapitány e közben hozzálátott a vizsgálatához. Csakhamar kiderült, hogy az egész borzalmas gyilkosság az öreg *Andrasovszky* agyában született meg, mert a ládában egy kályhát akart *Takács* a Zuglóba küldeni s a kályha piros rongydarabokba volt takaragva. Ezeket nézte a részeg ember véres rongyoknak. Konstatálta a kapitány, hogy *Takács*nál július 12-ig egy *Káitneker* Róza nevű cseléd szolgált. Ezt a detektívek hamarosan előteremtették és megmutatták az öreg *Andrasovszky*nak is, aki erre azt mondta, hogy az ezután következő cselédjét, *László* Zsuzsát azonban nem lehetett előkeríteni, mert este hat órakor sétálni ment egy katonával a Városligetbe. Este hat órakor még látták többen; így őt sem darabolhatta össze *Takács*. A tömeg e közben nagyon izgatottan viselkedett, úgy hogy a detektívek, hogy lecsillapítsák, több ízben kihirdették a népek a vizsgálat eredményét. Ámde az öreg *Andrasovszky* mindannyiszor elkiabálta magát:

— Ne higgyenek a rendőrségnek, nem igaz, amit mondanak. Csak eltussolják a dolgot.

Vége azután a rendőrök ártalmatlanná tették a részeg öreget s *Takács*csal, meg a tanukkal jegyzőkönyvet vettek föl. Még este tíz órakor is ezekre menő tömeg állt a kocsmá előtt s csak úgy kapuzárás felé osztolt szót a nép, amely még ekkor sem hitte el, hogy az egész rémmese csak *Andrasovszky* agyában született meg.

— Tűzoltók gyakorlata. A fővárosi tűzoltóság ma ismét szép gyakorlatot tartott. Ezúttal a *Zsigmond*-utcaiban levő Gyárudvar-malom volt a gyakorlat színhelye, ahova korán reggel kivonult teljes felszereléssel, gézicsesendőkkel és toló-létrákkal a központi, a második, a harmadik, az ötödik és a IX. kerületi örség. A gyakorlatot *Janicsek* Andor tűzfelügyelő vezette *Breuer* Sziárd és *Markusovszky* Béla tisztekkel és az ugyanolyan pompásan s terekül, mint tegnapelőtt a Király-malomban. A gyakorlatnak, dacára annak, hogy korán reggel folyt le, igen sok kíváncsi nézője akadt.

— Bányaszerencsétlenség. *Lipséből* jelentik, hogy az ugynevezett *Isten-tárnában* ma egy bányá bedűlése miatt kilenc munkás járt szerencsétlenül. Őt közülök meghalt, négy súlyosan megsebesült.

— Öngyilkosság Pozsonyban. *Pozsonyból* táviratozzák: *Hartmann* Viktor bécsi illetőségű bérkocsistulajdonos, jómódú polgári szülők gyermeke ma reggel felakasztotta magát. Megrongált vagyoni viszonyai miatt lett öngyilkossá.

— A kosaras asszony letartóztatása. Abban az érdekes bűnygyben, amely a kis *Flas* Teréznek és *Mazur* Annának elcsábításával függ össze, nagy szerepet játszott egy kosaras asszony, aki a két leánykát elcsalta szülei lakásáról és Horvátia Lajosnéhoz, a Hunyadi-utca 41-ik szám alatt levő ház házmosternéjéhez vitte. Ezt a kosaras asszonyt rapok óta hiába kereste a rendőrség s úgy látszott, hogy már kisziklik a büntető-igazságszolgáltatás kezei közül. Ma éjjel azután szenzációs fordulat állott be ebben a förtelmes bűnygyben. A detektíveknek ugyanis sikerült ma éjszaka kénytelenül a kosaras asszonyt, akit ma este a Homok-utcaiban le is tartóztattak. A Homok-utca egyik házában lakik s vadházasságban *Takács* Péter muzikus cigányval. Egy 40-45 éves sríli asszony a némbor, aki a két kis leányt elcsábította. A 40-45 éves asszonyt ma este meg szembesítették a két kis leánnyal, *Flas* Terézkel és *Mazur* Annával. Mind a két kis leány egyértelműleg azt vallotta, hogy ez az asszony csábította el őket s ez öntötte a torokukba a folyadékot, amelytől elaludtak s ez az asszony fenyegette meg őket a gyermekfejekkel, hogy ők is úgy járnak, ha el nem mennek vele és ha valakinek szólni mernek a dologról. A kosaras asszony éjszakaiként virágot árul s a házbellek állítása szerint gyakran szoktak megfordulni lakásán kis leányok és uri emberek. A homok-utcai asszony letartóztatásakor a következőket mondotta:

— Ha már elfogtak engem, nem fogok kimélni senkit és el fogok mondani mindent.

Tizenegy óra után vitték be kocsin a letartóztatott asszonyt a főkapitánysághoz a detektívek. Az inspekciólos rendőrkapitány azonnal elküldött *Farkas* rendőrtanácsosnak, a bűnygyi osztály vezetőjének lakására, aki megérkezése után azonnal megkezdte a kosaras asszony kihallgatását.

— A soproni bankbukás. Sopronból jelentik nekünk, hogy a vagyonbukott építési bank igazgatótanácsának tagjai negynapi tárgyalás után a következő összegeket ajánlották fel a csodótömegnek és pedig *Zettel* Gusztáv 200,000 korona, *Zettel* Frigyes 130,000 korona, *Mechie* József 75,000 korona, *Schneider* Márton 47,000 korona, *Thirring* Nándor 35,000 korona, és *Gebhart* József 18,000 koronát. Ha a hitelezők a kiegyezést elfogadják, akkor 10%-nyi kvótát várhatnak. A hitelezők bizottsága az ajánlat elfogadása mellett van.

— Femme au Masque. A párisi büntető-bíróságnál feltűnést keltő pört tárgyalta. *Barboux* ügyvéd azzal gyanúsította meg du *Gast* asszonyt, hogy *Gervey* Femme au Masque című képhez modellt állt. Az asszony rága-mazásért pörülte be az ügyvédet. A nagyszámú közönség jelenlétében megtartott tegnapi tárgyaláson *Barboux* hivatkozott a törvényileg védett szólásszabadságra, amelynek értelmében semmiféle bíróság előtt mondott beszéd nem lehet panasz tárgya. Ezen az állásponton volt a bíróság is. Du *Gast*né, aki rendkívül szép, nyulánk asszony, engedelmet kapott, hogy személyesen képviselhesse panaszát. Nagy bizottsággal adta elő, hogy ő nyomban a sértés elkövetése után tiltakozott az ellen s még aznap panasz emelt a bíróság akkori elnöke előtt. Ha *Barboux* akkor egyszerűen visszavonta volna állítását, úgy ő megelégedett volna. E kijelentés után egyenesen az ügyvéd felé fordult és kérdezte:

— *Barboux* ur, visszavonja?

— Az ügyvéd hallgatott.

— *Látja, —* folytatta du *Gast*né — a hallgatása újabb megerősítés.

S mielőtt az elnök megakadályozhatta volna, erős gyalogok szavakat kiáltott ellenfelére. E drámai jelenet után az asszony ügyvédje, *Firmin Faure* bizonyította a jogosság kérdését, de hiába. Du *Gast*né nyugodtan hallgatta végig az ítéletet, a teremből való távozásakor azonban barátaira kellett támaszkodnia. A tárgyalásnak utójátéka is volt. *Sagan-Talleyrand* herceg, aki du *Gast*né kíséretében volt, utána ment *Barboux*nak, mikor az hazament. A kapuja előtt utólréte és megszólította:

— Ön *Barboux* ur?

— Az igen! válaszra aztán így kiáltott:

— Ön rágalmozó!

Egyben kezét emelte az öreg utra s aztán átnyújtotta névjegyet. *Barboux* haladéktalanul panaszt tett a törvényésznél és *Sagan-Talleyrand* herceg ma már a bíróság előtt állott. Előadta, hogy ő feleségül akarja venni *Madame* du *Gast*ot és fellázította *Barboux* inzulntusa. Nem tagadta azt sem hogy a támogatást előre megírtolta. Mindezzel *Barboux*-t kényszeríteni akarta a párbajra.

— De *Barboux* sokkal idősebb ember, semhogy párbajozni volna kénytelen, — mondotta a bírő, mire a fiatal herceg büszkén válaszolt:

— Az én apám idősebb volt *Barboux*nál, mikor egy nála annál sokkal fiatalabb emberrel megverekedett. Du *Gast* asszony erre a következő kijelentéseket tette:

— Sajnálom, hogy *Barboux*-t nem én magam

fenyíthetem meg. A napernyőmben egy korbácsot rejtettem el és azzal akartam az ügyvéd arcán végigvágni. Fájdalom, hiába kerestem, nem akadtam rá. Valahányszor találkoztam vele, mindig egy sereg rendőr védelme alá menekült.

Barboux kijelenti, hogy Sagan hercegnek semmi köze nem volt az egész pörhöz. A tárgyalást még nem fejezték be.

— **A körözött német oszár.** Kölnből jelentik: A német császár köröztesítésének ismert ügyéhez a német belügyi kormányhoz közelálló *Kölnische Zeitung* a következők megjegyzését fűzi: Berlinben már az első pillanatokban tisztában voltak azzal, hogy a prágai szemtelen misztifikáció és az ottani a'ntas rendőri hivatalnokok hanyagsága első sorban az osztrák kormányok okozott kellemetlenséget. Eppen azért nem is gondoltak arra, hogy Bécsbe erre az ügyre vonatkozó kérdéseket intézzenek, mert ez csak növelte volna a kellemetlenséget. Azok a nyilatkozatok, melyeket az osztrák hatóságok ebben az ügyben tettek, teljesen önkéntesek voltak.

— **Fehérek és feketék harca.** Nem távoli, egzotikus vidéken tört ki ez a harc gyorstüzelő gyűekkel, puskákkal, ijjal és lándzsával, hanem Londonban támadt az ellenségeskedés a két színvíglet között. Ugy történt, hogy Edvárd király hirdetett koronázására csapatostul érkeztek Londonba a különböző gyarmati csapatok. Jöttek Nyugat-Afrikából, Nyugat-Indiából és a Fidszi-szigetektől a szerencsének Kanadából és Ausztráliából a fehérbőrűek. És az történt, hogy London népének jobban tetszetek a színes csapatok, mint a fehérek. Fehéret látnak ők Londonban eleget mindnap. Szóval, ünnepelték az angolok távoli hatalmát jelképező feketéket, ami azonban roppant fáj a fehér gyarmati katonáknak, akiknek a szemében odahaza semmi a fekete. Még inkább bántotta őket az, hogy Chamberlain, a gyarmatiügyi hivatal udvarán fogadta a színes csapatok küldöttségeit, sőt szép szavakkal üdvözölte is őket. Az Alexandre-Palaceban, ahol színes- és fehérbőrű gyarmati csapatok együtt vannak elszállásolva. az előfjott harag nyílt verekezésben tört ki. A fehérek a kormányra is haragudnak, amiért a színeseket velük egyforma bánásmódban részesítik. De ez mind semmi, mindezt még meg lehetett volna bocsátani. Hanem a legsúlyosabb ok a gyűlöletre az, hogy az angol lányok közül is akadnak sokan, akiknek különös gusztyusok volt a feketékre. Ezzel betelt a mérték, s a fehér gyarmati csapatok katonáinak lelkében teljes hévvel lobog a gyűlölség a feketék iránt. A múltkor egy arikai szerencsena katonával együtt mulatott egy leánnyal. Egy fehér katonával meglátta ezt és rákiáltott a szerencsére, hogy bocsássa el a leányt. Ebből nagy verekezés támadt, amelyből a szerencsés sebesült arccal került ki.

— **Eltűnt színésznevendék.** Máray Béla a Vigszínház rendezője ma jelentést tett a rendőrségen, hogy 21 éves Béla nevű fia, aki színésznevendék, tegnap óta eltűnt güdőllői lakásáról. A fiatal ember egy idő óta buskomor volt és többször emlegette, hogy öngyilkossá lesz. Átyja attól fél, hogy a fu végrehajtotta sötét szándékát.

— **A svájci embernek nem kell ordó.** A svájci szövetségtanács egy idő óta gondosan érvényt szerez annak a törvénynek, amely az összes svájci hivatalnokoknak megtiltja, hogy külföldi érdemrendeket elfogadjanak. A nem hivataloskodó polgárookra e tilalom persze nem terjed ki. Ez a rendelet adja magyarázatát annak az esetnek, hogy ujjában egy svájci polgár egy angol rendjelt visszautasított. Az angol koronázási ünnepélyek előkészületeinek alkalmából ugyanis a svájci angol főkonzulinak Angstnak, aki a zürichi nemzeti múzeum igazgatója, a Sz.-Mihály és St.-Görgy rendet akarták adományozni. De Angst nem tartotta magát jogosultnak muzeumi igazgató minőségében e rendjelt elfogadni és értesítette a belügyek főnökét, Ruchet urat Bernben, hogy megtagadta az angol kormány által felajánlott rendjelt elfogadását.

— **Egy anarkista elfogatása.** Turinból jelentik, hogy Bra-Niemont városban notárius anarkistát fogtak el, mert az a gyanu merült fel ellene, hogy merényletet akar elkövetni a hazatérő király ellen.

— **Betérés egy primadonna lakásán.** Andai Blankának, a budai szinkör primadonnájának lakásán ma este fel — míg ő a színházban volt — betérés történt. A betérés 6000 forint készpénzt s pár ezer korona értékű ékszert vitt el. Andai Blanka a takarítóőjét gyanúsítja a betéréssel, akit a rendőrség letartóztatott.

— **Vidéki hírek.** Kassáról írják: Pallaghy János zsebesi birtokos megvadult bikája Fedő János utkaparót üsszetiporolta úgy, hogy a szerencsétlen embernek négy bordája összetört. Súlyos csonttörésekkel a kassai közközhízbáza szállították, ahol most élet és halál között lebeg. — **Temesvárról** táviratozza tudósítónk, hogy ott Gency Emil, várakozási állományban

levő huszárőhadnagy hosszú, élesre íent zsebkésének pengéjét mellébe dőfte és halálosan megsebesült. Tet-tének oka ismeretlen.

— **Rablótámadás.** Szabó József nyugalmazott színházigazgató tegnap délután a Dob-utóban sétált. Az egyik mellékutca sarkán fiatal csavargó került eléje, hirtelen torkon ragadta s kikapta nyakkendő-jéből méhalaku gyémánt mellűjét. A vakmerő támadó ezután gyorsan elszaladt. A járőkelők őrözbe vették, de hiába. Most a rendőrség keresi a támadót.

— **Cigányzene a Telefon Hírmondóban.** Ma este nyolc órakor megszólal a Telefon Hírmondó rádiója és egész tízenegy óráig kellemes szórakozást találhatnak azon előfizetők, kik az este otthon töltik, mert a rádió jel után pompás cigánymuzika hallható a kagylókön keresztül. Ezen zenéit a Emke-kávéházól történik, hol *Danko főnök* kitűnő bandája játszik. Az egyes zeneszámok kezdetére rádió-jellel hívja fel az előfizetők figyelmét a Telefon Hírmondó.

(x) **Ha öszül a haja,** használja a *Stella*-vizet. Ára 2 K. Kapható Zoltán B. gyógytárában, Budapest, Szabadság-tér.

A karrier vége.

(Amerikába szökött vezérkari százados.)

— A *Budapesti Napló* tudósítójától. —

Budapest, július 19.

Egy fiatal katonatiszt fényesnek ígérkező karrierje szakadt meg hirtelen, váratlanul, szinte csodálkozásra mindazoknak akik a talantomos katona előrehaladását figyelemmel kísérték, támogatták. A honvédségi fiatal vezérkarának egyik legképzettebb, legambiciózusabb tagja, *Weitner Gyula* százados hirtelen lemondott a tisztirangjáról s Amerikába vándorolt. Csak miután már elgondolták a lemondását és át-hajózt az ujjvilágba, derült ki, hogy a fiatal katonaiszt a reá várakozó büntetés elől menekült ilyen nagy gyorsasággal. Szerencséje, amelynek dédelgetett gyermeke volt, elragadta a fiatal tisztet s minden-áron vagyont, nagy vagyonot akart szerzeni. Egy ideig ezen az uton is hü társa maradt a szerencse, de később elhagyta és *Weitner Gyula* akkor a bün ut-jára lépett, amelynek elkerülhetetlen következménye volt a lényes karrier fonálnak megszakadása és a szökés — Amerikába.

Katonai körökben nagy feltűnést és sajnálkozást keltett *Weitner Gyula* esete, mert senki sem gondolt arra, hogy a lényes karrier ilyen hirtelen megakad s a nagy talentummal megáldott fiatal katonatiszt itt hagyja pályáját, hazáját. Eleinte senki sem gondolt arra, hogy mi volt az oka a hirtelen való távozását.

Weitner Gyula, az Amerikába szökött vezérkari százados, aki a honvédelmi minisztérium mozgósítási irodájában dolgozott, egyike volt a hadsereg legérdekesebb tisztjeinek. Egyszerű polgári szülöktől származik s középiskoláit Aradon végezte. Azután Budapestre került, mérnöki diplomát szerzett a műegyetemen s úgy vonult be egyéves önkéntesnek. Mint önkéntes, egyidejűleg jogász is volt s mikor a katonai-élet leszolgálta, másodéves jogásznak iratkozott be. A jogot azonban nem végezte el, mert alighogy kinevezték tartalékos hadnagynak, bevonult próbaszolgálatra, hogy aktiváltassa magát. Kötűnő katonának bizonyult, ugyanarra, hogy egy esztendő múlva már fölvezényelték a felső tiszti tantolyamra: innen pedig emiense minősítvényével a vezérkari iskolába került, amelynek bevégezésével, 28 éves korában, századosi léptették elő s a budapesti I. számú honvédegylovezredhez osztották be.

Szorgalmas, komoly ember volt s takarékos életet élt. 1900. év tavaszán megházasodott s elvette egy előkelő uricsalád leányát s házasságából egy kis leánya született, a kis Klárka, aki most egy esztendő múlt. Feleségét nagyon szerette, de a családi élet örömei mellett is megmaradt kitűnő katonának. Az 1900-ban tartott nagy hadgyakorlaton annyira kitűntette magát, hogy *József főherceg* a honvédség főtisztjeinek jelenlétében a legnagyobb díszrelett halmozta el. Ennek köszönhető, hogy nemsokára át-helyezték a vezérkarba s a honvédelmi minisztérium mozgósítási osztályába osztották be. Az idén már megkapta volna az őrnagyi rangot.

A múlt év május havában nagy csapás érte *Weitner* százados: meghalt a felesége. Ez a csapás nagyon lesújtotta s ehhez járult még az is, hogy kis leányától is meg kellett válnia, akit az anyósa — aki vidéken lakik — vett magához. Ettől az időtől fogva mintha megváltozott volna az azelőtt tulságosan is komoly ember; kávéházakba, vendéglőkbe járt s a löversenyeket is gyakran felkereste.

Ugyilátszik, hogy mindenáron vagyona akart szert tenni, mert nagy fogadásokat tett a turfón. Itt sem hagyta el a szerencséje, nagy összegeket nyert, úgy hogy már versenylovakat is vásárolt, amelyek közül kettő az alagi versenyeken is szerepelt. A szerencse istenasszonya itt azonban már elfordult tőle, úgy hogy március óta már állandó pénzzavarban volt.

Május közepén azt kérte a miniszteriumtól, hogy a kaucióját, amelyet házassága alkalmával letett, adják ki neki. A dolog simán ment volna, mert a tisztviselők és a katonatiszték mind jó viszonyban voltak vele s hamarosan elintézték volna a kaució kérdését, azonban *kiderült*, hogy a kaució nem öt ületti, ahhoz semmi-féle joga nincs. Ekkor, hogy a gyanúsítást elkerülje, azt fejelte, hogy pár nap alatt okmányokkal fogja majd igazolni a kaucióhoz való tulajdonjogát.

Ez azonban nem történt meg s *Weitner* százados egy hét múlva elutazott Budapestről Rimaszombatba. Hivatalosan rendelték ki terepanulmányokra. A kaució ügyét már el is feledték, amikor június elején egy 20.000 koronáról szóló váltót prezentáltak *Mima* Alajos vezérkari századosnak, aki a Desseffy-utca 14-ik szám alatt lévő házban lakik. A váltón *Weitner* százados szerepelt mint elfogadó. *Mima* századosot rögtön meglepte a dolog s rögtön kijelentette, hogy a váltón lévő aláírása hamis, mert soha sem *Weitnernek*, sem senkinek váltót nem írt alá.

Körülbelöl ezzel egyidejűleg történt, hogy *Weitner* fizetését lefoglalták úgy nyugalmazott honvéd-őrnagynak és június 8-ikán öngyilkossá lett *Barsy* főhadnagynak váltóiért. *Barsynak*, akivel *Weitner* együtt játszott a Grosshändler-féle játékbankban, körülbelöl 16 000 korona értékű váltót írált *Weitner*.

Minna százados a váltóhamisításról jelentést tett a honvédelmi miniszternek, aki táviratilag rendelte haza *Weitner* Rimaszombából. *Weitner* azután beválotta, hogy körülbelöl 80.000 koronára rugó váltót hamisított bajtársai nevére. Mivel azonban ezeket a váltókat édesatyja, aki gazdag földbirtokos, rendezte, *Weitner* nem állították hadbírság elé, hanem felszólították, hogy adja be lemondását. Ez meg is történt s *Weitner* június 16-án kiment Amerikába.

Most, három nappal ezelőt árverezték el *Weitnernek*, aki a Kerepesi-ut 73-ik számú házban lakott, az ingóságait és egyik versenylovát. Másik lovat már ő maga eladta. Az árverésen mindössze 4000 korona jött be. Mivel *Weitner* a jó váltón lévő aláírásokért mintegy 40.000 koronával tartozik, a hitelezőknek alig jut tíz százalék.

A la Bastille!

— A francia nemzeti ünnep. —

Paris, július 15.

Száztizenhárom év múlt el azóta, hogy a forradalmi tömeg jelszava lett: *Il faut prendre la Bastille!* Es e kiáltás visszhangzott egész Párisban, a rombolásban kiíradt tömeget új erőre lelkesítette, újat őreget áthatotta a vágy, megrobbanni a Bastillet, kiszabadítani a monarchikus önkény áldozatait, a politikai foglyokat és aztán lerombolni, megsemmisíteni a monarchikus uralom ez utolsó erősségét. Ma, száztizenhárom év után e napnak emlékéit csak úgy, mint minden évben oly fényvel oly pompával, oly lelkesedéssel ünnepli meg a francia nemzet, mintha e mozzanatból kiloylólag egész Franciaország sorsa dőtt volna el. De nem is esoda. Mert míg nálunk valamely különös eset alkalmával a hatóság lelkesedik és a lakosságot gyujt örömtüzeket és fizeti a lelkesedés költségeit, addig itt Párisban a hatóság százezeret áldoz arra, hogy a lakosság lelkesedjen és mulasson a Bastille megrobbanásának előjrdulóján, hogy ünnepeljen e napnak emlékére. És ez valóban ünnep is volt. Vasárnapi munkaszünet, legalább a kereskedelemre nézve, nem létezik. Mindenféle mozgalmas élet, járás-keelés, sürgés-forgás, mely annyira jellemzi a párisi életet, a legszebb és legnépesebb utcák valóságos vásárképét nyújtják. Itt egy panoráma-bódé, amott egy kőrhintá, itt-ott egy cukros-sátor, amott egy játékbazár, emitt gyümölcsös kocsik és ezek mindnyájan fűsiketítő kiáltózással, csengetéssel, dobolással igyekeznek verő-közönséget szerzeni. Hogy itt az ipar és kereskedelem oly nagy arányokat ölthet, részint a iurlangosságban, részint pedig abban leli magyarázatát, hogy nincs annyi rendőri intézkedések és paragrafusok közé szorítva. Hogy csak egy példát hozzak le. két ember felállít a Place de Hotel de villen egy kis emelvényt. Egyik elkezd iszonyuan dobolni. A másik elegáns cilinderrel a fején irakkban, fehér nyakkendővel nagy komolyan várja, míg nagy-számú kíváncsi tömeg összegyűl az emelvény előtt. Aztán elővesz egy réz játékrát lánoccal és olyan szónoki tehetséggel, mit bármely honaty megírlyelhetne tőle, elkezd hosszasan magyarázni, hogy ez óra fel-huzható és öt óráig jár (és ebben nem is hazudhatott, mert akkor öt perc hiányzott ötre), és ez óra az át-elleni áruházban öt frankba kerül, mit ő a nagy nap emlékére való tekintettel potom áron ad. De ez még nem minden. Ajándékul ad egy elegáns nyakkendő tüt, továbbá egy női mellűt, egy karkötőt, egy aranyozott hosszú nyálkánót, egy pár kékzől gombot. Minden egyes tárgy finomságát hosszasan magyarázza, minden darab csak ajándék az órához és ce n'est pas

enore tout, még ráadásul ad egy játszma jux-kártyát és mindez a mai örömmünep alkalmára csak egy frank. Ezzel bevégezte az előadását és hogy a hallgatóság meg inkább kedvet kapjon a vásárlásra, öt-hat megbizottja nagy buzgósággal kezdi vásárolni a tárgyakat és egy negyed óra alatt legalább 100 dobozt eladott. És ez áruházak átellenében rendőr közelében történik.

Amily mozgalmas volt vasárnap a város, olyan csendes volt hétfőn, július 14-én, a Bastille megrohanásának 113-ik évfordulóján. Az útlepek véges-végig zárva, sőt a posta is felhívásokban tudatta a közönséggel, hogy a nemzeti ünnepre való tekintettel csak délelőtt 11 óráig működik. Igazán ünnepi képet nyújtott a város. Mindenfelé zászlótenger, diadalivék, drapériák, a forradalmi napok emlékére emelt szobrokat, oszlopokat, koszorúkat, csokrokat borították, a Bastille helyén levő óriási bronz emlékoszlopot négyyszögben virág-guirland övezte.

Reggel nyolc órakor óriási közönség tödült a Jardin des Tuileries-hez, hol Gambetta szobrát koszorúzták meg, innen a Jeanna d'Arc szobrához vonultak, hol a lovon ülő orleans-i szüz szobrát koszorúkkal, virágokkal borították el. Ugyanígy ünnepeltetéssel áldoztak a viharos napok valamennyi hősnéik is.

Délután a Longchamps-on nagy katonai díszszemle volt a köztársasági elnök jelenlétében. A szemle előtt és után a katonáknak frissítőkét szolgáltak fel. Ugyanekesak délután minden körülményben iskolásgyermek mulattatására a hatóság különféle versenyeket rendezett, ingyen tombolat értékes nyermény tárgyakkal. Az ünnep fényre az est volt. Ilyen kivilágítást, tűzijátékok csak az izlés, fény, pompa hazájában lehet rendezni. A Szajna partjáról nézve, valóságos ezeregyéji csodás fényben pompában uszított a város. Elragadóan szép volt minden. Az összes színházakban ingyen-előadás volt, a város minden terén főképp a Bastille helyén a város bálokat rendezett, ahol a közönség a legvidámabb hangulatban, a szabad telen és utcákon a városi zenekarok zenéje mellett reggelig mulatott a nemzeti ünnep emlékére.

Andai Gyula.

Énekesnő, gavallér, főszolgabíró. . .

(Idyll a pusztán.)

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, július 19.

I.

Luna asszony.

A Fővárosi Mulató műsorán az idén Luna asszony uralkodott. Most, hogy bezártak az Orfeum kapui, még mindenfelé hallani a pajkos dallamokat, amelyek a vidám operettből hagyatékkul maradtak. De nemcsak a nóták tettek szert nagy népszerűsége, hanem egy némely énekesnő is, aki az előadásban részt vett.

Linden Lizi, a bájos, fekete, kis német énekesnő adta Stellát, aki urát, Teofil, a hold birodalmának kikapós udvarmesterét nyagyanak pörázon tartotta.

Sokan lelkesedtek a temperamentumos szubrettért, de leginkább G. F., G. Zs., a duszagzag gatályi földesur fia, aki udvarlásának sok ékszerrel, ajándékkal stb. különös sulyt tudott adni. Végre elérkezett a nap, hogy az ifjunak haza kellett térnie . . .

— Jöszte vélem, — esengett az ifju, — vár a délibábos rónaság.

— Jövök, — szölt a bájos Lizi, és kedvese vállára omlott.

Ez az orfeumban történt és pedig június ötödikén.

II.

A szerepi csendélet.

Június hatodikán történt, hogy a Mulató színlapja mást mondott Stella személyesítőjének.

Pedig Linden Lizi még mindig danolt, de nem a közönségnek, hanem ifju szerelmesének nádfüdeles alacsony házában, muskátli-virágos ablak alatt, a biharmegyei Szerep nevezetű faluban.

Itt virágozott a nagy szerelem.

III.

De a papa haragszik!

A falutól alig egy órajárásnyira emeletes kastélyban lakik az öreg földesur, aki nagy haragra lobbant, amikor meghallotta, kit rejteget a szerepi kis lak. Még jobban megharagudott, amikor megtudta, hogy a szeretkezés költségeit jólelkű uszorások előlegezték szerelmes fiának, akinek adóssága rövid idő alatt fölszaporodott 50.000 koronára.

Összeült a családi tanács. Kérielték a fiút, megfenyegették, — hiába. A cselédség parancsot kapott hogy a fiatalurnak kocsiba lovat ne fogjon, hátsólovat sem engedjen ki az istállóból. Ezután a fiu éjjelente gyalogszerrel vágott neki az országutnak, hogy igyekezett Szerepre édes szerelméhez.

— Majd segít a főszolgabíró. Ebben állapotok meg a gatályi kastélyban.

IV.

A főszolgabíró.

Mire is való a régi jó főszolgabírói intézmény, ha nem arra, hogy ilyen családi viszálykodásban rendet csináljon és tékozló fiukat a veszedelemtől megóvjon.

Megjelent a szerepi kis házban dr. Bakats Béla, bihar-tordai főszolgabíró, mint látogató.

— Már nem sokáig maradhatok itt — csevegott a kis szubrett — szerződéseim Frankfurtba hív, ahol hatszáz márkát kapok havonta. Sohase felejttem el ezt a szép vidéket, ahol oly boldog voltam.

A főszolgabíró talán elhitte volna neki, amit mondott, de a G. család nem. Másnap dr. Bakats fel is szólította Linden Lizit a község elhagyására a következő hivatalos írással, amelynek indoklása nagy örömet fog okozni a patriarkális Ázsia minden barátjának:

Tekintve, miszerint Linden Lizi orfeumi énekesnő, ki jelenleg Szerepen tartózkodik, a vele felvett s jegyzőkönyvbe tett vallomása szerint Szerepről Majna-Frankfurtba akart utazni s ezen nagy uttal szemben csupán 80 koronával rendelkezik, tekintve, hogy ezen 80 koronát maga az utazás költsége is fel fogja emészteti (?) s így beállhat azon eset, hogy több napi Szerepen tartózkodás után pénze elfogy s elutazni nem tud, amikor aztán esetleg a község pénztára leend kényszerítve elutazásának költségeit viselni: utasítandó megnevezett nő, hogy amennyiben a felszólítástól számított 48 óra alatt nagyobb összegű pénztárnak postai uton részére tett megérkezését igazolni nem tudja, Szerep község területét 48 óra alatt hagyja el. Ezáltal egyeb okok mellőztetnek. Kelt Bihar-Torda, 1902. július 15., d. e. fél 11 óra, főszolgabíró.

Másolat hiteleshelyén, Szerep 1902. július 15. Barkó Ferenc jegyző. (P. H.)

Megmagyarázták a leánynak, mit parancsol a sziguru irás, a főszolgabíró ur szóval is elmondta neki. S a leány kétségbeesve tudakolta mindenkitől, hova, merre menjen, csak a lovagjától nem kérdezhetette, mert azt a gatályi kastélyba internálta a sziguru apa, aki különben pár nap előtt néhány fővárosi lapban nevének aláírásával nyilatkozatot tétetett közzé, hogy kiskoru fiának senki se hitelezzen, mert ő nem fizet helyette egy krajcárt sem.

Linden Lizinek szorongatott helyzetében barátjának testvére jött segítségére s 400 forintot ajánlott fel neki az esetre, ha írásban kötelezi magát, hogy G. F. nek sohasem fog irni, sohasem fogja vele tudatni, hol merre jár. És a leány aláírta, amit élébe tettek, a pénzt megkapta s elutazott a kicsi faluból, könnyes szemekkel, szomoruan.

V.

A német főkonzulátuson.

— Nem loptam, nem csaltam, nem koldultam, botrányt nem okoztam, senkit se bántottam, semmi ellen se vétettem, — és mégis kiutasítottak, mint valami gonoszlevőt, minden törvény és igazság ellenére.

Ezt a panaszt adta ma jegyzőkönyvbe Linden Lizi a német konzulátuson. Ez a vége a regénynek, amelynek hősnője holnap Frankfurtba utazik, ahová szerződése hívja.

A klub.

New-Yorkban a minap klub alakult, melynek tagjai az udvarlás művészetének fejlesztését tűzték ki maguknak célul — házasság kiírásával.

Megalkották tehát a kört,

Amelynek célja, hogy a fiórt Mindenkinék sajátja legyen; S nem úgy, mint régen, Az ifju nagy esetenül, Ha szép leány elé kerül, Oly néma ő, oly hallgató, Miként a tó, Ha nem fúj már a szél; S az ifju nem beszél, Utánözva alvó fakirt, Blazirt.

Ezentúl másképp léssen ám:

Ha nincsen szürke szín haján, Az ifju már nem hallgatag Mert ő a körbe' tag, S a görbe tag, (Gerincét értem ez alatt) Oly szépen egyenesre nő, És boldog már a nő Mivelhogy udvarol az úr, S a szur Ezentúl már gyönyör. Van udvarlási kör.

A klubnak van szabálya is, Kissé szokatlanul hamis;

Igy szól: „Nem ő! A hely, hol adnak zsurokat S ezért magadra adj sokat, Előzékenység itt a jó Légy szellemes, előkelő, És hóba-hébe A lánynak sugdoshatz fülébe, Haját is megcsókolhatod, De jaj, ne légy te meghalott, S ha egyszer karjait kitarja, Mondd: házasság kizárva.”

— xi.

NYÁRI ELET.

Uj kurák.

— Jelenet. —

Egy fűrdőorvos: Jónapot, kolléga ur. Mit csinál kies fűrdőjűk?

Egy másik fűrdőorvos: Köszönöm, csak megvan. A Kneipp-kura kitűnően bevágott.

Az egyik: Én a napkurát hoztam be. Nagyszűrűen jövedelmez.

A másik: Az én új specialitásom a fénykura.

Az egyik: Hiába, a közönség csak új kurára jön. Én most a talpkurával próbálkozom!

A másik: Miben áll az?

Az egyik: A beteg hanyattfekszik a fűben és meztelen talpát az égnék fordítja. A nap rásüt és a talp kivörösödik.

A másik: És mitől jó ez?

Az egyik: Semmitől. De tíz beteg közül kileno javulást érez. Ajánlom nekik hizás és soványodás ellen, aztán máj-, vese- és fülbajoknál. Fogadjunk, hogy nem tud olyan betegséget mondani, ami ellen nem ajánlom.

A másik: Én meg behoztam a vakaró-kurát. A beteg minden étkezés előtt a fűrdőszolgával megvakartatja a hátát. Fogadjunk, hogy maga se tud olyan betegséget mondani, ami ellen nem ajánlom.

Az egyik: Hát még a fű-kura! Az én betegeim vérszegénység ellen fűvet esznek. Egy gróf annyira megszokta, hogy külön legelőt bérelt. Az én fűrdóm urifűrdő. A zsidók külön legelnek.

A másik: Mi ez a hold-kurához képest? Mondok magamba, ha van napkura, mért ne legyen holdkura? Kézizzadás ellen ajánlom.

Az egyik: Most kísérletezem a homok-kurával. Betegeim homokban fognak fürdeni s minden két órában egy evőkanállal homokot esznek. Gyomor-baj ellen.

A másik: Fakura is lesz. A beteg köteles minden étkezés után írára mázni. Hírsz ellen.

Az egyik: És a sponctúra kutya? A vastartalmu sponctót anémia eseteiben kitűnő hatálylyal alkalmazom.

A másik: Mit ért ön hatály alatt?

Az egyik: Azt, amit ön. (Jobbkézre hűveltykujját a matatóujjnak felülről számított második tére teszi s ezzel az ujjal hűveltykujja belső felületét gyors egymásutánban többször gyengéden megdörzsöli.)

— o.

FŐVÁROS

(*) A pénzkezelés. A főváros tanácsa legújában szabályozta az eljárás a végrehajtóktól kezelt pénzre vonatkozólag is. Az új rendelkezés egyik legfontosabb része az, hogy a végrehajtók ezentul másnapig csak az ezer koronán alul levő összeget tarthatják maguknál. Ha a náluk begyűlt pénz az ezer koronát meghaladja, akkor legkésőbb aznap délutáni 1 óráig kötelesek azt, az adóbiztos kíséretébe, az illető kerületi pénztárra beszállítani. Ha valamely napon 5000 koronát szedtek be, akkor kötelesek a további végrehajtó-működésüket azonnal megszüntetni és a pénzt rögtön beszállítani. A tanács ezt a szigorított eljárást már életbeléptette és a kerületi előjárásokat utasította a végrehajtók működésének ellenőrzésére.

(*) Munkásigazolványok. A földmívelésügyi miniszter felhívta a hatóságokat, hogy pontosan ellenőrizték, vajjon nem adnak-e ki a közeget olyan egyéneknek is munkás-igazolványokat, akik ezt csak arra akarják használni, hogy kedvezményes vasuti jegyeket kaphassanak. A tanács intézkedett, hogy ezeknek a visszaélésnek véget vessenek.

(*) Adókvetés. A fővárosi adókvető-bizottságok a jövő héten a következő új helyrajziszámú házakban lakó adókötelesek III. osztályu kereseti adó javaslatát fogják tárgyalni: — A III. kerületben hétfőn 402/3—474/75, kedden 476/77—568/79, szerdán 670—658/9, csütörtökön 604—827/8, pénteken 828/9—890, szombaton 892—993. — A IV. kerületben a bizottság 23-ika kivételével, a mikor záróülését tartja, nem tart ülést. — Az V. kerületben az I. bizottság hét-

1849—850, kedden 851—859, szerdán osztrótokon és pénteken nem tart ülést, szombaton 860—865. — A VI. kerületben az I. bizottság hétfőn 8-29—2881, kedden 8832—8838, szerdán 8885—8888, osztrótokon 8839—8841, pénteken 8842—8843, szombaton 8844—8848; a II. bizottság hétfőn 3420—3426/27, kedden 3428/30—3433, szerdán 3439—3447, osztrótokon 3448—3453—54/3, pénteken 3453—54/4—3454/b/3, szombaton 3458—3463. — A VII. kerületben az I. bizottság hétfőn és kedden a külön meghívottakét, szerdán 5242/43—5249, osztrótokon 5250—5252, pénteken 5253—5259, szombaton a külön meghívottakét; a II. bizottság egész héten a külön meghívottakét. — A IX. kerületben hétfőn 9382—9413, kedden nincs ülés, szerdán 9414—9419, osztrótokon 9520—9438, pénteken 9439—9460, szombaton 9461—9492.

(*) **Magyar Sion.** Budapesten *Magyar Sion* címen egyesület alakult, amelynek az a célja, hogy a hontalanná vált zsidókat a magyar nemzeti érzülettel s a hazafői kötelességgel összeegyeztethető módon támogassa. Az egyesület most terjesztette be az alapszabályait a tanácshoz a belügyminiszteri jóváhagyás végett.

SZÍNHÁZ, ZENE

Ernán. Huszonkét év óta nem került színre a fővárosban *Vardi* romantikus tárgyú dalműve, mely a mester ifjúságából való. Utóljára a *Nemzeti Színház*-ban adták elő *Ernán*t, amelyet *Kreacsnányi* ambíciója ma este a Fővárosi Nyári Színházban adott vissza a budapesti közönségnek. Valóban, ezzel az előadással szemben semmi olyan elnézésre nincs szükség, amelyet vidéki társulatok illetlen próbálkozásai igazolnak szivekben kelteni szokott. Ezt a vállalkozást komolyan kell venni, mert hibáival egyetemben művészi színvonalon állt. A címszerepét *Mihályi Ernő*, a társulat rokonszenves fiatal tenoristája énekelte nagy sikerrel, amennyiben meglegő muzikálissága kellemes kárpótlást nyújtott különben kellemes tenorjának drámai fogatékosságáért. Nagy sikere volt *Andai Blanka*-nak, a vidék egyik legtehetségesebb koloratur-szubrettjének *Elvira* szerepében, amely persze idegen tartományt jelent a kedves énekesnőre nézve. De intelligenciája, tudása, gyönyörű hangja még ottan is érvényesült, ahol a drámai erő cserbenhagyta. *Andai Blanka* esiszólt énekművészetén örömmel láttuk *Mérid* mester kitűnő iskolájának nyomát. — *Könyvet* Carlo király szerepében sok helyütt gyönyörűséget okozott érces baritonjával, amely valóban a legkomolyabb kiképzésre érdemes. De le kell szoknia a nyitott énekmodorról és a dubajos, zsiros hangvételéről, amelyre a magyar nótá szokatja énekesiniket. — Sok igyekezettel énekelte *Vajda Alfréd* Roy Gomezet, kisebb szerepekben jól egészítette ki az ensemblet *Ernyei* (don Kiliardo) és *Kövessi* (Jagó). — Nagy gyönyörűségünk telt a kitűnő férfiak összevágó és jól árnyalt énekprodukciónban és pompás hanganyagában; jóval gyengébb a női kar. A feltétlen elismerés hangján kell megemlékeznünk *Vincze* karmesterről, aki a rendelkezésére álló erővel a lehető legjobb eredményt mutatta fel. Temperamentumos és szabatos dirigens, akinek keze alatt biztos a zenekar és az énekes; és ez a fő. A közönség méltán ünnepelte *Kreacsnányi*t is, aki a dalművet pompásan rendezte és ünneplődozálással állította ki. — *Ernán* valószínűleg kasszadarabja lesz a budai szinkörnek.

Városligeti Szinkör. A városligeti szinkörben ma Csiky Gergely *Cyfra nyomorúság* című társadalmi színműve került színre *Ujházi* Ede hatodik vendéglátókéán. Csoma napidíjas szerepét játszotta *Ujházi* és állandó derűltésben tartotta a telt házat a szegény diurnistának a saját nyomorán évődő ironiája; különösen azokban a helyeken ragyogótt játszó ereje a maga teljességében, ahol a tréfás alaptónusból komoly akcentusok váltak ki. Majdnem minden hosszabb lélekzetű párbeszédre nyomán taps hangzott fel. Hozzájárultak még az előadás sikeréhez *Várady* Jolán, *Etsy* Emilia és *Gabányi* László. Holnap, vasárnap két előadás lesz a szinkörben *Ujházi* főléptelével, délután a *Lengyel aszódon*, este a *Cyfra nyomorúság*-ban játszik a művész. Ezenkívül még háromszor lép föl *Ujházi* a szinkörben, a *Kölcsonkért felelő*. A miniszter előszobájában és a *Cox és Box* című darabokban.

Fővárosi Nyári Színház. A krisztinavárosi szinkörben holnap, vasárnap két előadás lesz, színterület délután 3 órákor főhílyárrakkal gyermekelőadásul a *Hannupipóké* című látványos tündéres regé, esti félnyolcra pedig *Rátványos* eredeti népszínművét a *Felhő Klárit* adják. Hétfőn a szezon elején nagy sikerrel előadott *Edes lányka* operette, kedden és osztrótokon *A keresztszülő* című Nero korabeli történelmi színmű van műsoron. Szerdán a *Lámpa az ablakban* című bohózat kerül színre negyedszer, pénteken az *Ernán* operát ismétlik meg. Szombaton és vasárnap *Madách* örökbevisz drámai műve *Az ember tragédiája* kerül előadásra fényes kiállítással.

Lindh Marcella hangverseny. *Lindh* Marcella, a nagy dalénekesnő, éjszaka hangversenyt fog rendezni, amelynek tiszta jóvedelmét a velencei Campanile restaurálásának javára szánja.

? **Vigszínház művészei a vidéken.** Valóságos diadalut a Vigszínház művészársaságának vidéki vendégzereplése. *Nagybecskerekre*, ahol e hó 7-én játszottak — a közönség óhajására újabb két előadásra vissza kellett térnie a pompásan szervezett magyar stagióneknak. A Vigszínház művészársaságának sikere teljes, mert nemcsak azokban a városokban arat sikereket, ahol játszik, de bevonzza a környéket is vendégzereplésének színhelyére. Még Székesfehérvárról, Győrűtől, Szombathelyen, Debreczenben és Pécsen fognak játszani a Vigszínház tagjai.

Hangverseny. *Takáts* Mihály operanékes és *Bendiner* Nándor zongoraművész augusztus 2-án, szombaton, este 7^{1/2} órákor az alsó Margitszigeten lévő Margitteremben hangversenyt rendeznek. Jegyek a Harmoniában kaphatók.

Koko király. A krisztinavárosi szinkör legközelebbi udonsága *Bisson Koko király* című bohózata lesz.

A legfiatalabb drámaíró. *Carmen d'Assilva*, az a tizenkétéves nagytehetségű francia drámaíró, akit *Sardou* ajánlására nemrég beválasztottak a francia drámaírók egyesületébe, egy Párisban feladott levelező-lapon közölte meg a *Journal de Budapest* szerkesztőjének, *Salomon* Ödönnek, hogy róla megemlékezett. A levelező-lapot furosan cimezte meg. Szórol-szóra így hangzik: „Monsieur le Redacteur en Chef du Journal de Budapest. *Budapest. Roumanie (Turquie).*” A *Journal de Budapest* szerkesztője eleinte azt hitte, hogy valaki tréfiát üzött a címszóval, de ott volt a levelező-lapon a párisi, montaigne-i városrésznék július 10-ikéről kelt postabélyege, a drámaíró kisasszonyka pedig a rue Montaigne 27. szám alatt lakik. Az érdekes levelezőlap kissé elkésve és kerülő uton érkezett meg és azt a két szót: *Roumanie, Turquie*, a magyar királyi postabívaltal két ironnal törölte. *Salomon* Ödön a *Journal de Budapest* mai számában tréfás hangon nyílt levelet intéz a nagyvezű csodagyermekhez, kinek szives figyelmébe ajánlja a földrajzi könyvek buzgó olvasását, ami még a drámaíróknak sem árt meg. Mert ha valamikor *Carmen d'Assilva* darabját adják majd Budapesten és a szerzőt meghívják a premierre, valamiképp tévedésből Kis-Azsiába ne utazzék.

Legújabb zeneművek kaphatók Szilágyi Béla könyv- és zeneműkereskedésében. Budapest, Károlykörút 26. — Operák és operettek zongorára szöveg nélkül: *Bizet* *Carmen* 10.— K., *Wagner* *Tristan* és *Isolda* 9.60 K., *Bolygó hollandi* 7.20 K., *Tanbühner* 9.60 K., *Verdi* *Aida* 9.60 K., *Troubadour* 3.60 K., *A tévedt nő* 4.80 K., *Offenbach* *Hoffmann* meséi 10.— K., a *Börögér* 5.40, *San-Toy* 5.40 K., *Görög rabslóga*, *Geisha*, *Cirkusz-élet*, *Szerencse csillaga*, *Kis aranyos* egyenként 6.— K., *Florodora*, *Kis szökévény*, *Postás fia*, *New-York szépe* egyenként 7.— K. Operettek magyar szöveggel 2 ízetben: *Katalin*, *Hoffmann* meséi, *Kis szökévény*, *New-York szépe*, *Fifine* ízetenként 3.— K., *Mader* *Szerelmi kaland*, *Tréfás ballet* 2 ízet 6.— K., *Egy görbe nap*, énekes bohózat 3.— K., *Der Kellermeister* 2 ízet német szöveggel 6.— K., *Das süsse Mädel* 2 ízet 6 K., *Az izé*, *potpourri* 3.60 K., *Luna asszony*, *potpourri* 3.— K., *Tarka Szinpad műsorából: Van-e tehetségem?* 2.— K., *Vén kocsis dala* 3.— K., *A diófa* románca 1.60 K., *Tekintetes ur* 1.60 K. *A rózsabimbó és a néh.* románca az „Ornag ur”-ból, magyar szöveggel 2.00 K., *Legkedveltebb kupalet: Drahn* ma ut 1-80 K., *Meine Lily* (Lotti ezredeseiből) 1.80 K., *Du mein Girl* 1.80 K.; ugyanez magyar szöveggel 2.— K., *Zsuzsi-kupalet* 2.— K., *Die Haselnuss* 2.40 K., *Der lustige Ehemann* 2.40 K., *Luna-Walzer* 2.40 K., *Az izé-walzer* 2.40 K., *Madame Sans-Gêne* 1.80 K. Legújabb 101 magyar népdal 3.— K. Könyv- és zenemű-jejegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Állandó vevők kedvezményben részesülnek.

TUDOMÁNY, IRODALOM

Kossuth-hymnusz. Kossuth Lajos születésének százikévföldődjára dr. *Pap* Zoltán országgyűlési képviselő *Kossuth-hymnus*t szerzett, amelyet ugy az országos függetlenség és 48-as párt, valamint az ünnepélyeket rendező bizottság is a nagy nap ünnepi hymnuszául fogadott el. Ez a Kossuth-hymnusz az *Ebreds* politikai hetilap kiadóhivatalában most jelent meg négy szömlára letéve. *Tolnay* Ákos címképpel. A Kossuth-hymnuszt az *Ebreds* szerkesztősege (IV., Váci-utca 21.) minden magyarországi dalárdának ingyen küldi meg, ha eszirtat hozzá fordulnak. A hymnusz szövege így hangzik:

Az a háromszínű zászló,
Jaj de szépen leng, lógog;
A merre a szabadság van,
Arra vigyük magyarok.
Megmutatta Kossuth Lajos
Merre van a szabadság!
Alód meg lsten azt is utat
S nagy lelkevel a hazát!

Imádság a munkánk, templom
Minden kis hely idebenn.
Ne zavarja meg imánkat
Semmiféle idegen.
Es mégis oly sokan vannak
Nem egy hiten mivelünk,
Hallgass meg mi panaszunkat,
Hallgass meg nagy Istenünk!

Uj Idők. Az Uj Idők mai száma érdekes szöveggel és illusztrációkkal jelent meg. A változatos szövegrész tartalma ez: A *Geodchyk*, *Irta* *Nagy Endre*. — A budai barát. *Irta* *Havas István*. — A föld tüze. — Idegen írók. *Ismerteti* *Judith*. — *Könyvet* ne ejts... *Irta* *Bárdos Artur*. — *Aratás*. *Irta* *Pap Dávid*. — *Nehéz órák*. *Irta* *Dingha Béla*. — *Zord időben*. *Irta* *Krudy Gyula*. — A tudomány újonságai. — *Venezia gyászja*. — *Hová megyünk nyaralni?* — *Rovatok*: *Mindenféle*. — A képek az aktualitásokat követik. A pompás betilapból *Singer* és *Wolner* könyvkereskedése (*Andrássy* ut 10.) küld mutatványszámot.

SPORT

Nemzetközi sakkturna. Július 21-én, hétfőn kezdődik meg Hannoverben a Német Sakk-Szövetség által rendezett nagy nemzetközi mester- és főturna. A mérkőzések a novemberben kiirt feladványversenyen kívül a nemzetközi mestertornából, két nemzetközi főturnából és két mellékturnából állanak. A mestertornában legfeljebb tízenyolcan vehetnek részt. A mérkőzés egyfordulós, vagyis mindenki mindenkivel csak egy játszmát vált; a függőben maradt pártik a verseny befejezése előtt elintézendők. Gondolkodási határidő: 2 óra az első 30 lépés és 1 óra minden további 15 lépésre, a megtakarított idő betudásával. Az I. díj 1200 márká, Van még más hét díj 900, 600, 400, 300, 250, 200 és 150 márká értékben. Két szépségsdíj is van, egyikik: 300 márkát a bécsi báró *Rothschild* ajánlotta fel, a második értéke 100 márká. E versenyben az ó- és új-világ majdnem minden nevesebb mestere részt fog venni *Maróczy* kivételével, aki nyári üdülését nem akarta megszakítani. Így hát a versenyben *Lasker*, *Pillsbury* és valószínűleg még *Marshall* és *Schlechter* lesznek a vezetők. Az A. főturnában már gyorsabban folyik a játék, mert két játéknapon 3 játszmát kell lebonyolítani. A díjak itt is elég tekintélyesek: 600, 400, 300, 200, 150, 125, 100 és 75, illetve 50 márká. E csoportban a magyarok közül dr. *Bródy Miklós*, dr. *Exner* *Győző* és *Bayer* *György* vesznek részt. A B. főturna nyolc díja: 400, 250, 150, 100, 90, 80, 70 és 60 márkás tételekből áll. E csoportban vesz részt *Fleischmann* *Leó*, az egyetemi sakkverseny győztese. A győztesek kívánatra oklevelet, a két főturna győztesei pedig mesteri diplomát nyernek.

Sakkturna Balatonfüreden. A sakk-egylet választmányja *Herkulesfürdőn* és *Balatonfüreden* sakkturnát rendez. A sakk-egylet budapesti főgy-sakkturnái rendkívül jól sikerültek és *Balatonfüreden* is tüzött ki az egylet pompás tiszteletdíjat a hőiegy sakkturnájára. A nézők fogadtaknak a sakkturnák eredményeire.

Tátrai ünnepségek. Tátra-Lomniczon nagyban folynak az előkészületek a jövő heti ünnepélyekre, melyek a versenyekkel kapcsolatban fognak lefolyni. Július 25-ikén, amely napon nincsenek versenyek, nagy virágkorzó lesz, *Frigyes* főherceg egész családjának és a Tátrában levő arisztokráciának és előkelő családoknak részvételével. Ugyanez nap este hét órákor művész-estél lesz *Török* *Irma*, *Kopácsy* *Juliska*, *Ledofszky* *Gizella*, *Németh* *József* és *Kenedik* *Kálmán* részvételével s az estét előképek élénkítik, melyekben a tátrai nyaraló közönség fog közreműködni. Érdekes, hogy ez előadásra már is le van foglalva minden hely s hogy e miatt az előadást este tíz órákor megismétlik. A löversenyheti ünnepségeit az idén is dr. *Magyar* *László* lovar-egyleti vezértikár rendezi. A július 26-iki ingyenes különvonat este 9 óra 40 perckor indul Budapestről. A kassa-oderbergi vasut a felsővidéki városok közönségére való tekintettel úgy intézkedett, hogy a vonalán vasár- és ünnepnapokon szokásos menettérty-jegyek minden löversenyre érvényesek legyenek.

Nemzetközi kerékpárv verseny. Az *Olympia* Sport Egyesület holnap, vasárnap délután 5 órákor tartja XVI. nemzetközi kerékpár- és motor-versenyt. A versenyre 72 nevező 159 nevezést adott le. Rendkívül érdekes lesz a löverseny, melyben biztosan indulnak a legjobb versenyzők, *Bihary*, *Frisch*, *Keszler*, *Lówy*, *Baumler*, *Husztolecz*, továbbá a müncheni bajnok *Hoffmann* és a berlini *Müller*. A verseny kimagasló pontja az egy óras verseny, ebben újra találkoznak: *Heiny* a svájci bajnok, *Fischer* világbajnok és *Gerger* *Europa* bajnok.

A Karlsbadi-díj és a Telefon Hírmondó. Ma futjak *Karlsbadban* a meeting legérdekesebb futamát, a *Karlsbadi díjat*. Budapesten a verseny iránt érdeklődők leg hamarabb és legmegbizhatóbban a *Telefon Hírmondó* után tudhatják meg a versenyek eredményét. A *Telefon Hírmondó* kiküldött tudósítójának telefonjelentéseit alapján már este fél 8 óra tájban az összes futamok eredményeit olvastatja fel a beszélő újság.

A BUDAPESTI NAPLÓ telefonja.

Szerkesztőség 56—12
Kiadóhivatal 54—39

TÖRVÉNYSZÉK

§§ **Millió házasság.** Rákóczi Balog Ferenc magánantitő bünygyét tárgyalta ma a büntetőtörvényszék Agoraszó bíró elnöke alatt. Rákóczi Balog Ferenc mióta felkerült a fővárosba, kiváló előszereffel adta ki magát kolozsvári főgimnáziumi tanárnak, vagy helyettes főigazgatónak, névjegyein e hangzatos címek mellett még a doktori címet is használta. Ez év április havában egyik köruti kávéházban ismeretséget kötött egy közöshadsergebeli gyakoros hadnaggyal, akinek szintén dr. Rákóczi Balog Ferenc főgimnáziumi tanár, helyettes főigazgató gyanánt mutatta be magát. Az ismeretség során az ál-tanár egy fényes partit ajánlott a fiatal hadnagynak. Elmondta, hogy egy varsói milliomosnak a leánya óhajtana osztrák-magyar katonatisztzét férjhezmenni. A hadnagy erre megbizta, hogy érdekében járjon el, a megbízás folytán 340 koronát a szélbámos rögtön kicsalt a hadnagtól. Hónapok mulva tudta csak meg, hogy sem a milliomos varsói leány nem létezik, sem pedig Rákóczi Balog Ferenc dr. főigazgató-helyettes. Panaszára a büntető törvényszék letartóztatla a szélhámost s ma dr. Daróczy vándjára család büntetőtört 6 havi börtönnel sújtotta. Az ügyész megnyugodott, a vádlott felebbezett az ítélet ellen.

§§ **Kiő a gyermek?** Özvegy Huterá Istvánné viceházmesternő ez év február 14-én délelőtt beállított Lefelholz József szabósegéd lakásába s letéve karján hozott egyhónapos kis fiúgyermekét, eltávozott. Lefelholz és felesége feljelentést tettek a rendőrségnél s a dolgot úgy adták elő, hogy egy ismeretlen nő hagyta náluk gyermekét. A kis fiúcskát ezután bevitték az állami gyermekmenhelybe, itt Dalos Konrád névre keresztelték el s kiadták dajkaságba. — A rendőrség kiderítette végre, hogy az ismeretlen anya özvegy Huterá Istvánné volt, akit erre letartóztattak s a büntető törvényszék családi állás elleni büntetést miatt vád alá is helyezte. Ma tárgyalta ezt az ügyet a büntetőtörvényszék Agoraszó bíró elnöke alatt. A tárgyaláson a vádlott nő beismerte, hogy a gyermekét ő hagyta Lefelholzék lakásában, de ezt — úgymond — azért tette, hogy a gyermek természetes atyját, Lefelholz Józsefet rákényszerítse arra, hogy a gyermek tartási költségeihez ő is hozzájáruljon. Kihallgatták Lefelholz Józsefet és feleségét, akik eleinte tagadták, hogy ismerték volna Huteránét, de később beismerték, hogy tudták, miszerint Huteráné volt az, aki a gyermekét náluk hagyta. A törvényszék dr. Daróczy királyi ügyész váda után arra az álláspontra helyezkedett, hogy az adott esetben nem a vádlott, hanem Lefelholzék követték el a családi állás elleni büntetést az által, hogy a gyermek anyját eltitkolták és felemlőt ítéletet hozott a letartóztatott vádlottot pedig azonnal szabadlábra helyezte.

§§ **Az ellopott órágak.** A büntető-járásbíró-ságban ma Nagel aljárásbíró ítéletette Fazekas Gusztávnét, akit azzal vádoltak, hogy ifj. Spitzer ötvöstől egy gyémántot lopott és nyomban eladta egy másik üzletben. A ítémlent ítéletet megokolása szerint a tanuk ugyan főismerték Fazekasnéét, hogy ő adta el a gyémántot de rubáztáról és egész megjelenéséről eleinte olyan leírás adtak, hogy a bíró a tolvai kiletét nem látta határozottan beigazoltnak. Az ügyész főlebbezett az ítélet ellen.

Nyitlér.

Sorsjegy ára csak 50 fillér.

Pozsonyi Kiállítási Sorsjegy.

1089 nyeresémm 85.000 korona értékben.

Főnyeresemény **50.000** kor. értékben.

Hu-ás visszavonhatatlanul 1902. szeptember 21-én.

Sorsjegyek kaphatók minden bankfilialtban, sorsjegy-elárútló helyen és dohányüzletekben, valamint a

Gazdasági Egyesületek Országos Szövet-ségének kiállítási sorsjegy-irodájában.

Budapest, V. ker., Mádor-utca 16. szám.

Dohányüzletde- és üzlettulajdonosok jutalék mellett kapnak sorsjegyet bizományba.

Sorsjegy ára csak 50 fillér.

Nem panaszodik többé

bűző izzadás, testbő- viszketeg, sümör, exema, ótvárban szenvedő, ha az

Erényi-féle „Ichtliol-Salicyllal“

egy kísérletet tesz.

Szagtalan, utasítással. Ára 8 koronát

Kapható és széküldi **Diana-gyógyszertár,** Budapest, Károly-körút 5. sz. (Dob-utca sarkán).

Előleges jelentés!

Van szerencsénk a n. é. közönség h. tudomására hozni, hogy 12 évi működésünk után Stern József cégtől kiléptünk és f. é. augusztus hó elején

Szinetár és Velencei

törvénysz. bejegyzett cég alatt

IV., Koronaherceg-utca II. sz.

női divatkelme-, vászon- és kész fehérmemü-üzletet nyitunk.

Kiváló tisztelettel

Szinetár Ferenc és Velencei Kornél.

Jött bélhuruf

igen sok esetekben a **ROHISI**

SAVANYUVIZEK. STYRIA rendszeres használata által teljeseN MEGGYógyíttató

NAGYBANI KANTAR. **HOFFMANN JÓZSEF** cizmáné. Bányász-utca BUDAPEST.

Természetes forró, meleg kenes források, iszapfürdők, iszapburogatások,

zuhany-masszage. Vizgyógyintézet, villanyfürdők, gőzfürdők, kő- és kádifürdők, gyógyvíz-uszodák. Olcsó és gondos ellátás. Csusz, kőszvény, ideg-, borbajok stb. felől kimerítő prospektus küld ingyen a **Szt.-Lukácsfürdő igazgatósága, Budán.**

THERAPIA * **TERMÉSZETES GYÓGYINTÉZET**

Saját major. * Nyári tengerfürdő.

Prospektust ingyen.

Weiner és Grünbaum Budapest, Váci-u. 2.

Egyéves önkéntesek részére a legelőszobán készíti az egyenruhát felszerelést. — részre készíti a legelőszobán egyenruhákat. — részre küld díjtalanul árjegyzéket.

Egyéves önkéntesek részére sorozási és áthelyezési kérvényintésket díjtalanul küld. — részre minden katonai ügyben ad díjtalanul felvilágosítást. — részre nyáiban kiadott „Egyenruházati Közlönynek“ című könyvét díjtalanul küldi.

Weiner és Grünbaum Budapest, Váci-u. 2.

THE MUTUAL

new-yorki életbiztosító-társaság.

A társaság vagyona:

1898. dec. 31-én	1,437,913,603	frank
1899. „ 31-én	1,563,961,000	„
1900. „ 31-én	1,687,840,168	„
1901. „ 31-én	1,828,181,200	„

Magyarországi vezérigazgatóság:
Budapest, IV., Károly-körút 26.

(Az e rovat alatt közöltteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÁVIRATOK

Pétevár, július 19. Ma délelőtt Miklós cár és Mária Feodorovna özvegy cárné jelenlétében megkezdték az Oleg I. osztályú ujkirkáló építését és vízreboasztották az Orel páncéloshajót.

Páris, július 19. Loubet elnök ma Makonnen ras és Csaicsing kínai herceg tiszteletére reggelit adott. Délután az elnök a görög trónörökösöt fogadta s viszonozta is a látogatást.

Loubet elnök Olaszországban.

Róma, július 19. Az eddigi hírekkel szemben félhivatalosan jelentik, hogy a király Loubet elnököt Rómában fogja fogadni. A király néhány héttel a találkozás után viszontlátogatást fog tenni Párisban. Hír szerint a pápa is hajlandó az elnököt fogadni, jöllehet ez a Kvirinál vendégo.

Estély Salisburynél.

London, július 19. Lord Salisbury ma Hatfieldben estét adott, melyen több mint 4000 ember volt jelen, közöttük több indiai herceg, a gyarmatok miniszterelnökei, a diplomáciai kar és a parlament számos tagja.

A kolera.

Alexandria, július 19. Hivatalos kimutatások szerint Musa-Assiontban 416 ember halt meg koleraiban.

Balfour beszéde.

London, július 19. Kulhamban ma délután nyitották meg az új konzervatív klubot és ez alkalommal Balfour miniszterelnök első parlamenten kívüli beszédét mondta. Miután arról a veszteségről beszélt, mely az országot Salisbury visszalépésével érte és kiemelte, hogy Salisbury visszalépésénél az országot békében és az összes idegen hatalmakhoz való legbarátságosabb és legjobb viszonyban hagyta hátra, a miniszterelnök kifejtette, hogy Anglia a háború alatt részben csodálkozott, részben pedig felháborodott a kontinens különböző népeinek az angol néppel és az angol hadsereggel szemben táplált nézetei felett.

Balfour azt a reményt fejezte ki, hogy ezek a kontroverziák mindenkorra véget értek. Azt hiszi, hogy Anglia bírálói némi megfontolás után be fogják látni, hogy Angliában van némely olyan vonás, mely nem éppen kedvezőtlen és hogy azok, akik azzal vádomak Angliát, hogy egy önmagát kormányzó, szabad népet önkényesen megtámadott, Transvaal jövendő fejlődéséből fel fogják ismerni, hogy az angolok eszméi a szabadságról, a gyarmati önkormányzatról és a közigazgatás tisztaságáról mennyire közelebb vannak a fajok egybeolvadására és arra, hogy Dél-Afrika azzá legyen, amit Anglia a világ számos részéből csinált. Azt hiszi, hogy most már megszűnnek a kontinensen az Anglia elleni támadások és hogy kilátás van arra, hogy a jó viszony Anglia és kontinens nemzeti közt mindinkább gyarapodni fog. (Tetszés.) Balfour aztán azt a reményt fejezte ki, hogy Anglia a jó nemzetközi egyetértés hosszú időszakának küszöbén áll. A miniszterelnök ezután a gyarmatokhoz való szintén kielégítő viszonyról beszélt és hivatkozással a gyarmati konferenciára, Chamberlainnak elismerését fejezte ki, aki a gyarmatügyekben igen nagy kezdeményezéseket tett. Ha a konferencia nagyobb erőt és nagyobb jólétet fog maga után vonni, úgy ez jó lesz még akkor is, ha nem jönnek létre formális megállapodások, mert a tárgyalások csak szorosabban egyesíthetik a birodalom különböző részeit. Beszéde további jolyamán Balfour hangsúlyozta, hogy bár Salisbury lord nem tagja többé a kormány-nak, de politikáját továbbra is biztosítani fogják. Végül a miniszterelnök a vallás és nevelés kérdéseivel és a fővárost érdeklő ügyekkel foglalkozott.

A bolgár fejedelem Franciaországban.

Remiremont, július 19. Voges-megye prefektusa és alprefektusa ma délelőtt Plombières les Bainsba utazott, hogy az ott időző bolgár fejedelemmel a francia kormány nevében látogatást tegyen.

Franciaország és a hajós-trust.

Páris, július 19. A külföldi sajtónak arra az állítására vonatkozólag, hogy Franciaország tekintettel a transzatlanti hajózási trust részéről tenyegedett veszedelemre megfelelő intézkedéseket tervez, a Havas-ügynökség jó forrásból arról értesül, hogy a francia kormány összhangzásban a parlament számos tagja által nyilvánított nézettel erősen el van tökélye, hogy minden eszközt felhasznál a végre, hogy a francia kereskedelmet megvédje és a francia kereskedelmi tengerészet érdekeit megóvja.

Balkán-ügyek.

Belgrád, július 19. A szkupinát csütörtökre összehívják a kölcsönjavaslat tárgyalása végett.

Konstantinápoly, július 19. A porta utasította Senzi basát, hogy a montenegrói határon történt eseményeket vizsgálja meg. A Mokra Planinán lévő legelőkért a porta ugyanolyan kártérítést ajánl, mint amennyit a mult évben fizetett.

Közgazdasági táviratok.

New-York, július 19. (Terménytőzsde.) (Zárati.) Gyapot: New Yorkban helyben 9 7/8 (9 7/8). Juliura 8.77 (8.74). Októberre 7.97 (7.96). New-Orleansban helyben 9 1/8 (9 1/8). — Petroleum: Stand white New-Yorkban 7.40 (7.40). Stand white Philadelphianban 7.35 (7.35). Refined in Cases 8.50 (8.50). Credit Balances at Oil City 1.22 (1.22). — Zsir: Western steam 11.25 (11.35). Rohe és Brothers 11.50 (11.55). — Tengeri irányzata határozatlan. — Juliura 70 1/4 (69 3/4). Szeptemberre 64 1/2 (64 1/2). — Dec-re 51 1/4 (51 1/4). Buza irányzata határozatlan. — Páros őszi helyben 80 1/2 (80 1/2). Juliura 81 1/2 (80 1/2). Szept-re 77 1/2 (77 1/2). Dec-re 77 1/2 (77 1/2). Májusra 70. — (70 1/2). Gabona szállítási díja Liverpoolba 1 1/2 (1 1/2). — Kévé: fair Rio 7. sz. 5 1/4 (5 1/4). Jul-ra — 5.10 (4.95). októberre 5.15 (5.05). — Liszt: Spring Wheat clears 2.95 (2.95). — Cukor: 2 1/2 (2 1/2). — Ón: 29.02 (29.92). — Réz: 11.95—12.05. (11.95—12.05). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.) Chicago, július 19. (Terménytőzsde.) (Zárati.) Buza irányzata engedő. — Juliura 76 1/2 (77.—). — Szept-re 72 1/2 (72 1/2). — Tengeri irányzata engedő. Szept-re 60 1/2 (61 1/4). — Zsir: Szept-re 10.80 (11.02). — Okt-re 10.70 (10.80). — Szalonna short clear 11.45 (11.40). — Sertéshús: Szept-re 18.37 (18.47). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

MESE

A világvégi bezzegfü.

No, gyermekek, ide hallgassatok, mert mióta a világ világ lett, a kalapot a fejen hordják és a pofont kézzel adják, ilyen furcsa, de szép mesét sohasem hallottatok.

Volt egyszer egy asszonynek két szép fia. Elküldötte őket az erdőre szamócsát szedni egy nagy kosárral. Tele is szedik a nagy kosarat édes, illatos erdei szamócsával és hazafelé indulnak. Amint az erdő szélére érkeznek, Puki meglát egy rigómadarat és azt mondja:

— Nézz oda, Muki, milyen szép fehér rigómadár!

— Az nem fehér, hanem fekete! — erősti Muki.

— Az fehér, ha szemed van! — tüzei a szót Puki.

Azt tanácsolja erre Muki:

— No hát fogd meg, majd megkérdezzük az édesanyámtól. O megmondja az igazságot.

Üldözni kezdik a rigót. Muki azt kiáltja:

— Fogjuk meg a fekete rigómadarat! ... Puki azt kiáltja:

— Fogjuk meg a fehér rigómadarat! ... Nemcsak a megfogásért, de azért is, hogy

bebizonyítsák az egymásnak, hogy nem fehér, vagy nem fekete, úgy szaladtak a madár üldözésére, mint a sebes szél.

Három éjjel, három nap még csak vissza sem néztek, oly keményen üldözték a rigómadarat. Egyszer Puki megbotlott valami nagy tömegben és akkorát bucskázott, hogy kukkra állt a lába.

Hát ez a nagy valami egy nagy óriás ember volt. Ott aludott az erdőben, egy árnyas fa tövében.

Tisztességtudólag köszöntötte Puki:

— Adj Isten jó napot, óriás ember! Nem segítenél nekünk, hogy megfogjuk azt a fehér madarat?

Muki közbeszólt:

— Ugy-e fekete az a rigómadár? ... Az óriás csendesen kérdezte a fiuktól:

— Ugyan mit akartok azzal a fehér-fekete madárral? ...

Felött Puki:

— Édesanyánktól megkérdezzük, hogy fekete-e, vagy fehér az a rigó? ...

Az óriás ember nagyot nevetett, mert ő látta, hogy az a rigó fehér-fekete. Vagyis az egyik fele fehér, a másik fele fekete. Aztán mindig úgy repül, hogy a fehér felével Puki felé, a feketével meg Muki felé fordul.

A fiúk szépen kérték az óriást, hát megígérte, hogy segít a rigófogásban. Kergetni is kezdik a fehér-fekete rigómadarat. Az óriás fut elől, Puki és Muki utána. Amint így üldözik a fehér-fekete madarat, hát egyszer csak odare-

pül az szépen Pukihoz és megszólal szépen, csengő emberi hangon. Azt mondja:

— Jó fiu, hiába üldöztök a világ végéig, mégse bírtok megfogni. Hanem én úgy látom, hogy ti jó fiúk vagytok, azért ne fogjatok meg, elmegyek én jó szántomból voletok az édesanyátokhoz. Induljunk vissza.

Puki és Muki tisztességesen megköszönték az óriás bácsinak a segítséget. Ez tetszett a rengeteg nagy embernek és azt felelte, hogy:

— Jó szívvél máskor is!

Aztán jöttek hazafelé nagysebesen. Amint így haladnak nagyszerényen, a szamócsás kosarat is megtalálják. De hogy még vigabban tőrjék a fáradtságot, a fehér-fekete rigómadár elbeszélte az élete történetét.

Ugy mondotta:

— Ha hiszitek, ha nem hiszitek, én vagyok a fekete gyémántország királylánya, mikor fekete-tének láttatok. Máskor én vagyok a fehér ezüstország királylánya. Ugy esett a sorsunk, hogy jó barátunké voltunk ketten és egyszer, amint sétáltunk az erdő szélén, valami rossz boszorkány megrontott minket.

Ugy rontott meg, hogy leszakított egy szál bezzegfüvet és azt mondotta, hogy összeköti velem a kezünket, aztán ettől örökös barátok leszünk. Amint összekötözték minket az öreg banya, hát fehér-fekete rigók lettünk. A boszorkány leszakította a hosszú bezzegfü megmaradt részét és elszaladt velem a világ végére. Amíg ezt a száraz bezzegfüvet onnan valaki vissza nem hozza, hogy összbogozhassuk a leszakított részével, addig fel nem szabadulunk a boszorkányvarázs alól.

Puki és Muki megígérték, hogy elhozzák azt a bezzegfüvet a világ végéről. A szép fehér-fekete rigómadarat pedig ott hagyták az édesanyjuknál. Felkészültek a nagy utra és elindultak a világ végére, a bezzegfü másik feléért.

Mentek nagy sebesen. Ejjel-nappal utazának a világ vége felé, hát amint a nagyerdőbe mennek, ismét megbotlik Puki valamiben. Ez a vas-tag valami az óriás ember volt. Illedelmesen köszöntik és azt mondja Puki:

— Adjon az Isten jó napot, óriás bácsi. Meg ne haragudjon, ne is nehezteljen, de ismét ügyünk-bajunk van erre. Nem tudná megmondani, hogy merre van a világ vége? ...

Beszél a nagy óriás:

— Isten hozott, jó fiaim! Bizony mondom, hogy messzi van a világ vége. Hét esztendeig, ha lovon nyargaltok, még akkor is nehezen értek oda. Hanem van egy jó tanácsom. Jőjjetek el Kincsesvárba. Ott lakik a jó tündérek királynéja, kérjétek meg, hátha kölesön adja a két táltos lovát. Azok a táltos-lovak repülve mennek, hamar haladnak.

Messzi lett volna az ut, hanem az óriás ember a két kezébe fölvetve Pukit és Mukit, úgy szaladt velük nagy sebesen, hogy a szél majd lekapta a Puki és Muki kalapját. Egyszer csak megállott az óriás. Hát egy gyönyörű vár alatt

fontak. Rózsaszín palota volt a vár közepén, de kívül sem ajtó, sem kapu nem vala, nehogy ember betegye a lábát.

Az óriás nem sokáig bámult. Ismerte a helyet. Pukit és Mukit fölkapta és a kerítő várfalon belül tette. A jó tündérek királynéja meglepetve látta a hivatalon vendégeket, de nem haragudhatott rájuk, mert Puki és Muki szépen megkérték a jó tündérkirálynét. Muki beszélt előbb:

— No haragudj, jó királyné. Nem magunkért jöttünk. Van nekünk szerető, jó édesanyánk, aki gondunkat viseli. Csupán a fehér ezüstkirály, meg a fekete gyémántkirály leányainak megszabadításáért fáradtunk hozzád. Segíts bennünket, mert egy vén boszorkány fehér-fekete rigót varázsol belőlük s a varázsló bezzegfünek elvitte a felét a világ végére.

Folytatja Puki:

— Messzi van a világ vége. Amig oda érkezzünk gyalogszerrel, megvárunk. Légy segítségünkre a táltos-lovaiddal.

A jó tündérkirályné előbb azt kérdezte:

— Hátha nem adom a táltosokat?

Egyszerre feleli Puki és Muki:

— Akkor bocsáss utunkra, jó tündér, mert mi megígértük, hogy elhozzuk a bezzegfü másik felét és gyalog is elmegyünk érte.

A jó tündérnek tetszett ez. Mindjárt kardot kötött Pukinak és Mukinak. Elővezetette a két legsebesebb táltos-lovát. De mielőtt felültek volna, a jó tündér megtanította, hogy vigyázzanak, különben ottvesznek. A világ végén meglátunk a zöld füvek között egy sárga szalát. Egyik fiu hamar leszakítja, a másik azalatt a táltos-lovakat fogja. Aztán felülnek és visszamenni nem szabad, mert aki visszanez, leesik a világvégéről és többé soha vissza nem térhet. A táltosoknak nem kell biztatás, csak annyit mondanak:

Kis gardátok szavára,
Hopp, a tündér várába!

Ekkor a táltosokra ültek Puki és Muki. A jó tündér odaszólt a repülő lovakhoz:

Boszorkányok mérgére,
Hopp, a világ végére!

A két táltos-ló oly sebesen repült, hogy Puki és Muki behunyta a szemét.

Hosszasan repültek, de egyszer csak megállottak. Ott valának a világ végén. Puki leszállt, Muki megfogta a táltosok kantarát. Azalatt Puki serényen leszakította a sárga bezzegfüvet. Felültek és egyszerre mondták:

Kis gardátok szavára,
Hopp, a tündér várába!

A két táltos-ló repült. Puki és Muki közösen szoritotta a bezzegfüvet. Amint elindultak, volt hátul lárma, mennydörgés, zaj. A boszorkányok rémesen zugtak, de Puki és Muki nem

REGÉNY

SZEGÉNY EMBEREK.

(Foma Gorgyjejev).

Irta: GORKIJ MAXIM.

(22)

Már alig indott beszélni. Egy darabig hallgatott s kezével a mellét dörzsölte.

— Ne számíts az emberekre ... ne várj tőlük sokat. Mindnyájan azért élünk, hogy vegyünk, nem azért, hogy adjunk ... Istenem, bocsáss meg szegény bűnös szolgádnak.

Valahol a messzeségben most megcsendült a templom harangja a reggeli csendben. Ignác és fia háromszor keresztet vetettek.

Az első kondulás után megtelt a levegő hangosongéssal, mely ritmikus, egyenletes, hangos hangokban áradt feléjük.

— Misére harangoznak, — mondta Ignác, aki figyelt a harang szavára. — Meg tudod ismerni a harangokat a hangjukról?

— Nom, — felelte Foma.

— Hallgasd csak ... hallod azt a mélyhangú harangot? Az a Miklós-templomé, azt Mitrisz Vjapin adta a templomnak ... az a rekodhangu a Praskjeva-templomé.

A harang éneklő hanghullámai megreszkettették a levegőt s aztán beleolvadtak az ég világos kékségébe. Ignác arra hirtelen kivörösödött, szeme kitégült, szája kinyílt s valami sajátosságos, susterő hangot hallatott. Utána lehanyatlott a feje s nehéz teste lassan csuszolt le a székről a földre, mintha a föld vontja volna magához. Foma egy pillanattal mozdulatlanul és szólanul állott, ijedten nézte atyját, fölémelte a fejét és az arcába nézett. Ez az arc sötét volt és mozdulatlan, tágira nyílt szemében nem volt már kifejezés, sem fájdalom, sem félelem, sem öröm nem volt benne. Foma körülnézett. A kertben

nem volt senki s csak a harangok hangos éneke vibrált a levegőben. Fomának remegett a keze, atyjának feje kiesüszott kezéből s tompán ütődött a földhöz ... Sötét, nyúlós vér buggyant ki a nyitott szájból s vékony csikban futott végig a kékülk orákon.

Foma a mellét verte, letérdelt a halott elé s hangosan, vadul kiáltott. Egész testében remegett s tompa, őrzöngő pillantással nézett bele a kert sűrűjébe.

Majakin minden intézkedést megtett a temetésre. Gyorsan és nagy léptekkel ment végig a szobákon, hangosan beszélt a cselédekkel, megveregette Foma vállát s vigasztalta:

— No, gyerek, — mondta — miért vagy olyan, mint a kő? Sirj, aztán megkönnyebbülsz ... Apád öreg volt ... teste törékeny. A halál együnkét sem kímél, azt nem lehet elkerülni. De az élő csak az élőkre gondoljon ... Csak sirjál, fiám, attól megkönnyebbül a szíved ...

A temetés napja borus, sötét nap volt. Gorgyjejev Ignác halottas kocsija után, sűrű porfelhőbe takarva ballagtak az emberek. Sokan voltak s úgy vonultak végig az utcán, mint egy fekete szalag. A papság ékszerrei csillogtak s léptek tompa zaja elvegyült az énekesek hangjával.

Fomat hátulról, oldalról taszigálták. Észre sem vette, nem látott egyebet, csak atyjának sűrű fejét s a panaszos énekek visszhangzottak lelkében. Majakin, aki mellette lépdelt, egyre beszélt s a fülebe suttozott:

— Nézd csak! Ézer meg ezer ember tolokodik köréd. Még a kormányzó is itt van ... a polgármester ... az egész tanács ... és mögöttem — nézz csak hátra — Pavlovna Zsófia ... A város tisztelte Ignácot.

Eleinte nem is hallotta Foma Majakin suttozását, de mikor Medinszkáját említette, önkéntelenül megfordult s megpillantotta a kormányzót. Valami kellemes érzés támadt benne az előkelő

férfit látára, akinek mellét ríktó rendszalag és sok ragyogó rendjel díszítette.

Majakin egy pillanattal a gyászalt dudorászta, aztán megint suttonni kezdett.

— Hetvenötézer rubel nagy pénz. Az ember megérdemli érte az ilyen kíséretet ... Hallottad, hogy az alapkövet tizenötödikén teszik le? Eppen az emléknapon.

Foma újból megfordult s pillantása a Medinszkájával találkozott. Nagyt sóhajtott s hirtelen úgy érezte, hogy megkönnyebbült, mintha meglepő napugrárt érné lelkét, amely fölolvasztja bánatát. Együttal észbe jutott az is, hogy nem illik jobbra-balra tekintgetnie.

A templomban fejfájás gyötörte Fomat s szédülni kezdett. A sűrű levegőben, amely porral, emberek lehelletével s tömjénzszaggal volt telítve, lassan, rezegve égtek a gyertyák. A temetőben már hangos és fájdalmas zokogás vett rajta erőt. Majakin megragadta a karját, elvitte őt a sirtól s szemrehányó hangon mondta:

— Ejnye, de kishitű vagy. Hát azt hiszed, hogy nekem nem fáj? En is szerettem, ismertem az értékét ... Dehát, mit csináljon az ember ... Harmine évig volt a legjobb barátom ... Te még fiatal vagy ... Én öreg ember vagyok s az egyetlen barátomat temetem. Valóságos koldus lettem ... nem leszek nekem már barátom.

Majakin hangja reszkettett s szinte csikorogott, apró szeméből pedig egyre szivárogtak a könnyek. Nagyon meg volt hatva s szinte gyöngébbnek látszott, mint Foma, úgy hogy a fiatal ember a kebléhez szoritotta s így szólt:

— Ne sirjon, öreg ... édes öregem, ne sirjon ...

— Ugy, ugy! — mondta még egyszer Majakin gyöngé hangon, nagyot sóhajtott s aztán megint átváltozott jellemzilárd vén emberré. — Nem szabad siránkoznod — folytatta aztán titokzatos hangon, miközben Foma mellé ült a kocsiába. — Most te vagy a hadvezér s bátran kell vezetned a katonáidat. A te katonáid a rubelek s neked sok katonád van. ...

nétek vissza. Behunyták szemüket s mire föl-nyitották, a jó tündér várában voltak.

A jó tündérkirályné megdicsérte a két jó fiút és nekik adta a két tállos-lovat. Puki és Muki hazavágyott, hát illedelmes köszönés után rövid idő múlva hazarepítette őket a két tállos.

A bezzegfüvet visszakötötték a fehér-fekete rigó szárnyára, hát egyszerre két gyönyörű királyleány állott előttük. Leszakították róluk a bezzegfüvet és elváltak egymástól. Lett öröm és boldogság.

A két tálloson reptek a királyleányok országába, fehér ezüstkirályhoz és fekete gyémántkirályhoz. Ott a buslakodó királyapák menten felvidultak. Pukié lett a fehér ezüstkirályleány, Mukié a fekete gyémántkirályleány. Fényes lakodalmat csaptak, de nem oda Buda! Ez kevés volt a két fiúnak. Azt kívánták és meg is tették, hogy az öreg édesanyjukat is részletessék az örömben, mert azt mondta a negyedik parancsolat: *tiszteljed atyádat és anyádat!* Nekik csak anyjuk volt, hát kétszeresen tisztelték.

A nagy dinom-dánom közben a világ végéről hozott bezzegfüvet is elégették. Ha ezt a bezzegfüvet el nem égették volna, ez a mese is tovább tartott volna! . . .

Székelly apó.

KÜLÖNFÉLÉK

Uj ifjuság.

Nem szállok többé porba a világgal
Ezereser is csalódtam benne bár.
Annak, kit család vágy már nem hat által,
Megtér itt minden eltűnt fény, virág, dal,
Minden új árnyban minden régi nyár.

Ah annyi öszt nem gyászoltam hiába,
Csak áldom minden csalódásomat.
Rózsák, ábrándok, sugarak halála,
Benned születtem új, szebb ifjuságra,
Melyből csalódás többé nem fakad.

Veled halt rólam el száz bal igézet:
Rózsáktól várni örök illatot,
Virszangot dalra, mely pusztába tévedt,
Verőfényt éjjel, asszonytól hűséget . . .
Szép élet, szívem már meg nem csalod!

Nem álmodlak már annak, ami nem vagy.
Ábrándért bolygok csak ábránd után.
Édes a nő, ha csókol és ha elhagy
Jó a szívemnek verőfény és riedeg fagy
Es minden mindegy, mert álom csupán.

Dús körben éjtek, avagy koldus árán,
Ki ma követ, tán holnap elkerül,
De immár nem bánom, bármí vár rám,
Örök kéj uszni örök álmok árján,
Nem elhagyatva, őh csak egyedül.

Telkes Béla.

Fomát bámulatba ejtette az a hirtelen átalakulás, melyet az öreg produkált, szóltanul hallgatta Majakin szavait, melyek olyanok voltak, mintha rögöt dobtak volna valakinek a sírjára.

— Kivel harcoljak? — kérdezte Foma sóhajtván.
— Majd megtudod azt is. Megmondta atyád, hogy én okos és tapasztalt öreg ember vagyok, akire jó lesz hallgatni.

— Mondta.
— No, ha mondta, akkor figyelj rám. Ha az én okosságomat a magad erejével párosítod, nagy győzelmekre van kilátásod . . . Atyád előkelő ember volt . . . de két dolgot nem értett. Nem látott a jövőbe s nem tudott szót fogadni nekem. Nem az eszével aratta a diadalait, hanem a szívével. Oh, mi minden lehet még te belőled . . . Gyere hozzám lakni, otthon a nagy lakásban elunod magad.

— Ott a néni.
— Ánfiása beteg. Az sem bírja már nagyon sokáig.

— Ne . . . ne beszéljen így — kérte Foma csöndesen.

— Dehogyan nem. Miért ne beszéljék? Nem vagy te vénasszony, hogy a haláltól félj. A haláltól nem kell félni, ha az ember hivatásának él. Az embernek pedig az a hivatása, hogy az életét fönttartsa. Az ember töké, olyan, mint a rubel. Rézgarasokból és kopekból van össze-téve. Hallod?

— Hallom . . .

— Érted?

— Érttem.

— Dehogyan érted — mondta Majakin két-kedő hangon.

— De csak azt az egyet mondd meg, miért kell meghalnia az embernek? — kérdezte Foma halkán.

Majakin szánakozva nézett Fomára s így szólt:

— Okos ember nem kérdez ilyeneket. Okos ember látja, hogy az a folyó, amely itt van, más-

— A jókedvű Edvárd király. Hogy tul van Edvárd király a krízisen, s szabad már diskurálni, cigarettázni, az életkedv mindjobban visszatér beléje. Jókedvű és tréfálkózik. Betegágánál sokat beszéltek a londoniak füstbement reményeiről, a koronázás elmaradásáról.

— Még a zsebmetszők is teljesen el vannak kedvetlenedve, — mondá az egyik orvos.

— Azért mégis lehetőleg kárpótóliai igyekeznek magukat — jegyzi meg a kamarás, — mert a napokban is kilopták a templomban lady B. pénztárcáját. Szerencsére füres volt.

— Lady B. valószínűleg készakarva lopatta el a tárcáját, — mondá a király nevetve, — hogy a férjének azt mesélhesse, hogy tele volt s a férje kénytelen legyen egy új toilletre valót beletenni.

Szóba került egy kűtő is, aki egész Londonban híres hallatlan kapzságáról, s aki a koronázás alkalmára egy kűtő hódoló költeményt akart kiadni.

— Majd megvizsgálódik, — jegyezte meg a király. — Majd kesergő ódat fog írni a nem sikerült spekulációról.

A király nagyon földerült, mikor a következő afrikai anekdotát mesélték el neki:

Egy szercesen király, akinek törzsét ember-evéssel gyanúsítják, azt kérdezte egy angoltól, hogy hány minisztere volt a királynak kormányra lépése óta.

— Még mindig ugyanazok a miniszterei — mondja az angol.

— No akkor nem csodálom, hogy nem egészséges, mondá a szercesen király. Nagyon kis étvágyának kell lenni, hogy nem vágyik új miniszterek után.

Szívesen elbeszélget a király trónörökös-koráról is, őszintén, minden tartózkodás nélkül, de mindig hozzátézi, hogy őt a közönség nagyon rosszul ítélte meg.

— Például itt vannak az adósságaim — mondotta. — Senki sem hiszi, hogy mennyire rámtukmálták a pénzt, ha megsejtették, hogy szükségem van rá. Egy embert sehogysem tudtam lerázni magamról s végre is minden kamat nélkül ajánlotta föl.

— Akkor mi haszna van belőle? — kérdeztem.

— Nem is hiszi fenség, hogy mily előkelő és kellemes társadalmi állás a trónörökös hitelezőjének lenni.

— **Áldásos buzaszem.** Érdekes eredményt ért el Kvatsák Nándor szerb-ellenéri jegyző egy buzaszemmel. Ebből a buzaszemből, amelyet elültetett, tudniillik huszonhat kalász nőtt ki, holott a legerősebb szem is legfeljebb három-négy kalászt szokott hozni. Fölteve, hogy egy kalászban csak ötven buzaszem is volna, ez az egy mag ezerháromszázat termelt, amiről Magyarországon még sohasem hallottak. Marton Andor, a becsei gazdasági egyesület titkára, a napokban fölkereste a szerb-ellenéri jegyzőt és azt

hová is folyik. Ha nem folyna, posvány lenne belőle.

— Hiába gonyolódik — mondta Foma. A tenger is egy helyben áll, még sem posvány.

— De azt nagy viharok tisztítják s nagy folyók táplálják . . . Az élet tengerét is táplálják az ember-hullámok, a halál pedig megnyitja vizeit, nehogy poshadtak legyenek.

Foma szemrehányó tekintettel nézett Majakinra s mikor mosolyogni látta, csodálkozva kérdezte:

— Hát hogy lehet az? Maga nem is fél a haláltól?

— Édes fiam, — mondta Majakin — én csak az ostobaságtól félek.

Ezek a gunyos szavak nagyon megsértették Fomat. Elfordult tőle és így szólt:

— Csak nem tud anélkül beszélni, hogy ne bántana valakit.

— Nem tudok — mondta Majakin s idegesen forgatta a szemét.

Foma hallgatott.

— Tanuld meg . . . aki tanít, az szeret . . . És jegyezd meg . . . És ne gondolj a halálra. Nagy ostobaság, ha az élő ember a halálra gondol.

Igy értek haza.

A vendégek az asztalokhoz telepedtek s csakhamar megkezdődött a lakoma. Fomat kimondhatatlanul bántotta ezt a lakmározó ember-sokaság, nagy fájdalmat érzett s észrevétlenül hagyta el a szobát. A kertbe sietett s leült a nagy almafa alá, mely alatt atyja kilehelte lelkét. Az egyedüllet és szomorúság érzése ránehezedett lelkére s összezorította mellét. Legombolta gallérját, hogy könnyebben tudjon lélegezni, az asztalra, könyökölt s miközben fejét a tenyerébe hajtá, mozdulatlanul ült helyén. Finom eső kezdett most szitálni s az almafa lombja ábrándosan suttogott. Így ült ott sokáig egy helyben, meg sem mozdult s azt nézte, mint hullnak a fáról az esőcseppek az asztalra . . . Feje szédült s lelkén az emberek ocsmány viselkedése fölött érzett utálat rágódott.

a tanácsot adta neki, hogy a csodás buzaszemből eredő magokat külön földterületbe ültesse, hogy a buza termékenységet ki lehessen próbálni, Kvatsák Nándor a tanácsot meg is fogadta.

— **Óriási tölgy.** Bajorország erdeinek legnagyobb tölgyfáját a Fakenfels mellett állott Szent-János-tölgyet január 1-én legyűrte a vihar. Az óriási, tíz méter körüli tölgy fölaprítása közben, a fa belsőjében 1-05 méter távolságra a kéregtől két darab bádorga festett képet találtak, melyek negyven-hatvan centiméter nagyok és vasrostélyllyal fűdöttek voltak. A képek a korhadtt fatömeg között 1-20 méternyire voltak egymástól nyugatról keletre nyúló irányban, úgy hogy a fának akkor, midőn a képek be lettek illesztve, már négy méter körületének kellett lennie. Amennyire a tölgy égvgyűrűből következtetni lehet, e fa a tizenhatodik században már koros vén példány lehetett és a két kép beillesztése alkalmával is már háromszázévesnél idősebb lehetett. A képeket mintegy méternyi erős fagyűrű nőtte körül, erre szintén további háromszáz évre lehetett szükség.

— **Színészek Bastilleja.** A Bastille ostromának évfordulója alkalmából párisi lapok érdekes dolgokat mondanak el arról, hogy annak idején a színészeknek is volt egy Bastillejük. Ennek a neve For-l'Evêque volt. Az „ancien régime“-nek erről az intézményéről egy tanulmány a következőket jegyzi fel: A For-l'Evêque neve a latin „Forum episcopii“-ból ered. Ebben az épületben eredetileg Paris püspöke (1822 óta érsek) világi hatalmának a székhelye volt. Fogházak is voltak benne. A prelátusnak ugyanis egyházi bíraskodása mellett világi bíraskodásban is volt része, lévén ő Paris egy részének hűbérese. Ez a világi bíraskodást XIV. Lajos elnyomta és azóta For-l'Evêque olyan tiszteknek a királyi fogháza lett, akik a fegyelen ellen vétettek. Adósokat is csuktak el ott nagy számban. Végül a színészekre került a sor. A színész állása egészen különös volt az „ancien régime“-ben. A királyi kamara egyrészét tették a színészek s ebből kifolyólag azt a kérdést is tárgyalták, vajjon nem nemeseke-e. Akár mint volt is, de kardot viseltek s úgy mentek a fogházba, mint a nemeseke, vagyis önként karhatalom nélkül. A színészek elzáratására nézve a kamarának azok a nemesei döntöttek, akik abban az évben a színészetet igazgatták. Néha a kamara nemesei s a Comédie Française színészei és színésznői egyesültek bírósággá, amely ítélkezett a színész fölött, aki az előadást megzavarta, vagy másféle botrányt idézett elő. Az elzáratásra — s ez jellemző — rendszerint párbaj adott okot. Ezt a Bastille-t hét évvel az igazi Bastille ostroma előtt semmisítették meg. De ezt már király tette.

Határozatlan gondolatok és érzések támadtak benne, ezüst-koszorúval övezett fejű öreg ember tűnt föl előtte, aki a régi szentképekhez hasonlított. Ez Majakin volt. Aztán Medinszkája asszony jelent meg előtte. Látta jóságos mosolygását, kis, karcsu termetét, majd a magas növésű Majakinát látta, akinek mindig mosolygott a szeme s csillogott a szőke, gazdag haja.

— Ne várj semmit az emberektől . . . ne bízzál bennük — hallatszott most valami figyelmeztető szó a messzeségből.

Ezt Ignác mondta. Foma nagyot sóhajtott s körülnézett.

— Hát hogy éljek? — kérdezte most önmagát. — Most egyedül vagyok.

Az esőtől átázott a ruhája s mikor a hidegtől összehorzádt, fölállt s visszament a házba.

Negyven nappal atyja halála után diszbe öltözve indult az éjjeli menedékhely alapkövetélteli ünnepélyére. Egy nappal előbb levelet kapott Medinszkájától, melyben arról értesítette őt, hogy az építőbizottság tagjává és az egyesület disztagjává választották. Medinszkája volt az elnök. Fomának tetszett ez a kitüntetés s nagyon izgott volt, mikor most elgondolta, hogy minő szerepet kell játszania a mai ünnepélyen.

— Ho! Megállj!

Föltekintett. Majakin megállította a kocsit. Hosszu, földigérő kabát volt az öreg uron, fejét magas sipka fedte, kezében hatalmas esernyőt tartott.

— Vigyél el magaddal — mondta az öreg, miközben majomjussággal kuszott föl a kocsira.

— Az igazat megvallva, vártalak.

— Oda megy? — kérdezte Foma.

— Oda. Látnom kell, hogy miképp ássák a földbe a barátom pénzét.

Foma ránézett s hallgatott.

— Hát mit bámulsz? Tebelőled is ilyen lesz. Az emberiség jöltevéje. Olvastam az újságban, hogy tiszteltbeli tagnak választottak meg.

— Igen.

(Folytatása következik.)

† Az esernyő multjából. A tizenhetedik század közpe táján történt, hogy egy vállalkozó szel-lemű férfi arra a gondolatra jutott, hogy Oxfordban és Cambridgeben a diákoknak óraszámra esernyőt adjon bérbe, hogy esős időben is elmeheessenek az előadásra. A közönség ugyan kiusfolta és kinövete ezt az újítást, de az akkori idők diákjainak megboc-sátották a feltünőbb dolgokat is. A diákokon kívül senki sem használta az ernyőt, míg végre egy Hanway nevű ember felismerte az ernyő nagy hasznát s szembeszállva az emberek gunyulódásával, ernyővel ki merészkedett menni az utcára. Hanway sokat utazott, a nagy világot bejárta s Kínában azt látta, hogy az ernyő ugy az eső, mint a nap ellen jó szol-gálatokat tesz. Az esős napon aztán megjelent Kínából hozott ernyőjével az utcán. Egész tömeg verődött össze csakhamar körülötte és ki-nevették. Az ablakokat fölrángatták urak és höl-gyek és úgy ámultak-bámultak és csufolták. Néhányan bolondnak tartották az ernyős embert. Férfiu-erélyt teljesen össze kellett szednie, hogy az ígatott tömeggel szemben megőrizze a nyugalmát és erősen elhatározta, hogy szembe fog szállani az em-berek elfogultságával. Azóta nem ment ki az utcára ernyő nélkül, s még jó időben is magával vitte a hóna alá csapva. Egy ideig még nevelték Hanwaynak ezt a bogarát, hanem aztán mégis csak kezdte megszokni a közönség a furcsa szerszámot, sőt többen végre is rájötték az ernyő hasznos voltára, s haszná-ni kezdték. Néhány hónap alatt Hanwaynak meg volt az az elégtétele, hogy az ernyő használata álla-nossá lett. Hanway maga holtig, amely 1776-ban következett be, sohasem ment ki ernyő nélkül. Angolországból aztán csakhamar elterjedt az ernyő az egész földön.

† Nagy urak kocsisai. Keddi vagy pénteki napokon Párisban az Avenue de Marigny egyik zugában szemben a belügyminisztériummal sok jármű áll sorban. Van már automobil is a sok hintó között. De minden járműnek van kocsisa, livrés inasa s olykor csoportba verődnek a háromszínű kokárdás alakok. Hallani az-tán iyesléle beszédeket:

— Jó napot, kedves Combes, hogy van?
— Köszönöm, öreg Trouillot, nem innánk „egyöt”?
— Hé Rouvier, nem kölesöznél három frankot?
— De Pelletan, gombold be hát a mellényedet. Hát mindig rendetlennek kell lenned?

Valami elmélyedt járókelő igazán azt hihetné, hogy Franciaország sorsának nagyméltósága urai szórakoznak ilyen fesztellenül a belügyminisztérium előtt és néha-néha egy-egy pobárra besurranak a korcsmába. Pedig hát csak a kocsis urak viccelnek és szórakoznak így az uruk nevével.

KÖZGAZDASÁG

Hetiszemle.

Budapest, július 19.

Gabonaszület. (Reich Jenő és Társa-cég jelentése a Budapesti Napló számára.) Az időjárás a lefolyt hét folyamán naggyobbára száraz és derült volt. Csapadék, jóllehet borulás gyakrabban állott be, csak csekély mértékben fordult elő, míg a hét vége felé erősebb zivatarok következtek be. Az aratás, mely az idén 10-14 nappal elkésett, naggyobbára be van fejezve és próbacseplési eredmények a legközelebbi napokban a kétségen kívül kedvező terméshozamot illetőleg teljesen áttekinthető képet fognak nyújtani. Az eddig bemutatott buza- és rozsminták igen sikerültek. A külföldön a terméskilátások naggyobbára kielégítőek és az időjárás normális.

A külföldi piacokon az irányzat lanya volt, készáruban az eladási viszonyok nehézsékesek és az árak lanyhuló irányt követnek. Amerikában a terméskilátások lényegesen javultak. A cseplési eredmények a várakozásnak teljesen megfelelnek és mint hogy a farmerek leszállításai is erősebbek lettek, a látható készletek fel- a hosszú idő után - ismét emelkedést hirtetnek fel. Az árak így gyorsabban csökkentek és csak a hét vége felé voltak javulások. Chicagóban a tengeri-ring tényleg összeomlott; a még fenálló engagement storniozták s így eme corner is csak az eddigiék sorsában osztozott; málynél, i. mindkét fél marad a legyőzött. Hatást a kontinentális, de az egyéb amerikai tőzsdékre ez épp oly kevésbé keletett, mint ahogy a ring fennállásában is csak gyenge érdeklődéssel találkozott. Angliában a forgalom mérsékelt maradt, az árak keveset változtak, míg Franciaországban a jegyzések kedvező időjárás és javult terméskilátásokra rohamosan csökkentek. A német piacokról is erősen lanyhuló árakat jelentettek, melyek csak a hét vége felé

voltak némileg magasabbak. A többi kontinentális piacokon a fogyasztás, tekintettel a kedvező aratási kilátásokra, tartózkodó.

Nálunk az üzlet irányzata a hét első felében tovább is lanya volt és kenyérmagvak naggyobb árveszteséget szenvedtek. Később az irányzat kellemesebbre fordult s az ároksűkenes egy része pótolható is volt.

Az üzleti hét részleteiről a következőket jelenthetjük:

Buza a beérkező nagyon kedvező terméshírek behatása alatt lanya hangulatban indult. A malmok tartózkodóak voltak, míg a tulajdonosok erős eladási hajlamot tanusítottak és készteségen kínáltak. Így tehát naggyobb árendeményeket kellett megadni és a hét első felében circa 60 fillér ároksűkenes állott be. Később a hangulat azonban kellemesebbre fordult. A határidőpánc mérsékelt emelkedő irányzatot követett, a kínálat is gyengült és így szállárabb hangulat érvényesülhetett, málynél az árveszteségből circa 30 fillér pótolható volt. Új buzáék, melyek aránylag még gyengén vannak kínálva, egyenlegképp ugyanosak 30 fillért versztettek. mi mellett azonban azonnal szállítható áru előnyben részesült. Egyes beérkezőt kocsi- rakományok új buzában 80-82 kilós minőségi sulyban 8.40-8.- koronán keltek el 3 óra helyben. Az összforgalom 6- és új-buzában összesen 80.000 mm. A hetihözatal 30.000 mm., melyből 11.700 mm. vittek tovább.

Rozs (6-árú) csak szórványosan került a piacra és lanya hangulatban inkább névlegesén 6.75 koronát jegyez helyben. Új rozs is még csak mérsékleten van kínálva és azonnali szállításra úgy az export, mint a helyi fogyasztás részére jó figyelemben részesült. Ajánlatok július végéig való szállításra is könnyen voltak elhelyezhetőek, míg augusztusi szállításra az érdeklődés gyenge. Az árak egyenként a hét elején az erősen csökkent buzajegyzések hatása alatt lanyhák voltak, utóbb azonban javultak és azonnali szállításra 6.50-6.60, júliusra 6.40-6.45 K, augusztus első felére 6.10 K, augusztus végéig pedig 6.- koronát fizettek budapesti paritására. Nyíri származékok csak szórványosan vannak kínálva.

Árpa (takarmány- és hántalási célokra) 6-árú alig kerül a piacra. de kereslet sem mutatkozik és lanya hangulatban 5.50 K. jegyez helyben. Új árpa mérsékelt forgalom mellett változatlan maradt és gyárosok augusztus-szeptemberre 5.25 K. fizetnek 3 óra helyben. Szerb árpa 5.15 K. jegyez 3 óra helyben.

Zab a hét első felében lanya irányzatú volt. A fogyasztókt tartózkodóak maradtak, míg a kínálat készsége volt és így tulajdonosok naggyobb árendeményekre voltak kényszerülve. Később a kínálat tetemesen gyengült, míg a kereslet élénken alakult. Az árak így ismét emelkedők voltak, egyenként azon- ban még mindig ca. 25 fillérel olcsóbbak. Ca. 3000 mm. forgalom mellett szín- és tisztaság szerint 6.30-6.75 K. között jegyeznek helyben.

Tengeri e héten csak gyengébben volt forgalom. Dél- és északnémet számlára néhány tétel felmondott áru kész el a határidőjegyzésen, illetve 1-2 fillérel ezen alul ez uszály Budapest. Állomásokon átveve a kereslet gyengébb volt. Tiszavidéki ajánlatok 5 fillérel olcsóbbak és 5.20-5.25 K-ig jegyeznek budapesti paritásra, míg bácskai állomásokról 20 fillérel olcsóbb 4.85 K. árak érhetőek el helybeli paritásra. Helyben 4.80-4.85 K. fizetnek kocsisa téve.

Olajmagvak: Káposztarepében élénk forgalom volt. A kínálat bőséges, úgy hogy a helybeli olajgyárosok alig képesek ezt felvenni. Az árak körülbelül 30 fillérel csökkentek és helyben, úgy mint helybeli paritásra 10.-10.30 K. között váltakoznak. Bányai repce, tekintettel annak gyenge minőségére, el van hanyagolva és 9.40-9.60 K. között jegyez helyben. Határidő repce 10.50-10.40 között mozgott és 10.30-10.35 K. zárul.

Liszt. (A Budapesti Napló tudósítójától.) A buza- piacon folyton tartó áresés következtében kötsére már alig voltak eladások, amelyek csak a szükséglet fedezésére történtek. A buza alacsony ára dacára malmaink jegyzéseiket nem szállították le azonnali szállításra, mert a csekély árukészlet folytán teljes követeléseiket is elérik. Oszli eladásra már inkább tesznek engedményeket. aminthogy ebbeli árak ismét alacsonyabbak a mulhetieknél. A külföldről érkezett több megrendelés elég kedvező áron. A takarmánycikknek nagy készlethiányiolytán szintén jó áron kelnek el.

Átlagos budapesti árak 50 kilogrammonként zsákostól:

Szám:	0	1	2	3	4	5	6
Ár kor.	14.-	13.50	13.60	13.50	13.10	13.-	13.60
		7	7½	8			
		11.70	10.40	5.80			
		Finom korpa:		Goromba korpa:			
Ár:	korona	4.40	4.50				
		Dara:		A	B	C	
				14.80	13.80		

Vetőmagvak. (Maulhner Ödön tudósítása.) Muhar- magon, bitorherén és tarlórépamagon kívül a többi mag- félekben vajmi csekély volt a forgalom. Ami bitorherét illeti, úgy az új időny igen alacsony árak mellett in- dult meg, mivel a termés nemcsak Magyarországon, de a többi termelő országokban is rendkívül bő volt. Tarlórépamag ugyancsak kitünő hozamot eredményez- tett, minek következtében az árak határozottan alacsony- yabbak, mint mult évben. Ezen alacsonyabb jegyzé- sek azonban csak ideiglenes természetű növényi eredetű magra vonatkoznak, mely azonban csak o hó végén lesz szállítható. Új termésű krajnai tarlórépamag szintén olcsóbb, mint az elmúlt évben és már most kapható. Jegyzések nyersárúrt 50 kilonként Budapesten: Lucerna 68-75 korona. Muhar-mag, kitünő csiraképes

12-12½ korona. Muhar-mag jó csiraképes 11½ korona. Muhar-mag, régi mag 8-9 korona. Vöröskökös 7-8 korona. Bitorheré 10-18 korona.

Petroleum. (Hess Izidor és Társa jelentése a Budapesti Napló részére.) A kartaella vonatkozó tár- gyalások valószínűleg eredményre fognak vezetni, az árak máris egy koronával feljebb mentek. — Jegyzéseink a következők: Amerikai 1 csillagos petroleum 41.- korona. Orosz 3 csillagos petroleum 35.- kor. Biztonsági 2 csillagos petroleum 33.- kor. Ipari 3 keresztcs petroleum —. — korona. I. Standard petroleum 31.50 korona. Amerikai császárólaj, otani finomítás 60.- korona. Amerikai császárólaj belsődi finomítás 52.- korona. Az árak 100 kilogrammonként készpénzfizetés mellett 20% göngysuly, az itteni vasut- hoz szállítva értendőek. Kékgália I. vasmentes 55.- ko- rona. Zöldgália 8.- korona. carbolineum I. 17.- korona. carbolineum II. 15.- korona. Baou gépolaj (orosz) 44.- korona. Oliva gépolaj I. 86.- korona. Oliva gépolaj II. 72.- korona. Tovothé gépkencés 60.- korona.

Szeszüzet. (A Budapesti Napló tudósítójától.) A hónapok óta napirenden lévő kérdés, vajjon a szeszárak mikor és hány koronával fognak csökkenteni ezen a héten sem került dülőre, mert minden úgy maradt, amint volt. Az utolsó időben némi érdeklődés kezd nyilvánulni bécsi finomítók részéről magyar kontingens-szess iránt.

Mai jegyzések: nyersszesz finomított részére 39-39½, finomított szesz nagyban: 143-148½, ki- csiben 144-145, denaturált szesz nagyban 31-31½, kicsiben 32-33 korona hordóval együtt helyben.

Denaturált szesz. (Kalmár Sándor jelentése.) A jó termési kilátások és különösen a tengeri árak csökkentése következtében a vételkedv a lefolyt héten megcsappant. A gyárosok a fentiek dacára fenntar- ták jegyzéseiket változatlanul, mert egyrészt az ex- continentis készletek minimálisak másrészt azért, mert a kivétel - mint ez időjárt rendszeren - az idén is naggyobb tételeket vont el a piacról oly árakon, ame- lyek határozottan jobbák, mint a ma elérhető dena- turált szeszárak. Mai nagybani jegyzések azonnali szállításra 31½-32½, egy éven belül történő elszállít- lításra 32½-33½ korona pr 10000 literlök, ingyen barreliban, budapesti állomásokra szállítva, készpénz- fizetés mellett, engedmény nélkül. Egyes barrelok egy koronával drágábbak.

Terpentinolaj. (Kalmár Sándor jelentése.) A londoni piacból kiindulólaj jobb irányzat kapott lábra és különösen oszi hónapokra való elszállításra nagy a kereslet emelkedő árak mellett. Mai nagybani jegyzések vizitista orosz áruért 51-52 korona 100 kilogrammonként.

Ipar és kereskedelem.

Molnárak országos kongresszusa. A vidéki városokban tartott előértekezlet után a hazai vá- mörö-malmok tulajdonosai szeptember 7-én és 8-án Budapesten a Royal-szállóban országos kongresszust tartanak, amelyen - az eddigi bejelentések után ítélve - ezeken felül számban jelennek meg a malom- tulajdonosok. A főbb programponctok ezek: Javasiat és tanácskozás az egyöntúti vámoláslról. A porlás, párolás százelalokának megállapítása. A kocsiszának (öröls összehordásának) megszüntetése a tisztességlen verseny törvényének keretében. A molnárság gyakor- lásának képesítéshez kötsere. Telepengedélyek lehető korlátozása. Molnárskola felállítás és szaktanfolya- mok. A vizigói törvény revizója. Vasárnapi munka- szünet kérdése a malmokban. Adózási, közigazgatási és szállítási visszasságok. Kapcsolat a hazai keres- kedelmi malmokkal és a közgazdasági tényezőikkel. A kongresszus tagjai monstre-küldöttségekben tiszte- legnek a közgazdasági minisztereknél és esetleg a pártkörökben. A kongresszusi tagok 50%-os kedvez- ményt kapnak a vasuton. Az erre vonatkozó igazol- ványt és a jegyet illeték fizetése nélkül megkldli a kongresszusi iroda: Budapest, Erzsébet-körút 1., ha az érdekeltek megnevezik indulási állomásukat.

A magyar királyi államvasutak igazgató- sága e hó 11-én 500.000 koronát szállított be pénz- tári föltségeiből a m. kir. központi állampénztárba; a folyó évi beszállítás 18.100.000 koronát tesz ki.

Hamis bukás Szabadkán. A szabadkai kir. tör- vényszék héttő óta tárgyalja a Schulhoff Ignác ellen megindított hamis bukási bünpert, melyben a buda- pesti és bécsi hitelzők 180.000 korona erejéig vannak érdekelve. Az ítélőtáncas elnöke Máriaán Miklós, bírái Kostyán Miklós és dr. Fábán Aladár, jegyzője Pánczél Zsigmond. A kir. ügyészséget dr. Joszits Milorád, a Budapesti Hitelezői Védegyelet dr. Herezfeld Samu ügyvéd képviselte. A vádlott védője dr. Vécsei Samu. A hat napon át tartott ítőrtgyaláson igazolva lett a minden irányban elkövetett hamis bukás büntette, minőlfogva a törvényszék szombaton délelőt kiirde- tett ítélővel Schulhoff Ignác volt szabadkai nagy- kereskedőt hamis bukás büntetése miatt kétévi börtö- nre ítélte.

A newyorki tőzsde. New-Yorkból jelentik július 18-iki keletelt: A mai értéktőzsde kezdetén a spekulá- cióit élénk tevékenységet fejtett ki, hogy az árfolya- mokat fölverje. Ezzel csak az volt a szándéka, hogy föltűnés nélkül nagy nyereség-realizációkat végez- hessen. Nemokára azonban ismét gyöngülték az ár- folyamok, de később a pennsylvaniai vasut részvé- nyel nagy szilárdtságot mutattak. Okot erre az a híresztelés adott, hogy a pennsylvaniai vasut kezében tartja a Philadelphia- és Reading-vasut ellenőrzését. A főleg gabonaszállításra utalt vasutak az eső miatt gyöngülték. A kedvező bankkimentés reménye azon- ban általában élénkítette a vevőkedvet, úgy, hogy a tőzsde szilárd irányzattal zárult. Részvényforgalom 1,065.000 darab.

A magyar királyi Államvasutak állomási feladott fizető-árak mennyisége az év június havában 187.519 kocsi-árakomány volt, ami 1888 kocsiával kevesebb a múlt év június havának árfolyamánál. Az év első felében az összes áruteladás 1.112.295 kocsi-árakomány volt, tavaly ellenben 1.148.689, a visszaesés tehát csaknem 3%. A legnagyobb visszaesés mintegy 20%, gabonánál volt, melyből a múlt év első felében 102.066 kocsi adtak fel, az idén pedig csak 80.894 kocsi; a lisztnél 15% volt a visszaesés, amennyiben tavaly június hó végéig 60.425, az idén csak 43.103 kocsi volt a feladás; mintegy 9% volt a szén s a fanemlék mennyiségének apadása, ezekből a nagyfontosságú cikkekből az idén feladásra került 142.277, illetve 140.476 kocsi, tavaly júniusig 155.928, illetve 155.354 kocsi: körülbelül 11% kal volt kisebb a folyó év első felében feladott vas és ezzel kapcsolatosan a feladott érekek mennyisége, mely cikkekből összesen csak 50.417 kocsi szállítottak el, végre 12% visszaesés tapasztalható a cukornál, tudniillik a tavalyi 8428 kocsirol 7297 kocsi-árakománál a szállítás. Emelkedést látnak a kovoknál (16%) a tavalyi 60096 kocsirol 68624 kocsi-árakománál és szalmánál (63%) a tavalyi 7662 kocsirol 12456 kocsi-árakománál (13%) 14821 kocsirol a folyó évi 16798 kocsi-árakománál. Némileg nagyobb volt a különféle és darabárak mennyiségének feladása, e többletek azonban nem tudták az elsorolt főmégáraknál beállott visszaesést ellensúlyozni.

Készárak. A székesfehérvári vásárigazgatóság hivatalos kimutatása szerint a bust a letöltöt héten a következő árakon jegyezték: vesepecsenye egészben 1 kgr. 189 fillér, vesepecsenye tisztított 861 fillér, marhahús hátulja vesepecsenyének 153 fillér, levesnek 140 fillér, eleje 127 fillér, vesepecsenye átlaga 265 fillér, marhahús hátulja 147 fillér, eleje 116 fillér, marhahús 95 fillér, velőscsont 75 fillér.

Fizetéseképtelenség. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetéseképtelenségeket jelenti: Hannush Vencel kereskedő Prága *Sspevák János* (hagyatéka) kereskedő *B.-Pinnica*, Rosenberg Nina divatársnak Graz, *Krupp Ede* (hagyatéka) szabó *Sopron*, *Markovits Gyula* esernyőkereskedő *Léva*, *Ressler János* kereskedő *Szatmár*.

Szészárak. A kontingens nyersszesz ára Budapesten pénzben 39.— korona, árban 39,50 korona. — *Bécsben* a kontingentál készáru 38,40 korona pénzben, 38,80 korona árban.

Vásárok. *Vámos és Brústi* hatósági közvetítői üzleti jelentése a *Budapesti Napló* számára. A csütörtöki máig terjedő időközben, melyről e jelentésünk szól, az élelmiszer-üzletben lényeges, küön kiemelésre méltó jelenség nem adta elő magát, ha csak ilyennek a tojásárak tartós elárolását s a kito-gasztalan gyümölcs állandó hiányát nem állítjuk oda. Az üzlet részleteiről a következőket jelenteni valónk van: Vidékről egyes marhahús-küldemények érkeztek, melyek minőség szerint 70—92 koronás árban adtak el. Vidéki sertéshús, szalonna nélkül 96—100 koronás árat jegyezték, míg a helyben szurott szalonnás sertések, az élő sertés áremelkedése dacára, csak változatlan 100—108 koronás árakon voltak eladhatók. Füstölthúsmemek olcsó árakon sem fogynak. Oz 1.80—1.50 korona kilója, szarvas csak egyes példányokban került piacra, de azért még sem volt kapós cik. Élő baromfi bőven került eladásra; az árak valamivel olcsóbbodtak. Tojás a folyamatkan levő mezai munkálatok folytán, nem gyűjtetik a szokott méretekben s ez indokolja a 60—62 kor. tartott árat. Jó apadt tojásért 57—58 kor. törstűrt 40—42 kor fizettek ládánként. Vajban némileg csökkent a kínálat s így a készletek elhelyezése az érvényben levő alacsony árakon akadály nélkül volt eszközölhető. Jegyeztük: teavaját 1.70—2.— koronával, tojójavát 1.40—1.50 koronával kilóját minőség szerint. Gyümölcsben élénk üzlet folyik és ami egészséges, szép áru érkezik, az kész-séges vevőkre talál. A kajszinbarak-termes általában gyengye, de az utóbbi napokban nagyobb kínálat volt észlelhető. Eladunk nagyszemű szines árut 56—60, apró szimeset 40—44 fillérről, míg közönséges halvány áru nagy tételekben 40 filléres árban váltott gazdát. Befőzni való spanyol meggy és cseresznye magas árakon tartásnak kereset. Néhány vagon olasz eredetű kőrte 24—30 koronás árban volt forgalomban. Magyar ósziarok is van már a piacon, az ára nagyság és csomagolás szerint 70—140 fillér külön-ként. Dinnye csak elvétve kerül a piacra és a nagy-bani forgalom tárgyát nem képezi. Olasz paradicsom olcsóbb lett, mai ára nagyban 24 korona métermászánként.

A burgonya-üzletben egyes külföldi rendelések hoztak némi élénkséget és új rózsaburgonya, hely-beli kocsirú 4—450 koronával adtaott el métermászánként.

Sertés-konsumvásár. (A székesfehérvári sertés-vásár és közvágóhíd intézősége.) Július 19-én. Főhajtás: Zsírseretes, egy mint óreg I. rendű 350 kilogrammon felül — darab, II. rendű 280—350 kilogrammmal 8 darab, kanló — darab, silány — darab, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül 10 darab, középső 220—300 kilogrammmal 84 darab, könnyű 220 kilogrammmal — darab, süldő — darab, malao 40 kilogrammmal — darab. Összesen 102 darab. Husserlés ugymin: nehéz 300 kilogrammon felül — darab, könnyű 140—300 kilogrammmal 2 darab, süldő — darab, malao 40 kilogrammmal — darab. Összesen 2 darab. Főhajtás összege 104 darab. Előző napi maradvány 109 darab, összesen 213 darab. Eladott 176 darab. Maradvány 47 darab. A vásár irányzata lanya. — Következő árak jegyeztettek: Zsírseretés: Óreg I. rendű 350 kilogrammon felül — fillérig, II. rendű 280—350 kilogrammmal — fillérig, kanló 66—81 fillérig, silány 68— fillérig, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül 90—94 fillérig, fiatal közép 220—300 kilogrammmal 86—98 fillérig, fiatal könnyű 220

kilogrammmal 67—86 fillérig, süldő — fillérig, malao — fillérig. Husserlés: Nehéz 300 kilogrammon felül — fillérig, könnyű 140—300 kilogrammmal — fillérig, süldő — fillérig, malao 40 kilogrammmal — fillérig, kilogrammonként elősúlyban.

A budapesti gabonatózsde.

Budapest, július 19.

A mai üzlet nyugodt irányzat mellett nyílt meg. Később emelkedő vételkedv mellett 18.000 métermáza buza került a forgalomba, régi buza 5—10 fillérrel magasabb árakon. Helyben raktározott új buza változlatlan, később szállítandó új buza valamivel alacsonyabb árban kelt el.

Rozsban nyugodt irányzat mellett 5 fillérrel alacsonyabbak voltak az árak.

Repe jegyzése 10 fillérrel alacsonyabb.

Eladottot:

Buza (6). *Tiszavidéki*: 1300 mm. 78 k. 8 K. 65 f. *Pestmegyevidéki*: 650 mm. 77 k. 8 K. 40 f. *Bánsági*: 2125 mm. 76 k. 8 K. 07 1/2 f, 400 mm. 78 k. 8 K. 20 1/2, 2000 mm. 76 k. 8 K. — f, 1000 mm. 74 5/8 k. 7 K. 60 f.

Szt.-Tamási: 710 mm. 76 k. 8 K. 35 f. *Bécsikai*: 300 mm. 74 k. 7 K. 75 fillér. *Raktárúru*: 1850 mm. 76 k. 7 K. 90 f, 1000 mm. 76 k. 7 K. 90 f.

Új buza. Tiszavidéki: 200 mm. 82 k. 8 K. 10 f, 100 mm. 82 k. 8 K. 10 f, mind azonnali szállításra, 200 mm. 81 k. 8 K. — f, 100 mm. 81 k. 8 K. — f, mind utban van, 100 mm. 81 k. 7 K. 90 f, 300 mm. 80 k. 8 K. — f, 500 mm. 81 k. 7 K. 87 1/2 f, mind prompte sz., 500 mm. 80 k. 7 K. 80 f, júliusi szállításra, 500 mm. 80 k. 7 K. 87 1/2 f, 1000 mm. 80 k. 7 K. 75 f, mind prompte szállításra.

Pestmegyevidéki: 600 mm. 81 k. 7 K. 95 f, prompte szállításra, 300 mm. 79 k. 7 K. 70 f, 1000 mm. 78 5/8 k. 7 K. 75 f, mind júliusi szállításra.

Minő három hónapra.

Rozs. Új áru: 150 mm. 6 K. 55 f. július 21-iki szállításra, 200 mm. 6 K. 47 1/2 f, július 25-iki szállításra, 100 mm. 6 K. 47 1/2 f, azonnali szállításra, 200 mm. 6 K. 45 f. július 25-iki szállításra 300 mm. 6 K. 35 f, prompte szállításra, mind készpénzfizetés mellett, paritásra.

Zab (6 árú): 100 mm. 6 K. 65 f, 100 mm. 6 K. 60 f, 100 mm. 6 K. 55 f, 100 mm. 6 K. 40 f, 100 mm. 6 K. 45 f. mind készpénzfizetés mellett.

Tengeri: 200 mm. 4 K. 80 f, készpénzfizetés mellett par.

Repe. (Káposzta): 1700 mm. 10 K. 20 f, 400 mm. 10 K. 10 f, mind készpénzfizetés mellett par., 100 mm. 10 K. kpl. ab Budapesten, 100 mm. 9 K. 50 f, dohos, készpénzfizetés mellett.

Repe. Bánsági: 100 mm. 9 K. 40 f.

Készpénzfizetés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti árú-és értéktőzsde szokási szerint készpénzben 50 kilogrammonként. — A minőség hektoliterenkint és kilogrammonként.

N a m	Kiló	Kilogrammmal		Kiló	Kilogrammmal	
		K.-tól	K.-ig		K.-tól	K.-ig
Tiszavidéki új	76	8.10	8.20	60	5.60	8.00
	77	8.20	8.30	61	—	—
	78	8.40	8.50	62	—	—
Fehérmezey	76	8.06	8.16	36	8.45	8.55
	77	8.15	8.25	37	—	—
	78	8.35	8.45	38	—	—
Pestvidéki	76	8.4	8.56	36	—	—
	77	8.10	8.20	37	0.	0.
	78	8.30	8.40	38	—	—
Bánsági	76	7.90	8.45	36	0.	0.
	77	8.	8.10	37	0.	0.
	78	8.25	8.35	38	0.	0.
Bécsikai	76	8.3	8.45	36	0.	0.
	77	8.10	8.20	37	0.	0.
	78	8.15	8.30	38	0.	0.

Egyéb gabonafélék	Kiló	Kilogrammmal	
		K.-tól	K.-ig
Rozs új	70-75	6.80	6.90
	76-80	6.75	6.85
Árpa új	30-35	6.35	6.75
	36-40	6.30	6.70
Zab új	30-34	0.30	0.60
	35-39	0.	0.
Tengeri új	30-34	0.	0.
	35-39	0.	0.
Repe új	30-34	0.	0.
	35-39	0.	0.
Köles új	30-34	4.50	6.—
	35-39	—	—

A határidőszület folyamán a következő kőlések történtek:

Októberi buza 1902. . . 6.74—6.76—6.80—6.84—6.80
 Áprilisi buza 1903. . . 7.00—7.10—7.12—7.17—7.18
 Októberi rozs 1902. . . 5.88—5.88—5.90—5.95—5.91
 Októberi zab 1902. . . 5.29—5.31—5.30
 Aug. tengeri 1902. . . 4.80—4.82—4.88
 Májusi tengeri 1903. . . 4.89—4.92—4.95—4.94—4.90
 Augusztusi repce 1902. 10.80—10.35

Déli egy óraker a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Októberi buza 1902. 6.80—6.81
 Áprilisi buza 1903. 7.18—7.15
 Októberi rozs 1902 5.90—5.91
 Októberi zab 1902. 5.28—5.30
 Augusztusi tengeri 1902. 4.82—4.83
 Májusi tengeri 1903. 4.90—4.81
 Augusztusi repce 1902. 10.35—

Délután fél 5 óraker zárul:
 Buza októberre 1902. 6.85—6.87
 Áprilisi buza 1903. 7.18—7.19

Oktoberi rozs 1902. 5.97—5.98
 Oktoberi zab 1902. 5.82—5.88
 Augusztusi tengeri 1902. 4.81—4.82
 Májusi tengeri 1903. 4.91—4.92
 Augusztusi repce 1902. 10.30—10.40

A budapesti értéktőzsde.

A tőzsde nyári nyugalmát mi sem zavarja. Rendszeres forgalomról alig lehet szó, olyannyira, hogy a nemzetközi értékekben is csak elvétve fordul elő a kötés. A mai üzlet folyamán az árfolyamok kissé elgyöngültek, a nélkül, hogy az alaphangulat lanyhának volna mondható.

Előzősde. Osztrák hitelrészvény 680.75—681.25. Magyar Hitelezésrészvény 710.50. Államvasúti részvény 696.75—697.50. Városi villamos vasútrészvény 311.—. Déli vasút 70.— korona.

A déli tőzsdén a következő értékekben volt forgalom: Koronajáradék 97.43 1/2 százaléka. Magyar Hitelezésrészvény 709.75—710.50. Leszámlító bank részvény 450.50—451.50. Osztrák hitelrészvény 679.50—680.25. Salgótarjáni kőszénbánya részvény 518.—523.—. Rimamurányi Vasműrészvény 493.—494.—. Kőzüti Vaspálya részvény 620.—622.—. Városi Villamos Vasút részvény 311.—. Déli Vasút részvény 69.—70.—. Államvasútrészvény 696.25 korona.

A 4 órai zárlatkor maradt: Osztrák hitelrészvény 679.75. Magyar hitelrészvény 709.75. Leszámlító 450.50. Rimamurányi vasműrészvény 493.—. Osztrák-Magyar államvasúti részvény 696.25. Kőzüti vasút 620.—. Villamos vasút 310.50 korona.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonszerű hangulatnak megfelelően alakult az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzések: Heremag: lucerna magyar —, korona, vörös aprószemű —, korona, vörös erdélyi —, korona, vörös bánsági —, korona, középszemű —, korona, nagyszemű —, korona. Disznózsír: budapesti 70.—70.50 korona, vidéki —, korona. Táblaszalonna: légszárazított vidéki —, korona, városi 4 darabos 61.—61.50. korona, 3 darabos 63.—63.50. korona, üstölt —, korona. Szilva: boszniai, szokás szerint minőség —, korona, 120 darabos —, korona, 100 darabos —, korona, 85 darabos —, korona azonnaliszállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség —, korona, 100 darabos —, korona, 85 darabos —, korona. Szilva: sláviai —, korona, szerbiai —, korona, azonnali való szállításra.

A bécsi gabonatózsde.

Bécs, július 19. (A *Budapesti Napló* telefonjelentése.) Buza a mai forgalomban igen lanya irányzattal indult, de árfolyama később a kedvezőtlen időjárás következtében emelkedett; mindazonáltal buza a mult szombati jegyzéssel szemben 25 fillérrel hátramaradt. Vételkedv híján az irányzat általában gyengült és csak később sikerült néhány kötetet eszközölni. Rozs élénk volt, míg a buza árfolyama változlatlan maradt. Zab ószre 5.65—5.67, tengeri július—augusztus 5.17, tengeri szeptember—októberre 5.2, repce augusztus—szeptemberre 10.80—10.90 korona.

A bécsi értéktőzsde.

Az előzősde lanya híján. Az egyes közlekedési értékek keresettség folytán a hangulat javult és nagyobb eladás szilárd árakat teremtett.

A déli tőzsde csöndes volt. Bécs, július 19. (Magyar értékek áráta.) 4 1/2-ös aranyjárdék 121.50, liza és szegedi kölcsön sorsjegye 163.50. Magyar vasúti kölcsön ezüstben 100.—. Magyar keleti vasúti állami kötvény 119.—. Magyar leszámlító-és penzárszabank —. Rimamurányi vasműrészvény 495.—. Magyar koronajárdék 97.90. 4 1/2-ös Magyar földterem. kötvény 97.75. Magyar hitelbank részvény 707.—. Magyar nyeregemény kölcsön sorsjegye 208.25. Kassa—oderbergi vasúti részvény 379.—. Magyar keresk. bank —. Magyar cukoripar —.

Bécs, július 19. (Osztrák értékek zárlata.) 4 1/2-ös papírjárdék 101.80. 4 1/2-ös osztr. aranyjárdék 121.60. 1860-os sorsjegye 163.40. Osztrák hitelsorsjegye 434.—. Angol-osztrák bank —. Bécsi bankkegyesület 454.—. Osztrák-magyar bank 1597. Déli vasút 60.—. Dunagőzhajózási részvény 919.—. Dohányrészvény 213.—. Császári és királyi arany 11.30. Német bankváltók 117.10. 4 1/2-ös ezüst járdék 101.70. Osztrák koronajárdék 99.65. 1864-iki sorsjegye 527.—. Osztrák hitelintézeti részvény 678.75. Unionbank 250.—. Osztrák Lánberbank 417.50. Osztrák-magyar államvasút 696.50. Elbavölgyi vasút 448.50. Északnyugati vasút részvény —. Dohányrészvény 29.—. Rimamurányi vasmű 496.—. Alpesi bányarészvény 400.50. Májusi járadék 101.80. Magyar korona járadék 97.85. Lörök sorsjegye 110.—. Német birodalmi mázka 117.16—117.06. Napoleonór 1905.

Bécs, július 19. (A *Budapesti Napló* tudósítójának telefonjelentése.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 679.50. Magyar hitelrészvény 709.—. Angol-Osztrák bank 277.—. Bécsi bank-egyesület 454.—. Union bank 528.—. Lánberbank 418.—. Osztrák-magyar államvasút részvény 696.50. Déli vasút 69.75. Elbavölgyi vasút 448.50. Északnyugati vasút részvény —. Dohányrészvény 29.—. Rimamurányi vasmű 496.—. Alpesi bányarészvény 400.50. Májusi járadék 101.80. Magyar korona járadék 97.85. Lörök sorsjegye 110.—. Német birodalmi mázka 117.16—117.06. Napoleonór 1905.

Külföldi értéktözsde.

Berlin, július 19. (Tiszta tudósítás.) A londoni bányaiac tegnapi gyöngösége és a kohórézvényeknek a Rhein. Westph. Ztg. egyik cikke miatt való hanyatlása nagyon elkedveltenlét a tőzsdét. A forgalom nagyon kedvelten volt, csak itt-ott költöttet üzet. Bankok üzlettelenek. Járások közl törökök gyengébbek, vasutak változatlan árfolyamok mellett csöndesek. A második tőzsdéora sem hozott javulást. Magánkamattal 1 3/4%.

Berlin, július 19. (Zárulat.) 4 2/10-os papírjárdék 103.80. Osztrák aranyjárdék 103.80. Elbavölgyi vasut 149.30. Magyar koronajárdék 98.40. Osztrák-magyar államvasut 149.30. Kassa-oderbergi vasut 149.30. Bécsi váltóár 85.25. Magyar vasuti beruházási kölcsön 110.10. Alpesi bányarézsvény 109.20. Disconto-Commandit 184.50. Általános vállamosági Edison 183.25. Geisenkircheni 169.00. Laura-kohó 199.00. 4 2/10-os ezüstjárdék 102.40. 4 1/2-os magyar aranyjárdék 102.40. Osztrák hitelrézsvény 214.00. Déli vasut 18.40. Károly Lajos vasut 18.40. Orosz bankjegyek 216.20. 4 1/2-os uj orosz kölcsön 96.60. Török dohányrézsvény 109.20. Olasz járdék 103.30. Magyar hitelbank 109.20. Dynamit Trusi 168.00. Az irányzat gyenge.

Berlin, július 19. (A Budapesti Napló tudósítójának lávratra.) Eszt forgalom. 4 1/2-os magyar aranyjárdék 101.40. Magyar koronajárdék 98.40. Osztrák hitelrézsvény 214.00. Osztrák-magyar államvasut 149.25. Déli vasut 18.40. Eszaknyugati vasut 18.40. Elbavölgyi vasut 18.40. Orosz bankjegyek 216.20. Buschtiehradi 18.40. Orosz bankjegy 18.40. (Ultimo.) Lombard 18.40.

Páris, július 19. (Zárulat.) Osztrák-magyar államvasut 149.30. Osztrák aranyjárdék 104.60. Osztrák lánderbank 104.60. 3 1/2-os francia járdék 102.15. Ottomanbank 559.00. 3 1/2-os francia járdék 102.15. Alpesi bányarézsvény 109.20. Déli vasut 86.50. 4 1/2-os magyar aranyjárdék 103.40. Párisi bankrézsvény 102.50. Olasz járdék 102.07. Francia törleszt. járdék 120.00. Osztrák Bihitelezési részvény 127.50. Török onányrézsvény 325.00. Az irányzat bágyadt.

Frankfort, július 19. (Zárulat.) 4 2/10-os papírjárdék 102.00. 4 1/2-os osztrák aranyjárdék 104.00. Magyar koronajárdék 98.40. Osztrák-magyar bank 115.00. Déli vasut 18.40. Elbavölgyi vasut 18.40. Londoni váltóár 204.60. Bécsi bankjegyesület 114.40. Villamos részvény 124.00. 3 1/2-os magyar aranykölcsön 87.65. 4 2/10-os ezüstjárdék 101.90. 4 1/2-os magyar aranyjárdék 102.50. Osztrák hitelrézsvény 214.20. Osztrák-magyar államvasut 149.20. Eszaknyugati vasut 18.40. Bécsi váltóár 853.25. Párisi váltóár 81.85. Uno bank 201.00. Alpesi bányarézsvény 201.00. Az irányzat csendes.

Hamburg, július 19. (Zárulat.) 4 2/10-os ezüstjárdék 101.80. 1890. sorsjegy 153.25. Déli vasut 18.40. 4 1/2-os osztrák aranyjárdék 103.50. Osztrák hitelrézsvény 214.10. Osztrák-magyar államvasut 149.00. Olasz járdék 103.10. 4 1/2-os magyar aranyjárdék 102.20. Az irányzat csendes.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Július 19. A szerkesztés iránzata változatlan. A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű: Oreg nehéz (párnkint 400 kilogramm feletti súlyban) 103-105 fillérig. Oreg közep (párnkint 300-340 kilogramm terjedő súlyban) 100-102 fillérig. Fialat nehéz (párnkint 320 kilogramm feletti súlyban) 112-114 fillérig. Fialat közep (párnkint 251-320 kilogramm terjedő súlyban) 111-112 fillérig. Fialat könnyű (párnkint 250 kilogramm terjedő súlyban) 108-110 fillérig. II. Magyar szedett: Nehéz (párnkint 280 kilogramm feletti súlyban) 108-110 fillérig. Közep (párnkint 240-280 kilogramm súlyban) 105-107 fillérig. Könnyű (párnkint 200 kilogramm terjedő súlyban) 102-104 fillérig. III. Romániai: Nehéz (párnkint 320 kilogramm feletti súlyban) 108-110 fillérig. Közep (párnkint 250-320 kilogramm terjedő súlyban) 105-107 fillérig. Könnyű (párnkint 200 kilogramm terjedő súlyban) 102-104 fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachi). Nehéz (párnkint 240 kilogramm terjedő súlyban) 108-110 fillérig. Könnyű (párnkint 240 kilogramm terjedő súlyban) 105-107 fillérig. V. Szerbiai: Nehéz (párnkint 260 kilogramm feletti súlyban) 111-114 fillérig. Közép (párnkint 240-260 kilogramm terjedő súlyban) 110-112 fillérig. Könnyű (párnkint 240 kilogramm terjedő súlyban) 109-110 fillérig. Sertéslétszám 1902. július 17. napján volt készlet 45.139 darab. - 1902. július 18. napján telhszám...

tott 50 darab. 1902. július 18. napján elszállított 416 darab, 1902. július 19. napjára maradt készletben 44 773 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Július 19. —

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Hegyi Dénes nagy-szebeni törvényszéki írnokot a marosújvári járásbírószághoz segédteljesítményezővé; a pénzügyminiszter a vágyjelnyi adóhivatalhoz Bottlik Géza nagykomu adóhivatali gyakor-nokot adóhiztá, Horti Antal penzügyi számvizsgálókat a fő-és számvizsgáló adófelügyelő mellé rendelt számvizsgáló pénzügyi számtárszt; a belügyminiszter a jogkezesfővárosi m. kir. államrendőrséghez Császky Pál vezégt joghallgatót segédtíjás gyakor-nokká; a pozsonyi ítélőtábla elnöke Bincsik Gyula vezégt joghallgatót ezen ítélőtábla területére díjtalan joggyakor-nokká; a nagyváradi ítélőtábla elnöke a vezetésre által álló ítélőtábla kerületbe Tóth Kálmán szent-péterszegi lakos vezégt joghallgatót joggyakor-nokká; a dohányjövédéki központi igazgatóság főnöke Wetzel Ernő eperjesi, dr. Kasics Árpád Ozmán budapestiudéki pénzügyi jogalmazókat és Sibeika Henrik dohányjövédéki központi igazgatóságí fogalmazót dohánjövédéki központi igazgatóságí segédteljesítményezővé, dr. Bánász László budapestiudéki fogalmazó gyakor-nokot végleges minőségű, Valenta Gábor és Bizaglich Ferenc központi számtárszt ke ideiglenes minőségű dohánjövédéki központi igazgatóságí fogalmazókká; a budapesti ítélőtábla elnöke Elekés Mátyás budapesti törvényszéki díjtalan joggyakor-nokot díjas joggyakor-nokká; a zsigárdi ítélőtábla elnöke Kósa Gáspár vezégt joghallgatót marosvásárhelyi lakost a vezetésre által álló ítélőtábla kerületbe joggyakor-nokká nevezte ki.

Általános. A vallás-és közoktatásügyi miniszter Moldován Trajan állami elemi iskolai tanítóit az ergebogyi állami elemi iskolához, az igazságügyminiszter Timáry Alajos békés-csabai járásbírósi teletkivonatát a gödöllői járásbíró-sághoz, Szentpétery Lajos varannói járásbírósi írnokot pedig a fehérgyarmati járásbírószághoz, a szegedi ítélőtábla elnöke Ignyatovics Gavrilovits István zombori járásbírósi joggyakor-nokot a szabadvai törvényszékhez helyezte át.

UTMUTATO.

Sternberg Armin és Testvére cs. és kir. udv hangszergyár központi főraktárában Kerepesi-ut 36. cimbalnok, hegedűk, fuvolák s minden más hangszer juttanyos árban szereshető be. Külön zongoratermek a Kossuth Lajos-utcaiban (a Károly-kört sarkán), hol zongorák és pianinok kedvező fizetési feltételek mellett is kaphatók.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zsálo kölcsön Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: 10 millió korona. Elnök: Tolnay Lajos, vezérigazgató: Bunke Gyula. Központ: VI., Andrásy-ut. 5. Magy. kir. szab. osztály-sorsjátéki főelírásúti helye: IV., Ferenciek-tere 4. Kézi zálogpóztékek: IV., Károly-kört 18.; IV., Ferenciek-tere 4. (Irányi-utca sarak; VII., Király-utca 57.; VIII., József-kört 2.; VIII., Üllői-ut 6. sz.)

Első Leánykiházasítási Egyet m. sz. Leány-és núbiztosító-intézet, Budapest, VI., Teréz-kört 40-42. (az intézet saját palotájában.) Az intézet vagyonra 1901. december 31-én 7.874.365-14 korona. Eddig kiküldetett biztosított többé mint 6.856.472-84 korona. Ezen intézetnél gyermekek a legelőnyösebb díjtelek mellett 1000 koroná tól korlátlan összegig biztosíthatók.

Napirend.

Naptár: Vasárnap, július 20. - Római katolikus: E. 9. Ler. Megv. - Protestáns: E. 8. Hlész. - Görög-orosz: (július 7.) F. 5. M. Tam. - Zsidó: Tham. 15. - Nap két: 4 óra 8 perckor. - Nyugszik: 7 óra 31 perckor. - Hold két: 7 óra 2 perckor este. - Nyugszik: 3 óra 58 perckor reggel. - Holdtölte 5 óra 65 perckor délután. A művészetek nem jozanak. Nemzeti Szalon állandó kiállítása (Ferenciek-tere 9. sz.) d. e. 9 órától este 6-ig. Belépődíj 50 fillér. Nemzeti Múzeum. Asványtar. Nyitva d. e. 9 órától délután 1 óráig. Többi társi 1 korona belépődíjjal tekint-hetők meg.

Országos Képtár az Akadémiában délelőtt 9-11-g. Iparművészeti Múzeum nyitva délelőtt 9-11-g. Természettudományi gyűjtemények muzeuma (Múzeum-kört 4. sz.) nyitva délelőtt 10-12-g. Telenológiai Iparmúzeum. Nyitva délelőtt 9-12 óráig. Mezőgazdasági Múzeum (Kerepesi-ut 72. sz.) délelőtt 9-től 1 óráig. Földtan Intézet muzeuma nyitva délelőtt 10 óráig Belépés ingyenes. Közeletűes Múzeum a Városligetben délelőtt 9 órától 12 óráig. Mentőegyesület helyiségei a Markó- és Sólom-utca sarkán, reggel 8 órától este 6-g. Állatkerti a Városligetben nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtár és keleti mintatár: V. kerület Váci-kört 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig. Hazai termékek állandó kiállítása és kereskedelem-történet-gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üzt letvetésesség áruitásokat is eszközöl) a városigeti iparcsarnokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzlet-vezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V., Váci-kört 32. szám alatt.

Időjelzés.

— Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése. — Budapest, július 19.

Északi és északkeleti Európát mély depresszió borítja, a magas levegőnyomás pedig Nyugaton megerősödött. Európában az idő meleg és jobbára borult. Észak- meg Közép-Németországban zivatrok is előfordultak.

Hazánkban az idő változékony, meleg és főleg az ország keleti felében eseti kisebb mennyiségű eső, legtöbb helyen zivatrok kíséretében.

Küldés: Meleg és változékony idő várható, helyenkint esőkkel.

Vizállás.

Table with columns for ship names (Inn Duna, Rába, Szécsény, etc.), dates (Jul. 17, 18, 19), and destinations (Tisza, Körös, etc.).

Ant. Seidl cég Münchenben a 15198. számú

„Eljárás sikérsütemények előállítására” című magyar szabadalom tulajdonosa, szabadalmának gyártása céljából magyar gyárosokkal összekötöttet keres; szabadalmát esetleg el is adja vagy gyártási engedélyt ad. Érdeklődőknek szivesen szolgál bővebb felvilágosítással.

KELEMEN ÉS TÁRSA szabadalmi ügyvivő iroda Budapeston. Royal-szálloda B. Nagy árukészlet, valamint azon körülmény, hogy munkásaimat foglalkoztathassam, arra kétségt, hogy készítemet minden árban eladjam Kész vagyok árjegyzékemet, melyhez az ön érdeket szem előtt tartó levelem is csatolva van, bárkinek egy helyben, mint vidékre, ingyen és bérmentve beküldeni.

AGULÁR DÁVID cipőgyára Budapest, VII. ker., Erzsébet-kört 6. sz. A New-York palotájában szomben.

John Fowler & Co., Kelenföld ajánlják legújabb és legökölétebb szerkeszteti Gözeke-készleteiket sekélyszántásra, mélyszántásra és combinált szántásra egyidejűleges altalajporhanyúttással. Legnagyobb munkateljesítmény. Legkedvezőbb feltételek.

ENZI SORSJEGYEKRE ERTEKPAPIROKRA (visszatérhető tészes szertini kisebb részletekben) bármily összegig igen olcsón ad. Kőváry Armin bank-és váltó-üzlete osztályvezető, (deákutca) IV. k., Ferenciek-tere 9. Gróf Cziráky-palota.

Reed Károly János Philadelphiában a 15591. számú Berendezés elektromos motoroknak különböző sebességekkel való hajtására. Című magyar szabadalom tulajdonosa, szabadalmának gyártása céljából magyar gyárosokkal összekötöttet keres; szabadalmát esetleg el is adja vagy gyártási engedélyt ad. Érdeklődőknek szivesen szolgál bővebb felvilágosítással. KELEMEN ÉS TÁRSA szabadalmi ügyvivő iroda Budapeston, Royal-szálloda B.

Dóczi Lajos Munkái. A kiváló író művei a modern magyar irodalom legbecesebb termékei. Minden kötet önálló egész és külön is kapható. DISZKÖTÉSSEN. Csók. Regényes vigjáték... 7 kor. — fill. Goethe Faustja... 9 — — — Széchy Mária. Tört. színmű... 7 — 50 — Carmela. Kis Murányvár... 7 — — — Beszélyes és váziatok... 6 — — — Vegyes párok. Színmű... 6 — — — Költeményei... 6 — 40 — Utolsó szerelem. Vigjáték... 6 — 40 — Ellinor királyleány... 5 — 6 — Megrendelhető: Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) es. és kir. udvári könyvkereskedésben Budapest, VI., Andrásy-út 21. sz.

Színházak, szórakozó helyek.

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.
Vasárnap, 1902. július hó 20-án.
Déltűn 3 órakor félhétvárrakkal:
Hamupipóke
vagy: az aranycipő meséje.
Látványos varázsszerege 6 képen, dalokkal és táncokkal.
Este:
Felhő Klári.
Eredeti népszimű 3 felvonásban. Irta Rátkay L.
Kezdetű 7 1/2 órakor.

VÁROSLIGETI NYÁRI SZÍNHÁZ.
Vasárnap, 1902. július hó 20-án.
Déltűn 4 órakor:
Ujházi Ede mint vendég.
A lengyel zsidó.
Szimű 3 felvonásban.
Este:
Ujházi Ede mint vendég.
Cifra nyomorúság.
Vigjáték 4 felvonásban. Irta Csiky Gergely.
Kezdetű 7 1/2 órakor.

Ős-Budavára.
Ma vasárnap kapunyitás d. u. 3 órakor.
Nagy népűnnepe
versenyevés, zsákfutás stb. stb.
A nagyszínpadon 2 diszeladás
a déltűni gyermekkel belépőt nem fizetnek.
M. kir. honvédeknek hangversenye.
Tombola a meszetben.
Ingyenes látványosság 5, 9 és 12 órakor:
A Binder-család toronykőfel-
mutatványai.
Prandi világhírű mech. színháza
új műsorral.
Számos egyéb szórakozás.
Belépődíj 60 fillér. Gyermekjegye 20 fillér.
Minden 25-ik fűszad vagy pénzszűrgés látogató
értékes ajándékot kap.

CIRKUSZ GARRÉ OSZKÁR
(az állatkertben).
Ma, vasárnap 1902. július 20-án
2 nagy diszeladás
deltűn 4 és este 7 és 10 órakor,
mindkét előadásban fellép
Morton Smith tanár
a lóidomító király.
Mindkét előadásban szívro kerül:
Egy japán népűnnepe
Nagy kiállításos népműjáték felvonásokkal, táncokkal és csoportokkal. Előadja 200 személy.
A déltűn 4 órai előadásban gyermeknek mérsékelt árt fizetnek.

Budapesti Rőser-tanintézet
Ötvenedik évolyam. Tanulók száma 16135.
3 osztályú nyilvános **felső kereskedelmi iskola,**
4 osztályú nyilvános **polgári iskola,**
Nevelő-internátus,
Beiratás: augusztus 30-tól szeptember 5-ig.
Ertesítők kivételével **Rőser János igazgató,**
Budapest, VI., Aradi-útca 10.

Éllemert kintűnő fényképező készülékek
Lechner zseb-camerák, reflex-camerák, kodakok, Güz- és Steinheil-objectívumokkal, fény-lámpával, tervező-készülékek iskolai és magánhasználatra. Szárító-lemez, másoló-papír és mindenféle vegyszer Allandóan friss minőségben. Mutatványzamatok Lechner fényképezési lapjából a „Phot. Mittheilung”-ból, valamint árjegyzékét ingyen küld.
R. LECHNER (Wilh. Müller)
cs. és kir. udv. fényképezési cikkek keresek. Fényképezési készülékek gyára. — Másoló-intézet amatőrök részére. Bécs, Graben 31.

Kitűnő találmány!
Szabadalmazott férfi-ing,
melynek nyakbőcsége önmagától szűkebbre vagy bővebbre szabályozódik.
Kívánatra árjegyzékkel szolgálunk.
Cs. és kir. szab. fehérmű-készítők
Vertes és Sebestyén
Budapest, IV., Múzeum-körút 15. sz.
a kir. műegyetemmel szemben.

LIPKI
Szlavóniában
I. rangú fürdőhely.
Egyetlen jótartalmu alkalkikus hőforrás (64° C.) a kontinensen.
A lonjavölgyi vasút állomása (Dugorellon d.). Azonkivül Pakrac-Lipik állomását állomása (Zónaxarfa).
Kittintetve: Budapest, Bécs, London, Róma, Brüsszel, Fényesen berendezett gyógyterem, kávéház és vendéglő, nagyszabású park, fedett sétány, kitűnő gyógyászkodók, gyermek gyógyintézet, pompásan berendezett fürdőépületek. Világos világtűz, felülmúlhatatlan halás, gyomor-, bel- és gégehurtnál, köszvény és csuszajóknál, ischiasnál, csontbajóknál, mindennemű hurutos bántalmaknál, valamint minden migri- és vérbotogéknél. A fürdőhelyt a „Prof. Dr. Marchaliko Tanács ur is rendes a fürdőhelyiségben.”
Jódhévíz széküldőse egyenesen a forrásból, továbbá Édeskút L. szögüli Budapeston.
Lipki forrás közvetlen a fürdőigazgatóságánál rendelkezhető. — Bővebb felvilágosításra szolgál a fürdőigazgatóság.

Szülők figyelmebe.
Inkább a f. é. augusztus hó 1-től lehetővé teszi minden szülőknek, különösen a kispároknak, kiskereskedőknek, köz- és magánhivatalnoknak és a munkacsatládóknak, hogy külon biztosítás nélkül a magá és gyermekük jövőjéről a legalkalmasabb és legelőnyösebb módon gondoskodhassanak.
16 éves évtársulataink
egykoronosi hefti befizetésekkel alkalmassak, tekintélyes ökö gyűjtésére és kitűnő befektetésre.
A gyermekbiztosítás minden neme. Iszony és subiztosítás, kihazasítási és katonai szolgálat esetére való biztosítás, valamint a család ellátására és nyugdíj-elvezetésre szóló biztosítás helyett, a legmegelőnyösebb alapon az Elő magyar biztosító társaságnál külön díj fizetése nélkül halál esetére is, biztosítatnak akként, hogy halál esetén a további fizetés megkezdését, a kedvezményezett szorban az egy életre szóló teljes értéket, körülbelül 1200 koronát kapja meg. A biztosítási díjakat intézetünk fizeti a sajátjából. — Prospektussal szívesen szolgálunk.
Budapest Székesfővárosi Takarékszövetkezet
VI., Teréz-körút 6. szám.
Fővilágosítás nyerhető és beiratkozás eszközölhető naponta délelőtt 9—12 és déltűn 3—5 óráig.

Maconochie Archibald White és Mackie Vilmos Londonban
a 16330. számú
Zár szelvények, palackok, fazekak és egyéb tartályok számára című magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának gyártása céljából magyar gyárokkal összekötött keres; szabadalmát esetleg el is adja vagy gyártási engedélyt ad. Érdeklődőknek szívesen szolgálnak bővebb felvilágosítással.
Kelemen és Társa szabadalmi ügyvivő iroda,
Budapest, Royal-szálloda B.

Raktáraink telhalmozottsága miatt
július hó 31-ig 20% engedmény!
BUTOR
Legnagyobb izléssel készített szalon-, ebéd-, háző- leány- és uriszobaberendezések nálunk irásbeli jótállás mellett, meglegő nagy választékban eladásra készen állnak. Vidékre biztosított szállítással.
SZABÓ FERENC ÉS TÁRSA
Budapest, Kerepesi-út 12. szám.
(Síp-útca sarkán).

Valóban!
„Zergerbin”
nagyszerűen segít, mint utolérhetetlen eovarpuszító szer.
De csak üvegokban vásárlandó ott, ahol Zecherlin-plekátok vannak kifüggesztve.

Gyümölcs és szőlőbor készítő gépek.
Gyümölcs és szőlő sajtók,
„HERCULES” folytonosan ható keletű emelődő szerkezettel és nyomóról szabályozható a legmagasabb munkaképességű garanzálva, a munkaképesség 20%-nál nagyobb mint bármely más sajtónál.
Hydraulikus sajtók különösen magas nyomás előérésére.
Szőlő és gyümölcs zúzó
és bogó morzsolók.
Teljesen felszerelt szűretelő készülékek felkötve és kocsi szerelvé. Levegőtől és a gyümölcslel készítésére szolgáló bogóóról. Azale készítő gépek és fozelék aszalásra, gyümölcs-vágó és hámozó gépek, legújabb szerkezetű szabad. önműködő „Nyphonia” permeterzők, hozdorzóban és kocsi szerelvé a szőlő permozószer; a szőlő és termékek, valamint a szőlő kárisára, szőlőhékt gyártának és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben.

MAYFARTH PH. ÉS TÁRSA cs. kir. kizár. szabad. gazdasági géppárral, vasöntődéje és gőzhamora által
BÉCS, II. Tabortstrasse 71.
Kittintetve 490 arany, ezüst és bron. éremmel. — Részletes árjegyzékek ingyen és bérmentve. — Képviselek és viszontelárusítók kívánatnak. 6037

Középkiskolai INTERNÁTUS.
GERŐ FERENC
— állami felügyelet alatt álló középkiskolai internátusában —
VI. Nagy János-útca 3. szám.
A főváros bármely nyilvános iskolájába járó növendék helyezhető el iskolán kívüli idejére, hol teljes ellátásban kívül korrekpetőben, továbbá szakszerű felügyelet s céltudatos bábánod mellett jó családi nevelésben részesül. Ezen intézet vidéki, nemkülönbön nagyon elfoglalt fővárosi szülőknek igen jó szolgálatot tesz, mint azt az évi fennmarló óta számos szülő címezők igazolja. Előjegyzések a szeptemberben kezdődő tanévre napenként d. u. 4—7-ig eszközölhetők. Részletes ismertetőt kívánatra küld az intézet igazgató tulajdonosa.

Kolozsvári Kereskedelmi Akadémia
bennlakással 100 tanuló részére.
Az intézet felső kereskedelmi iskolai és kereskedelmi akadémiát tagozattal áll.
A **felső kereskedelmi iskolai tagozat** alsó osztályába a tanulók a középkiskola 4-ik osztályából vétetnek fel s a végzett növendékek a kereskedelmi pályán kívül az 1833: l. t.-e. alapján több hivatali pályára is illetékesek s az egyévi önkéntes szolgálatra jogosultak. Évi tandíj 120 korona.
Az **akadémiát tagozat** rendes hallgatói közép- vagy kereskedelmi iskolában érettség tett ifjak. E főiskolai tagozat a ker. szakismeretek mélyebb művelésére mellett széleskörű közgazdasági és jogi ismereteket nyújt, nagy súlyt fektet a modern nyelvekre s arra törekszik, hogy hallgatói úgy a nemzetközi kereskedelemben, mint a közgazdaság magasabb állásaiban helyüket megállják. A hazai viszonyokra tekintettel **fa- és gabonakereskedelmi** szakfolyamokat tart fenn. Évi tandíj 240 korona.
A **bennlakás** — internatus — a kényesebb igényeket is kielégítő modern berendezésű s a teljes ellátásért év 800 korona fizetendő. Részletes programmal szívesen szolgál az igazgató.

HIRDETMEYNY.
Ertesítjük a „Budapesti kölcsönös takaré- és hitelszövetkezet” tagjait, hogy a **1. évi július hó 14-én** megtartott igazgatósági ülés határozata értelmében, **1. évi július hó 28-án est 6 órakor**
rendkívüli közgyűlést
tartunk a szövetkezet helyiségében **Budapest, VII., Csömör-út 3. I. em.**, melyre a tagokat tisztelettel meghívjuk.
TÁRGYSORZAT:
A felügyelő-bizottság 3 tagjának a rendes közgyűlésig való megválasztása.
A választmány kiegészítése céljából új választmányi tagok választása.
BUDAPEST, 1902. július 17.
Budapesti kölcsönös takaré- és hitelszövetkezet.
Berthóty s. k. Marton s. k.

Zsebórák
5 évi jótállás mellett részletfizetésre kaphatók
Polgár Kálmán
órá- és ékezer-üzletében
Budapest, Erzsébet-körút 29. sz.
Vidékre árjegyzék bérmentve.

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

Budapest, Kerepesi-ut 38. szám.

Csak e héten:

HÉTFŐN

KEDDEN

SZERDÁN

Ezen rendkívüli napok alkalmával is a Párisi Nagy Áruház minden vejeje, ki akár egyszerre, akár több ízben is kicsinyben, összesen 20 korona értékben vásárol,

teljesen ingyen kap

saját, vagy akármely tetszésszerűt kisebb fénykép után egy

életnagyságú fényképet

elkészítve, csak a passe-partoutért fizetendő 3 korona.

Rendkívüli árucikkek!!

Feltűnő olcsó árak!

elárusítása (a többi napokon ezen cikkek ezen árakon nem adatnak el.)

Feltűnő olcsó árak!

a férfidivat-osztályban:

Turista-ingek, francia atlasz-szatinból, sötét vagy világos színekben, rávarrott zsebbel, lehajtott gallérral és kézelővel, mosható és színtartó ... darabja **75 kr.**

Legújabb nyári férfi-nyakkendők, magánkötő vagy már megkötött, Regatta-fajon, tiszta selyemből, remek mintákban ... darabja **35 kr.**

Férfi nyakkendő-esokrok, remek mintákban, legújabb divat, izléses és világos színekben, még nem létezett árban ... darabja **10 kr.**

Férfi-ingek, legjobb Schroll-féle chiffonból, tartós és elegáns, még nem létezett árban ... darabja **90 kr.**

Férfi-ingek, kemény vagy puha színes francia-batizst, redős mell, remek mintákban ... darabja **frt 1.35**

Férfi hálóingek, vastag Madapolam-vászonból, himzettisztes bordúrral, tartósságáért kezességet vállalunk **frt 1.10**

Színes férfi-kézélő, francia batizstból, színtartó, remek mintákban ... párja **22 kr.**

Fehér férfikézélő, ötrötti, legjobb minőségű R. chiffonból szegletes vagy gömbölyű sarkokkal ... párja **20 kr.**

Férfi alsónadrágok, francia köpperből francia szabás, színes himzéssel díszítve, igen tartós minőség **75 kr.**

Férfi zsebkendők, tiszta fehér vászon-batizstból kitűnő minőség ... 6 darab **ár 50 kr.**

Férfi zsebkendők, tiszta vászonból, színes bordúrral, rendkívül tartós ... 6 darab **ár 60 kr.**

Férfi nyaraló- vagy sportsapka, könnyű, áttört kongre-szővetből, világos színekben, celluloid napvédővel ... **ára 35 kr.**

Férfi szalmakalapok, japán fonás, fehér vagy színes **38 kr.**

Férfi puhakalapok, elegáns, legújabb divat, sötét- vagy világosszürke színben, kitűnő minőségű **ár 1.25**

Férfi-harisnyák, izzadási ellen, kitűnő minőségű, mesés áron ... 6 pár **összesen 20 kr.**

Férfi-harisnyák, fegyházban kötött, pottendorfi pamutból, tartós minőség ... 3 pár **ár 40 kr.**

Férfi-cipők, kitűnő erős és tartós minőségű vixes-bőr-ből, dupla, erős bőrtalppal ... párja **frt 1.10**

A fentebbi cikkekre vonatkozó levélbeli vagy postautalványi megrendelések helybeni nagy kelendőségük miatt nem intézhetők el.

Nagy mintagyűjtemény tavaszi szövet és nyári mosókemlékből valamint Nagy képes árjegyzék az összes árucikkekről

ingyen és bérmentve

Üzletnagyoobbítás

miatt az összes raktáron levő nyári cipők melyek leszállított áron kaphatók. Ne mulassza el senki a kedvező alkalmat mert ha átcsúszol nem jutna saját kényelmű lábához és pedig:

- 000 pár feltűnő elegáns gyermekcipő 1 főtől fölfebb
- Férfi Legdiv. és legújabb Derby borjúbőr-bakancs frt 3.50
- Fekete vagy sárga bagaria, fűzős vagy cugos 3.20
- Gombos, fűz. vagy cug. szalon-lakkból, női 3 50, férfi 4.-
- Férfi v. női fűzős cipő, amerikai boxbőről, igen csinos 3.50
- Chevreux cipők 3.- box vagy lakk, angol bakancs 4.50
- Fűzős vízbőrből 3.20, betétes vagy sima borjúbőről 3.-
- Női: Fekete v. sárga serge fűzős v. cugos 3.-, gombos 3.30
- Cug. v. fűzős boxbőről 3.50, chevre fűzős 4.-, gomb. 4.50
- Lakk, kivágott 1.50, keresztcsattal 2.-, regatta 2.50
- Fekete vagy sárga, fűzős vagy gombos félcipő 2.20
- Ebelstin cugos cipő 2.50, regatta 2.-

Árjegyzék, csomagolás és szállítólévély ingyen. Nem megfelelőit kicserélek. — 10 forinton fölül bérmentve.

DÓCZI M.

Budapest, Kerepesi-ut 10. sz.

Titkos betegségek szakorvosa

gyanút, gyors, alapos és kényelmes módon biztos gyógyulást óhajto szenvedőknek, 20 éves kórhi és magán-gyakorlati tapasztalataival fogva legjobban ajánlható

Dr. CZINCZÁR J.

egyetem. orvos-tanár
gyógyi térdaknái és nőknél foglalkozást szavat nekül mindenemü barnyul rogi kolouü

Nemi betegségeket

ugymint húgyvesefolyást, hólyag-és vizeletési bajokat, bujakorosi sebeket, syphilist, önfertőzésből eredő idegbajokat, a legmakacsabb bőrbetegségeket és szépséghibákat, továbbá

Nemi gyengeségi állapotokat

(impotentia) meglepő biztos eredménnyel gyorsan a legújabb módon.

Rendelő-intézet: Budapest, VII., Kerepesi-ut 14. sz. I. e.

Rendelés: délelőtt 10—4-ig, délután 6—8-ig.

Külön váróterem. Külön be- és kijárat. Levélre rögtön válasz.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

BUDAPEST, Váci-körút 63. szám

Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig, szalmakaszalók, járgány-cséplőgépek, tőhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, „COLUMBIA-DRILL” legjobb sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsológék, darálók, őrlő-malmok, egytetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Tan- és nevelő-intézet

nyilvánossági joggal

Budapest, Hold-utca 19. sz.

Az intézettel 25 év óta áll fenn.

Dr. László Mihály nyilvános főgimnáziumában és nevelőintézetében, mely államérvényes osztály- és érettségi bizonyítványokat állít ki, a beíratások szeptember 1-én kezdődnek. Azonban már most is lehet előjegyezni.

A növendékek lehetnek bennlakók, félkiosztosok és bejárók. Ertesítővel kívánatra készséggel szolgál az igazgatóság.

Dr. László Mihály, igazgató.

Charles Felton Scott Pittsburgban a 15896. számú

„Berendezés háromphaszusú áramkörök elosztására” című magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának gyártása céljából magyar gyárosokkal összekötött keres; szabadalmát esetleg el is adja vagy gyártási engedélyt ad. Erdőkifejlesztésnek szívesen szolgál bővebb felvilágosítással

Kelemen és Társa

szabadalmi ügyvédi iroda. Budapest, Royal-szálloda B.

BERGER-féle GYÓGYÍTÓ KÁTRÁNY-SZAPPAN

orvosi tekintélyek által ajánlva, Európa legjobb államaiban fényes sikerrel alkalmazták

mindennemű bőrbetegégek ellen, nevezetesen idült pikkely-sömör, kosz s elcsúszott kórtól nyújtott orr-vezeték, ótvár, fagy, hóizsákos, fej-és szájkörnyék ellen.

A Berger-féle kátrány-szappan tartalmazza a fakátrányának 40%-át és minden egyéb, a kereskedelemben előforduló kátrány-szappanoknál lényegesen hatékonyabb. Csakúgy, elkerülése végett határozottan Berger-féle kátrány-szappan megrendelése s az ismert védjegyre való figyelmeztetés kéri. Idült bőrbetegségekkel sikeresen alkalmazták a kátrány-szappan helyett a

Berger-féle gyógy-kátrány-kénszappan.

A gyengébb kátrány-szappan az ARCBŐR TISZTÁTLANSÁGAI eltávolítására. A gyermekeknek valamennyi fejbetegséget ellen fellímulhatatlan bőrtisztító, mosó és fűzőszappan mindennapi használatul szolgál a

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan 30% glicerinnel tartalmazza és ódon illatú.

Ára minden fajnak használati utasítással együtt darabonként 35 kr.

A többi Berger-féle szappanokból különösen kiemelendő: Bouze-szappan a bőr inonitására, borax-szappan pattanások ellen, szappal-szappan a bőr simítására hímjelyeknél és mint fertőtlenítő szappan, Berger-féle fenyő-fürdő-szappan és fenyő-páper-szappan. Berger-féle gyermek-szappan a zsege kor részére (25 kr.).

Berger-féle Potrosulf-szappan rozos orr, kiütés, bőrvizkötőség és arcvörösség ellen (75 kr.), szeplo-szappan igen hathatós.

Berger-féle kénés tejszappan mftfreszor és arcsiszatlanúság ellen. Tannin szappan izzadási és hajkihullás ellen.

Berger-féle fogszappan köcsőgben 1. sz. rendes fogaknak, 2. sz. dohányosoknak. Ára 50 kr., a legjobb fogtisztító szer. A többi Berger-féle szappanokat illótelővel utalunk a rőpíratókra. Csak Berger-féle szappanokat kell kérni, miután szótlanul kátrány-szappanok utánszok vannak. Mivel Berger névvel hamisítások is fordulnak elő, kéretek a fentebbi védjegyre, valamint a gyárta „G. Hell & Comp. Troppan” figyelemmel lenni.

Erdőmelléki kátrányt a nemzetközi gyógyászatiállás Bérsben 1883 és arany érem a párisi kiállításán 1890.

Budapestben nagyban és kicsinyben kapható: Török József gyógyszerárában, Király-utca, továbbá kicsinyben Budapest és Magyarországon összes fővárosainak minden gyógyszerárában. A Berger-féle szappanok minden jobb drogeriában és illatszerekkereskedésben kaphatók.

Legszébb Legjobb Legelősből PAP PAP PAP

Table listing various types of paper (pap) and their prices, including 'szépséghűvő', 'kiváló minőségű', 'roszt pap', etc.

Zálogházban

Text describing the Zálogházban (Pawnshop) and listing items for sale, including gold and silver jewelry.

GICHNER JANOS
pap, matric és kárpitosra gyártó, szőnyeg, függöny, vas-
bútor stb. nagy raktára.
Budapest, VII., Erzsébet-körút 20.

Helyen vagy időt
bujakór bántalmak

Text describing treatments for 'bujakór' (syphilis) and other ailments, mentioning 'Dr. Olivier vértisztító piskótái'.

Dr. Olivier vértisztító piskótái

Text describing the benefits and usage of Dr. Olivier's blood-purifying pills, mentioning their effectiveness for various conditions.

Férfiak ingyen kapnak

Text offering free medical services to men, mentioning 'Egyedül valódi angol Balzsam Thierry A. gyógyszerész-től' and 'Közegésségügyileg megvizsgálva és jóváhagyva'.

Előkészítés alatt:

A MAGAS CS. KIR. KERES-
KEDELMI MINISZTERIUM
TÁMOGATÁSA MELLETT
MEGJELENIK EGY

TELJES • ÉS
MEGBIZHATÓ

CIMJEGYZÉKE
EGÉSZ AUSZTRIÁNAK.

„Osztrák Központi Katasztere“
az összes kereskedelmi, gyári és ipari üzemeknek, össze-
állítva az ipar- és kereskedelmi kamarák által vezetett
ipari kataszterek hivatalos adatai alapján.

- I. kötet Bécs
tartalmaz circa 105,000 üzemet, bolti ára kötve 13 kor.
II. kötet Alsó-Ausztria
tartalmaz circa 66,000 üzemet, bolti ára kötve 14-60 kor.
III. kötet Felső-Ausztria és Salzburg
tartalmaz circa 50,000 üzemet, bolti ára kötve 11-80 kor.
IV. kötet Stájerország
tartalmaz circa 47,000 üzemet, bolti ára kötve 10 kor.
V. kötet Karintia és Krajna
tartalmaz circa 38,000 üzemet, bolti ára kötve 8 kor.
VI. kötet Tengerpart és Dalmácia
tartalmaz circa 28,000 üzemet, bolti ára kötve 6-60 kor.
VII. kötet Tirol és Vorarlberg
tartalmaz circa 50,000 üzemet, bolti ára kötve 12 kor.
VIII. kötet Csehország (2 rész)
tartalmaz circa 273,000 üzemet, bolti ára kötve 32 kor.
IX. kötet Morvaország és Szilézia
tartalmaz circa 112,000 üzemet, bolti ára kötve 25 kor.
X. kötet Gácsország és Bukovina
tartalmaz circa 120,000 üzemet, bolti ára kötve 27 kor.

Teljes ár 160 korona.
A teljes mű (10 kötet) előfizetői a bolti ár 25%-át
kapják engedményül.
Kimerítő prospektusokat ad a
Verlag des Oesterreichischen Central-Kataster
Wien, IX., Hörlgasse 5.

Westinghouse György Pittsburgban
a 15750. számú

„Elektropneumatics szabályozó készülék“
című magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmá-
nak gyártása céljából magyar gyárokkal össze-
kötöttet keres; szabadalmát esetleg el is adja,
vagy gyártási engedélyt ad. Érdeklődőknek szí-
vesen szolgál bővebb felvilágosítással

KELEMEN ÉS TARSÁ szabadalmi ügyvivő iroda Budapest
Royal-szálloda B.

Egyedül valódi angol Balzsam Thierry A. gyógyszerész-től

Közegésségügyileg megvizsgálva és jóváhagyva.
Az üvegek felszerelése a kereskedelmi törvények védjegyjelölése alatt áll.
Ezen balzsam belsejleg és külsőleg használható. — 1. A tüdőnek és mellette
összes betegségeinél elérhetően bizonyított, megszünteti a katarhust és
kővetkezőleg, a fájdalmas köhögésnek elejét veszi, sőt még régibb betegségeket is gyó-
gyít. 2. Kitérő hatással van torokgyulladásnál, rekedtségnek és a torok összes
betegségeinél. 3. Alaposan kiirtja a hideglelést. 4. Meglepte gyorsan gyógyít
gyomorgörögést, kólikát és székakadást. 5. Jótékony hasnyaló és vértisztító,
szünteti a veséket, megszünteti a hypochondriát és melanchoiát és előmozdítja az ét-
vágyat és ömlesztést. 6. Kitérő hatása van fogfájásnál, lyukas fogaknál, szájpénés,
továbbá minden fog- és szájbetegségnek és megszünteti a felfőlést, valamint a
száj- és gyomor rossz szagát. 7. Külsőleg csodás gyógyszer minden sebre,
ugymint hópírásnak, sipoly, szemölcs, égési seb, fagyott testrészek, rüh, kősz és kiütések,
megszünteti továbbá a fűfájást, zugást, székakadást, közsérvényt fűfűjást stb. Tesek
mindig vigyázzni a zöld apáca-védjegyre, mint fent látható! Hamisításoktól legjobb
őzser egyenesen a gyárból eredeti kartonokban bérmentve az osztrák-magyar monar-
chia minden postaiállomására 12 kicsi vagy 6 dupla üveget 4 koronáért hoztatni.
Bosznia és Hercegovinába, 4 kor. 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Szétküldés
csak az összeg előzetes utalványozása vagy lefizetése mellett.

Miért szenved? mikor önnök a biztos gyógyulásra a legregibb sebeknél is kilitástas van és
majdnem mindig elkerülhető a fájdalmas operációt vagy amputálást, ha

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi
centifolia-kenőcsét

használja, mely a sebek gyógyításában rendkívül jó hatással van, a fájdalom enyhítésében pedig elérhetően.
Valódi centrifolia-kenőcs használható; a gyermekágyasok mellbajánál, a tejelválasztás akadályainál,
mellkeményedésnél, vérhenyénél, mindenféle régi bajnál, nyit sebeknél lábakon és csontokon,
sebeknél, sócsusz, dagadt lábknál, sőt csontszáznál is; ütött, szurt, lőtt, vágott és roncsolt sebeknél;
az idegentestek kiválasztásánál, mint üveg- és faszilánk, homok, dara, tövis stb.; mindenféle dagaszt,
kinővés, karbunkulus, új képződmények valamint ráknál, körömméregnél, körömdaganatnál, hólyagnál,
menéstől kisebesedett lábknál. Égett sebek minden nemét, fagyott testrészek, a betegnek fekvéstől
eredt sebeit, a nyakon támadt dagasztot, vérdaganatot, fülbajt és a gyermekok sebesodését stb.
Szétküldés csak az összeg előzetes beküldése ellenében. 2 tégely csomagolással, postaküldéssel
és szállítólevéllel együtt 3 kor. 50 fillér. Számtalan elismerő bizonyítvány eredetiben megtekinthető. Minden-
kik óvok hamisítványok vételétől és kérem vigyázzni, hogy minden tőgelyen a cég: „Orangyal-gyógy-
szertár Thierry (Adolf) Limited Pregrada“ bejegyezve legyen.

E két győzerejében felülmulhatatlan szer, sőt hasonm romlik el, ellenben minél régibb lesz,
annál értékesebb és hathatósabb, és nem a meleg, sem pedig a hideg nem árt neki, így tehát az
év bármely szakában küldhető. Majdnem mindig van hatásuk és segítenek, legalább az orvos meg-
érkezéskor, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy efféle sokszorosan ajánlt hasonló, de
háztalan használni, melyekből csak legfeljebb a pénzt dobjuk ki, hanem maradjanak csak e
mellett a két régi elismert, jó, olcsó, megbízható amellé teljesen ártatlan, világírni személ, melyek-
nek minden családnál talánlathatónak kellene lenni. A hol a fent ismertett védjegyekkel valódián
kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és címezni:
Thierry (Adolf) gyógyszerész Limited Orangyal-gyógyszertára. Pregrada Rohitsch-Sauerbrunn mellett.
Közp. raktár Budapest: Török J. gyógyszerész, Zágrábban: Mittebach J. gyógyszerész és
Bécsben: Brady C. gyógyszerészénél.

POLOSKA
IRTÁS GÖZZEL
JÓTÁLLASSAL
1 szoba 8 kor butorral 10 kor.
TELEFON 14-59
DITRICHSTEIN VII NYÁR UTCZA 34

